

65 LAT

PARAFII
PW. WNIEBOWZIĘCIA
NAJŚWIĘTSZEJ
MARYI PANNY
W OROŃSKU

Praca zbiorowa pod redakcją
ks. kanonika Bolesława Mikruta

65 LAT

PARAFII
PW. WNIEBOWZIĘCIA
NAJŚWIĘTSZEJ
MARYI PANNY
W OROŃSKU

65 LAT PARAFII PW. WNIĘBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY W OROŃSKU

Praca zbiorowa pod redakcją ks. kan. Bolesława Mikruta

Zespół autorski:	Łukasz Bilski, Monika Cender, Adam Derleta, Danuta Dołęba, Wioletta Fijałkowska, Alicja Grzesik, Wioletta Grzyb, Agata Jabłońska, Jolanta Kacprzyk, Justyna Kacprzyk, ks. Paweł Kaleta, Magdalena Kober, Małgorzata Kramarska, Magdalena Łuszcz, ks. Bolesław Mikrut, ks. Bolesław Micewski, Jarosław Molenda, Marek Molenda, s. Nereusza (Krystyna Czubińska), Agnieszka Patyna, ks. Stanisław Piekielnik, Beata Prokop-Gos, Małgorzata Rogowska, Sylwester Różycki, Barbara Szałas, Kamil Szpunar, Anetta Szymalak-Minda
Źródła zdjęć:	archiwum parafii WNMP w Orońsku, archiwum Zgromadzenia Sióstr Michalitek w Miejscu Piastowym, Archiwum Diecezjalne w Radomiu, archiwum Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, archiwum diakonii komunikowania Ruchu Światło-Życie w diecezji radomskiej, archiwum Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrucie, archiwa autorów zdjęć: ks. Stanisława Piekielnika, Kacpra Kozłowskiego, Jarosława Molendy, Małgorzaty Molendy, Adama Derlety, archiwa prywatne: rodziny Derletów, Marii Szymanowicz, Ireneusza Górki, Agnieszki Patyny, Mirosława Białasa, Alojzego Głogowskiego, Magdaleny Kober, Jadwigi Falińskiej, rodziny Prokopczyków, rodziny Komór, rodziny Gos, Barbary Szałas, Iwony Matysiak, rodziny Kosiór, rodziny Nitków, Zofii Kaczmarek
Redaktor prowadzący:	ks. kan. Bolesław Mikrut
Koordynator prac:	Jarosław Molenda
Recenzent:	prof. dr hab. Dariusz Kupisz
Konsultacja językowa:	Teresa Mulka-Łuszcz
Korekta:	Karol Alichnowicz
Opracowanie wydawnicze i projekt okładki:	Anna Skrok Na okładce umieszczono zdjęcia witraży ze ściany frontowej kościoła w Orońsku
Wydawca:	Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko
ISBN	978-83-962883-0-1
Skład, druk i oprawa:	Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji w Radomiu Orońsko 2022 r.

SPIS TREŚCI

SŁOWO OD BISKUPA	7
WSTĘP	9
1. UTWORZENIE PARAFII W OROŃSKU I LUDZIE Z NIĄ ZWIĄZANI	
Erygowanie parafii.....	13
Osoby duchowne i życia konsekrowanego.....	17
Proboszczowie	17
Księża i zakonnicy związani z parafią.....	19
Siostry zakonne związane z parafią.....	24
Organisci pracujący w parafii.....	30
2. KOŚCIÓŁ PARAFIALNY I INNE OBIEKTY PARAFIALNE	
Kaplica dworska na terenie posiadłości Józefa Brandta	37
Budowa kościoła parafialnego.....	40
Wyposażenie kościoła.....	66
Organy piszczałkowe	66
Wyposażenie prezbiterium oraz ołtarza bocznego.....	73
Witraże.....	78
Droga Krzyżowa.....	80
Wystrój kaplicy Bożego Miłosierdzia.....	83
Kaplica w Guzowie	84
Kapliczki i krzyże przydrożne.....	85
Cmentarz parafialny.....	91
3. WYPEŁNIANIE ZADAŃ KOŚCIOŁA	
Zadania administrowania	96
Wizytacje kanoniczne biskupów	96
Funkcjonowanie parafii w czasie pandemii COVID-19.....	99
Zadania nauczania.....	100
Katechizacja w parafii	100
Misje parafialne.....	102
Rekolekcje.....	107
Zadania uświęcania	108
Sakramenty święte udzielane w parafii	108
Uroczystości religijne	120
Procesje Bożego Ciała	120
Peregrynacja obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej	127
Nawiedzenie relikwii Krzyża Świętego.....	132
Jerycho Różańcowe oraz Jerycho Rodzin	133
Odpust parafialny	137

Celebracje okolicznościowe	140
Uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego	140
Święto św. Floriana i jubileusze jednostek OSP	141
Dziękczynienie za plony ziemi.....	144
Jubileusze parafii oraz jubileusze święceń kapłańskich i pracy ks. Zbigniewa Zasonia	151
Uroczystości pogrzebowe ks. kan. Zbigniewa Zasonia	155
Srebrny jubileusz święceń kapłańskich ks. kan. Bolesława Mikruta	160
Wakacje z Bogiem.....	161
Pielgrzymki do sanktuariów	164
Piesza pielgrzymka do Częstochowy na Jasną Górę	164
Pielgrzymka Kół Żywego Różańca do Wysokiego Koła	166
Pielgrzymka ludzi starszych i chorych do Sanktuarium Matki Bożej Ostrobramskiej w Skarżysku-Kamiennej.....	167
Pielgrzymki uczestników Domowego Kościoła do sanktuariów maryjnych	167
Uczestnictwo w Ogólnopolskich Spotkaniach Młodych w Lednicy	168

4. ŻYCIE PARAFIALNE

Koła Żywego Różańca	172
Młodzieżowe organizacje katolickie	174
Domowy Kościół.....	176
Schola parafialna.....	183
Liturgiczna Służba Ołtarza	193
Caritas parafialny.....	195

5. WYDARZENIA ARTYSTYCZNO-RELIGIJNE W PARAFII

Koncerty organowe	200
Koncert Chóru Mariańskiego	203
Inne koncerty.....	205
Koncerty w latach 90. XX wieku.....	205
Koncert zespołu „Guzowianki” w XXI wieku	205
Przedstawienia jasełek oraz Orszak Trzech Króli	207
Wystawa ikon autorstwa ks. Stanisława Drąga.....	209
Wystawa sztuki sakralnej „Consecratio”	211

6. ZAMIAST PODSUMOWANIA

213

7. BIBLIOGRAFIA.....

215

SŁOWO OD BISKUPA

Moi drodzy!

Jubileusz 65-lecia parafii pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku jest wyjątkową okazją do przywołania ogromnego dziedzictwa przeszłości, dziękczynienia za tak wielu oddanych i pielęgnujących wiarę ludzi oraz uwielbienia dla Boga za obfite łaski, dzięki którym doczesne dzieje człowieka stają się znakiem i źródłem wiecznych planów Bożej Opatrzności.

Wyrażam wdzięczność wszystkim, których poświęcenie przyczyniło się do powstania tak wyjątkowej publikacji. Życzę, aby przywołane fakty, zamieszczone fotografie, opisane bogate doświadczenie życia i wiary wspólnoty parafialnej przyniosło wiele wzruszeń, a wspomnienia niech zaowocują zjednoczeniem parafian i duszpasterzy w podejmowaniu wyzwań obecnego czasu.

Prośmy Dobrego Boga, aby dzień 5 marca, który przed 65. laty przyniósł erygowanie parafii, na wieki stał się nie tylko okazją do świętowania kolejnych rocznic jej istnienia, ale był znakiem mocy Boga i opieki Matki Najświętszej w życiu bogatej duchowo wspólnoty parafialnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku.

bp Marek Solarczyk

Radom, 20 lutego 2022 roku

1

UTWORZENIE PARAFII W OROŃSKU I LUDZIE Z NIĄ ZWIĄZANI

**BISKUP
DIECEZJI SANDOMIERSKIEJ**

DNIA 5 marca 1957 r.

D e k r e t .

NR 1222/57.

Wszystkim, których to dotyczy, wiadomo czynimy i rozporządzamy, co następuje:

1-o Mieszkańcy Orońska, Dobratu, Guzowa, Kolonii Guzów, Krogulczy Mokrej, Krogulczy Suchej, Śniadkowa i Kolonii Chronów ze względu na wielkość parafii Kowala i dużą odległość tych miejscowości od kościołów parafialnych w Kowali i Mniszku wymagają odrębnej opieki duszpasterskiej. Dlatego, po wysłuchaniu opinii zainteresowanych księży proboszczów oraz Katedrałnej Kapituły Sandomierskiej w myśl kanonów 216§1 i 3, 217§1: 1427, 1428 erygujemy i ustanawiamy nową i samodzielną parafię w Orońsku.

2-o Kościołowi w Orońsku pod wezwaniem Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny nadajemy tytuł i charakter kościoła parafialnego ze wszystkimi prawami i przywilejami.

3-o W myśl kan. 454§3 nowa parafia w Orońsku mieć będzie charakter beneficium usuwalnego.

4-o Do nowej, parafii w Orońsku należeć będą następujące wsie: Orońsko, Dobrut, Guzów, Kolonia Guzów, Krogulcza Mokra, Krogulcza Sucha, Śniadków, które te miejscowości razem z ich mieszkańcami niniejszym dekretem odłączamy od parafii Kowala i włączamy je na zawazę do parafii w Orońsku. W ten sam sposób odłączamy wieś Kolonię Chronów od parafii w Mniszku, a włączamy ją do parafii Orońsko.

5-o Parafia Orońsko będzie należała do dekanatu Radomskiego Południowego.

6-o O budynki kościelne, plebańskie i dla służby kościelnej starać się będzie parafia.

7-o Cmentarz grzebalny zostanie założony i urządzony na ten cel przeznaczonym terenie zgodnie z przepisami prawa kanonicznego i państwowego.

8-o Uposażenie proboszcza stanowić będą dobrodnie ofiary i opłaty za posługi religijne oraz ziemia nabyta przez parafian.

9-o Niniejszy dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, to jest 17 marca 1957 roku.

Jan w Sandomierzu dnia, miesiąca i roku jak wyżej.

Kancelarz Kurii

Wojciechowski

Jan Kantego Lorka

Dekret biskupa Jana Kantego Lorka z 1957 r.
erygujący parafię w Orońsku

ERYGOWANIE PARAFII

Parafia pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny w Orońsku została erygowana 5 marca 1957 r. na mocy dekretu biskupa sandomierskiego Jana Kantego Lorka, po wcześniejszym uzyskaniu pozwolenia Kapituły Katedralnej oraz zgody władz państwowych, reprezentowanych przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach.

W skład nowo powołanej parafii weszły następujące miejscowości: Orońsko, Guzów, Kolonia Guzów, Krogulcza Mokra i Sucha, Dobrut, Śniadków, które zostały wyłączone z parafii w Kowali, a także miejscowość Chronów Kolonia Górna przy drodze z Guzowa do Wolanowa, która należała wcześniej do parafii Mniszek.

Parafia Orońsko, pierwotnie należąca do dekanatu radomskiego południowego, w wyniku reorganizacji podziału administracyjnego kościoła od dnia 30 kwietnia 1961 r. została przypisana do Dekanatu Szydłowieckiego. Pismo biskupa J.K. Lorka z tą informacją do ówczesnego proboszcza było datowane na 26 kwietnia 1961.

Parafia w Orońsku powstała po prawie trzydziestu latach starań mieszkańców, co szczególnie zostało opisane w pracy magisterskiej ks. Mariusza Wilka, napisanej pod kierunkiem ks. bp. dr. Stefana Siczka i obronionej w roku 2005 na Uniwersytecie Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie. Autor pracy magisterskiej wskazuje przyczyny trudności w rozbudowie infrastruktury kościelnej. W szczególności należy podkreślić, iż w okresie powojennym budowa kościołów, kaplic, plebanii i domów parafialnych podlegała ścisłej kontroli ze strony władz państwowych, które niechętnie odnosiły się do prób budowy nowych obiektów kultu religijnego. Niemniej zarówno potrzeba odbudowy kościołów, zniszczonych w trakcie wojny, jak i budowy nowych w sposób bardzo wydatny uwidoczniła się w diecezji sandomierskiej, która w czasie wojny poniosła duże straty, ponieważ od sierpnia 1944 r. do stycznia 1945 r. przez jej terytorium przechodził front wojenny. W rejonie tym wiele wiosek zostało zniszczonych doszczętnie, a odbudowa świątyń była jednym z wyzwań stojących przed księżmi i parafianami. Innym ważnym zadaniem była budowa nowych kościołów, zwłaszcza w rozległych parafiach, w których odległość wiosek do centrum parafii sięgała nawet 10 km. Te wyzwania trzeba było realizować w nowych warunkach kształtowanych przez dominującą ateistyczną ideologię.

Specyficzną na swój sposób była sprawa erygowania parafii i budowy kościoła w Orońsku, które to tereny wówczas należały do parafii Kowala. Biskup Jan Lorek chcąc unormować funkcjonowanie kaplicy w Orońsku oraz zamieszkanie w Orońsku jednego z wikariuszy z parafii Kowala, tj. ks. Józefa Janickiego, skierował w dniu 14 października 1953 r. pismo do Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach, w którym informował ministra Jarosza, że w Orońsku jest kaplica, w której w niedziele i święta odprawiają się nabożeństwa, a od sierpnia poprzedniego roku został tam posłany z posługą duszpasterską wikariusz z Kowali – ks. Józef Janicki i zamieszkał w budynku przygotowanym dla niego

Dekret biskupa
Jana Kantego Lorka
o przynależności do parafii
Orońsko miejscowości
wcześniej należących do
parafii Wolanów

BISKUP
DIECEZJI SANDOMIERSKIEJ
DNIA 9 lipca 1957 r.
Nr 2917/57.

D e k r e t .

W oparciu o wyniki przeprowadzonego plebiscytu we wsi Chronów Kolonia Górna zarządzam, aby Kolonia ta po drodze prowadzącej z Guzowa do Wolanowa należała do nowoutworzonej parafii w O r o ń s k u, natomiast druga część tejże wsi od wzmiankowanej drogi w kierunku Mniszka pozostała przy dawnej parafii w tymże Mniszku.

Niniejsze postanowienie Hasse użalenia 4 punkt Dekretu z dnia 9.III.1957 r., Nr.1272/57 i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go z ambony w parafialnych kościołach w Mniszku i Orońsku dnia 14 lipca 1957 r.

Dań w Sandomierzu dnia, miesiąca i roku jak wyżej

Kanclerz Kurii:

Wojciechowski

Jan Lork

BISKUP SANDOMIERSKI
Dnia 26 kwietnia 1961 r.
Nr. 1607/61

Do

Wielbnego Księdza Proboszcza
parafii

O r o ń s k o

W związku z reorganizacją niektórych dekanatów powiadamiam,
że z dniem 30 kwietnia b.r. parafię Orońsko wyłączam
z dekanatu Radom Południe i przyłączam do dekanatu Szy-
dłowieckiego.

Jan Lork

Dokument informujący
o wyłączeniu parafii w Orońsku
z dekanatu radomskiego
południowego i włączeniu
parafii do dekanatu
szydłowieckiego (rok 1961)

w pobliżu istniejącej kaplicy. Brak odpowiedzi od władz został wówczas odebrany jako tzw. milcząca zgoda, ale to była błędna interpretacja. Po kilkukrotnych pismach do władz państwowych biskup otrzymał w październiku 1954 r. z Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej pismo, w którym władze nie zezwalały na zamieszkanie i stały pobyt księdza Janickiego w Orońsku.

Biskup ponownie zwrócił się z prośbą do władz państwowych o możliwość zamieszkania ks. Janickiego w Orońsku, tłumacząc, że jest to najlepsze rozwiązanie zarówno dla księdza, jak i dla wiernych. Powoływał się na podobne sytuacje i pozwolenia, jakie dostali księża z innych parafii, m.in. ks. Józef Gałań – wikariusz z parafii Brzóza, który zamieszkał w Cerylówce i ks. Michał Rejmer – wikariusz z parafii Magnuszew, który zamieszkał w Łękawicy. Jednak biskup otrzymał odpowiedź negatywną. Wobec takiego obrotu spraw biskup zwrócił się do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej o wyrażenie zgody na erygowanie ekspozytury parafii Kowala jako pomocniczej placówki duszpasterskiej w Orońsku. Odpowiedź była również negatywna. W związku z tym biskup Jan Lorek odwołał ks. Józefa Janickiego z Orońska i polecił mu zamieszkać przy kościele w Kowali. Władze domagały się również zmniejszenia częstotliwości odprawianych nabożeństw w kaplicy w Orońsku.

Pomimo zakazów ze strony władz księża z Kowali nie zmniejszyli ilości nabożeństw i częstotliwości dojeżdżania do Orońska. Władze dowiedziawszy się o tym fakcie, zarzuciły biskupowi J. Lorkowi działanie antypaństwowe, ponieważ, jak twierdzono, ignorował ich rozporządzenia. Biskup w maju 1955 r. wyjaśniał w piśmie do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach, że kaplica w Orońsku nie stanowiła odrębnej placówki duszpasterskiej, a jej obsługa była realizowana przez księży z parafii Kowala, do której ona należy. Zwracał także uwagę, iż wielokrotnie prosił o pozwolenie na przeniesienie ks. Józefa Janickiego do Orońska. Jednak każdorazowo odpowiedzi władz państwowych były odmowne. Mieszkańcy Orońska nie do końca znający stanowisko władz państwowych, które wymusiły odwołanie ks. Janickiego z posługi w Orońsku, zwrócili się z prośbą do biskupa Jana Lorka o przywrócenie im kapłana. W uzasadnieniu prośby skierowanej do biskupa pisali, że wniosek swój przedłożyli także władzom wojewódzkim i uzyskali przychylność władz. Niemniej była to intryga władz państwowych, mająca na celu eskalowanie napięcia pomiędzy biskupem a ludnością Orońska. Biskup nie chcąc pozostawić tej sprawy bez jakiegokolwiek działania, zwrócił się o wsparcie do wikariusza generalnego ks. Edwarda Górskiego, który wniósł ze swej strony prośbę do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach o pozwolenie na zamieszkanie wikariusza z Kowali w Orońsku, którą motywował dobrem wiernych, którzy mieli daleko do kościoła parafialnego. Władze państwowe nie zmieniły ówczesnych odmownych decyzji.

Niemniej niezadowolenie społeczne narastające w Polsce w roku 1956, wynikające ze złej sytuacji gospodarczej i politycznej, wymusiło przeprowadzenie zmian na szczytach władzy. Nowa ekipa Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej godziła

się doraźnie na ustępstwa wobec kościoła. Do Warszawy wrócił z internowania prymas Stefan Wyszyński, a władze zdecydowały się na pewne ustępstwa w sprawie obsadzania stanowisk kościelnych, a także wydano zezwolenia na realizację wstrzymanych inwestycji sakralnych. Sytuacja taka nie trwała długo, ale biskup Jan Lorek zdążył z początkiem maja 1956 r. skierować pismo do władz wojewódzkich w Kielcach oraz do Urzędu ds. Wyznań w Warszawie, w którym zawiadamiał, że zamierza erygować nowe parafie, w tym także w Orońsku. Urząd przychylił się do prośby biskupa i wydał zgodę na utworzenie sześciu nowych parafii w diecezji sandomierskiej. Były to parafie: Łękowica, Gniewoszów, Bierwce, Majdów, Wygoda i Orońsko. Następnie rozpoczęła się również procedura na szczeblu diecezjalnym, związana z uzyskaniem zgody kapituły katedralnej, którą ta wydała 8 stycznia 1957 r. Po uzyskaniu wszelkich pozwoleń biskup Jan Kanty Lorek dekretem erygował parafię w Orońsku przy kościele pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, a pierwszym proboszczem nowo utworzonej parafii został mianowany ks. Józef Janicki.

OSOBY DUCHOWNE I ŻYCIA KONSEKROWANEGO

PROBOSZCZOWIE

Ks. Józef Janicki urodził się 29 lipca 1922 r. w Tczowie Średnim. Po ukończeniu Gimnazjum Księży Salezjanów w Łądzie n. Wartą i liceum ogólnokształcącego w Radomiu (1946 r.) wstąpił do Seminarium Duchownego w Sandomierzu. Sakrament święceń kapłańskich przyjął 10 czerwca 1951 r. z rąk bpa Jana Kantego Lorka w Sandomierzu. Był wikariuszem w kościele św. Józefa w Sandomierzu, a także w kościele w Krynkach i Kowali. Za jego staraniem 6 kwietnia 1957 r. została erygowana parafia WNMP w Orońsku, w której najpierw został administratorem, a od 18 października 1962 r. jej proboszczem. Władze komunistyczne wielokrotnie zakazywały mu odprawiania mszy św. w kaplicy Brandtów (na terenie kompleksu dzisiejszego Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku) i nakazywały mu opuszczenie parafii, kilkakrotnie konfiskując również jego mienie. Mimo to w 1960 r. rozpoczął budowę kościoła i plebanii w Orońsku przy trasie E7, jednakże władze komunistyczne uniemożliwiły mu kontynuowanie tych prac. W 1972 r. wskutek choroby złożył on urząd proboszcza. Po podleczeniu górnych dróg oddechowych w 1973 r. został mianowany proboszczem w Czyżowie Szlacheckim. Zmarł w szpitalu w Sandomierzu 13 stycznia 1987 r. Pogrzeb ks. Janickiego odbył się 16 stycznia 1987 r. Uroczystościom pogrzebowym przewodniczył bp Walenty Wójcik, a mowę pogrzebową wygłosił ks. Jerzy Siara. Ks. Józef Janicki został pochowany na cmentarzu parafialnym w miejscowości Tczów k. Zwolenia.

Ks. Zbigniew Zasoń urodził się 26 sierpnia 1934 r. w Ostrowcu Świętokrzyskim. Gdy miał 5 lat, zmarła jego siostra. Ojciec ks. Zasonia był przedwojennym policjantem, a matka z wykształcenia nauczycielką, przy czym nigdy nie wykonywała swojego zawodu. Ojciec zginął podczas II wojny światowej. W 1952 r. po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim, mimo propozycji podjęcia prominentnych studiów w Moskwie, młody Zbigniew poszedł drogą powołania i wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Sandomierzu. Sakrament święceń

kapłańskich przyjął 29 września 1957 r. z rąk bpa Jana Kantego Lorka w Sandomierzu. Wówczas kandydat do święceń musiał mieć 23 lata. Był wikariuszem w Skrzyńsku (14 miesięcy), Szydłowcu (6 lat), Końskich (4 lata) i w parafii św. Jana w Radomiu (4 lata). Od 15 kwietnia roku 1972 biskup mianował go proboszczem parafii w Orońsku, którą to posługę pełnił do 2002 r. Był niezłomnym budowniczym kościoła, nie tylko materialnego, lecz także duchowego. Obejmując parafię powiedział parafianom, że jeśli w dwa lata nie otrzyma pozwolenia na budowę kościoła, to odejdzie. W Kielcach, w Wojewódzkim Urzędzie do spraw Wyznań był w tym czasie 224 razy. Zezwolenie dopiero otrzymał na jeden dzień przed upływem zadeklarowanego dwuletniego okresu. Budowa kościoła rozpoczęła się 14 kwietnia 1974 r. i trwała ponad 4 lata. Ks. bp. Piotr Gołębiowski konsekrował kościół 13 sierpnia 1978 r. Ksiądz Zbigniew Zasoń był jednym z bliższych współpracowników ks. bpa Edwarda Materskiego. Pełnił funkcję wicedziekana Dekanatu Szydłowieckiego. Ks. kan. Zbigniew Zasoń był także założycielem i kapelanem Stowarzyszenia Rodzin Katyńskich w Radomiu, które powstało w październiku 2001 r. Został odznaczony przez Ministra Kultury Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Był przyjacielem parafian i kapłanów. Na emeryturę przeszedł w czerwcu 2002 r. i do końca swoich dni pomagał w duszpasterstwie parafialnym w Orońsku jako senior. Zmarł 20 lutego 2013 r. i został pochowany na placu przykościelnym przy krzyżu misyjnym. 15 sierpnia 2018 r. podczas uroczystej sumy odpustowej pod przewodnictwem ks. Przemysława Wójcika została poświęcona tablica pamiątkowa ku czci ks. Zasonia, którą umieszczono w kościele w Orońsku obok konfesjonału, w którym przez 30 lat spowiadał jako proboszcz parafii.

Ks. Bolesław Mikrut urodził się 27 stycznia 1960 r. w Szerzynchach, pochodzi z Żurowa w diecezji tarnowskiej. Po ukończeniu Technikum Mechanicznego w Gorlicach w 1981 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Sandomierzu. Sakrament święceń kapłańskich przyjął 16 maja 1987 r. z rąk bpa Walentego Wójcika w katedrze sandomierskiej. Od roku 2008 posiadał godność Kanonika Honorowego Kapituły Kolegiackiej Świętego Bartłomieja w Opocznie. Jako wikariusz pełnił posługę duszpasterską w parafiach: św. Jadwigi Królowej w Ostrowcu Świętokrzyskim w latach 1987–1989, św. Jadwigi Królowej w Radomiu w latach 1989–2000 oraz św. Mikołaja w Końskich w latach 2000–2002. Od 1 lipca 2002 r. został mianowany proboszczem parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku.

KSIĘŻA I ZAKONNICY ZWIĄZANI Z PARAFIĄ

Księża i zakonnicy pochodzący z parafii Wniebowzięcia NMP w Orońsku

Ks. Wiktor Bąk urodził się 4 lipca 1950 r. w Guzowie, w ówczesnej parafii Kowala (dziś miejscowość należy do parafii Orońsko). Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Guzowie kontynuował naukę w Technikum Mechanicznym w Radomiu. W roku 1970 odbył dwuletnią służbę wojskową w Bemowie Piskim i w Warszawie. Następnie przez cztery lata pracował w Polskich Kolejach Państwowych jako maszynista. W 1977 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Sandomierzu. Sakrament święceń kapłańskich przyjął 21 maja 1983 r. w katedrze sandomierskiej z rąk ks. bpa Edwarda Materskiego. Pracował w duszpasterstwie jako wikariusz w: parafii św. Michała Archanioła w Ostrowcu Świętokrzyskim, Dwikozach, Bliżynie, Mniszku, Suchedniowie, Końskich w parafii Chrystusa Odkupiciela oraz w Radomiu w parafii św. Jana. W roku 1997 ks. bp Edward Materski mianował go proboszczem w parafii w Budkach i Hucie k. Szydłowca. Posługę tę pełnił przez 22 lata. W Budkach był budowniczym kościoła materialnego i duchowego, a zarazem organizatorem życia parafialnego w tychże miejscowościach. Ze względu na stan zdrowia złożył urząd proboszcza 14 lipca 2019 r., przeszedł na emeryturę i zamieszkał w Guzowie. Będąc na emeryturze, pomagał w duszpasterstwie parafialnym w Orońsku. Ksiądz Wiktor Bąk zmarł w dniu 20 stycznia 2022 r. przed kościołem parafialnym w Orońsku, w którym chwilę wcześniej odprawił mszę św. wieczorną. 22 stycznia 2022 r. w kościele parafialnym w Orońsku odbyła się msza św. pogrzebowa, którą celebrował ks. biskup, prof. Piotr Turzyński, a homilię wygłosił ks. prof. Marek Chmielewski – kolega kursowy śp. ks. Wiktora. W koncelebryzie wzięło udział około 40 księży, a w oprawę liturgiczną włączyła się schola parafialna i organistka z Orońska, ministranci, a także organista oraz wierni z parafii w Budkach i Hucie k. Szydłowca, w której przez ponad dwadzieścia lat ks. Wiktor Bąk był proboszczem. Mowy pożegnalne wygłosili przedstawiciele parafian z Orońska, Budek i Huty, mieszkańcy Guzowa, przedstawiciel księży wyświęcanych wraz z ks. Wiktorem, także ks. dziekan Dekanatu Szydłowieckiego oraz proboszcz parafii Orońsko – ks. kan. Bolesław Mikrut. Po zakończeniu obrzędów w kościele kondukt pogrzebowy przeszedł na cmentarz parafialny w Orońsku, na którym pochowano ks. Wiktora w rodzinnym grobowcu.

Br. Zdzisław Figarski SAC urodził się 26 czerwca 1938 r. w Dobrucie jako najmłodszy z pięciorga dzieci Władysława i Bronisławy z domu Sasin. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Orońsku pracował w gospodarstwie domowym w Dobrucie. W 1979 r. podjął pracę w Spółdzielni Produkcyjnej w Orońsku na stanowisku magazyniera. Po śmierci ojca, w 1984 r. wstąpił do postulatu Zgromadzenia Księży Pallotynów w Ząbkach k. Warszawy. Natomiast nowicjat odbył w Chodyszewie i w Ząbkach. Po czym złożył pierwszą czasową profesję zakonną (29 września 1986 r.). Początek posługi br. Zdzisława był związany z pracą administracyjną w Domu Rektorskim w Gdańsku. Zajmował się tam korespondencją zakonną z dobrodziejami stowarzyszenia życia apostołskiego. Profesję wieczystą złożył 29 września 1991 r. w Gdańsku na ręce ks. prowincjała Henryka Kietlińskiego SAC. Po ślubach swą posługę zakonną pełnił jeszcze przez 12 lat. Praca z ludźmi była jego pasją, z niej czerpał radość, która udzielała się innym. Decyzją władz zakonnych w 2003 r. został skierowany do pracy duszpasterskiej w Dolinie Miłosierdzia w Częstochowie. Tam podjął się pracy w sekretariacie Domu Zakonnego. Tego samego roku przeszedł na emeryturę, osiadł w Częstochowie.

Ks. Edmund Jastrzębski CR urodził się 20 lutego 1947 r. w Guzowie. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w rodzinnej miejscowości edukację kontynuował w Niższym Seminarium Duchownym Polskiej Prowincji Zmartwychwstańców w Poznaniu. Po maturze, w 1964 r., wstąpił do Zgromadzenia Zmartwychwstańców. Roczny nowicjat odbył w Bartnikach. Następnie studia filozoficzno-teologiczne ukończył w Instytucie Teologicznym Księży Misjonarzy św. Wincentego à Paulo w Krakowie. Pierwszą profesję zakonną złożył 26 sierpnia 1965 r., natomiast w 1973 r. – profesję wieczystą. Sakrament święceń kapłańskich przyjął 1 maja 1974 r. W latach 1974–1976 pracował w duszpasterstwie parafialnym w Drawsku Pomorskim, następnie w latach 1976–81 w Kościerzynie. Był cenionym katechetą. Po czym w latach 1981–84 został mianowany wicerektorem Wyższego Seminarium Duchownego Zmartwychwstańców w Krakowie, a następnie nauczycielem w Niższym Seminarium Duchownym Polskiej Prowincji Zmartwychwstańców im. Bogdana Jańskiego w Poznaniu. Funkcję tę pełnił do 1988 r. Następnie został skierowany do pracy misyjnej w Stanach Zjednoczonych. Pracował w duszpasterstwie parafialnym w St. Louis (1988), w Chicago

w bazylice św. Jacka (1989) oraz w parafii św. Stanisława Kostki (1991 – 1997). Od 1997 r. został przełożonym w Starym Stanisławowie, którą to funkcję pełnił przez dwie kadencje. Później pomagał w kościołach polonijnych w Chicago na Kantowie, a od 2000 r. na Waclawowie. Po ciężkiej chorobie zmarł 21 maja 2011 r. w szpitalu sióstr Nazaretanek w USA. Jego ciało zostało przetransportowane do Polski. Pogrzeb odbył się 5 czerwca 2011 r. w Orońsku.

Ks. Paweł Kaleta urodził się 17 maja 1977 r. w Radomiu. Po ukończeniu Technikum Elektronicznego w Skarżysku-Kamiennej wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Radomiu. Sakrament święceń kapłańskich przyjął 29 maja 2004 r. w katedrze radomskiej z rąk ks. bpa Zygmunta Zimowskiego. Pracował w duszpasterstwie parafialnym jako wikariusz i jako katecheta w Pionkach (parafia św. Maksymiliana), Końskich (parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy), w Cerekwi (parafia św. Stanisława) oraz w Radomiu (parafia św. Pawła). W 2005 r., będąc wikariuszem, podjął studia magisterskie w zakresie prawa kanonicznego na Katolickimi Uniwersytecie Lubelskim, a następnie studia doktorskie. Po publicznej obronie rozprawy doktorskiej w 2011 r. został posłany do pracy naukowej i dydaktycznej na KUL-u. W 2019 r. na podstawie dorobku naukowego uzyskał stopień doktora habilitowanego, a rok później tytuł profesora nadzwyczajnego KUL. Specjalizował się w kościelnym prawie majątkowym oraz prawie wyznaniowym. Od 2021 r. był członkiem Polskiej Akademii Nauk, odznaczonym przez Ministra Edukacji i Nauki za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania. Współpracował z renomowanymi uczelniami w USA, Kanadzie, Rzymie i w Hiszpanii. Równoległe z pracą dydaktyczną i naukową udzielał się w duszpasterstwie parafialnym w Orońsku.

o. Daniel Stanisław Kozłowski OSPPE urodził się 28 października 1931 r. w Guzowie (Stanisław – imię przyjęte na chrzcie św.). Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Guzowie kontynuował naukę w szkole zawodowej w Radomiu w zakresie krawiectwa. W 1949 r. podjął naukę w szkole średniej prowadzonej przez oo. Paulinów w Krakowie. Po maturze w 1951 r. wstąpił do nowicjatu zakonu ojców Paulinów. Studia filozoficzno-teologiczne odbył w Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie na Skałce. Profesję wieczystą złożył 15 sierpnia 1957 r., a sakrament święceń przyjął 14 maja 1958 roku.

Przez 7 lat pełnił posługę duszpasterską w klasztorze na Jasnej Górze w Częstochowie. W 1965 r. decyzją władz zakonnych został posłany do Stanów Zjednoczonych do posługi duszpasterskiej tworzącego się wówczas Narodowego Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown. W parafii rodzinnej został zapamiętany jako dobrodziej kościoła i parafii. Zmarł 21 lutego 1990 r. Został pochowany na cmentarzu Doylestown.

Ks. Czesław Sobolewski urodził się 8 lutego 1959 r. w Guzowie jako najmłodszy z rodzeństwa. Jego najstarszy brat, Włodzimierz, był również księdzem. Ukończył Liceum Ogólnokształcące w Szydłowcu. W 1978 r. kontynuował naukę w Studium Nauczycielskim w Radomiu. Przez 2 lata pracował jako nauczyciel matematyki, wkrótce potem przyjął funkcję komendanta Hufca ZHP w Wolanowie. W 1980 roku wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Sandomierzu. Sakrament święceń kapłańskich przyjął 17 maja 1986 r. w katedrze sandomierskiej z rąk ks. bpa Edwarda

Materskiego. Pracował w duszpasterstwie parafialnym jako wikariusz w Rajcu, Olbierzowicach, Iłży, Janowcu nad Wisłą, Zwoleniu w parafii Podwyższenia Krzyża, Mircu, Krasnej, Jedlni Kościelnej. W roku 2001 ks. bp Jan Chrapek mianował go proboszczem w parafii św. Jadwigi w Tomaszowie k. Skaryszewa. Posługę tę pełnił do 16 sierpnia 2003 r. Wtedy ks. bp Zygmunt Zimowski powierzył mu parafię Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Lisowie. Tu nieustrudzenie oddał się pracy duszpasterskiej.

Ks. Włodzimierz Sobolewski CR urodził się 27 października 1951 r. w Guzowie jako najstarszy z rodzeństwa. Jego najmłodszy brat, Czesław, również został księdzem. Szkołę średnią ukończył w Niższym Seminarium Duchownym Polskiej Prowincji Zmartwychwstańców im. Bogdana Jańskiego w Poznaniu. Po maturze w 1967 r. wstąpił do Zgromadzenia Zmartwychwstańców. Po rocznym nowicjacie odbył studia filozoficzno-teologiczne w Instytucie Teologicznym Księży Misjonarzy św. Wincentego à Paulo w Krakowie. Pierwszą profesję zakonną złożył 26 sierpnia 1968 r. w Radziwiłowie Mazowieckim, natomiast w 1975 r. profesję wieczystą. Sakrament święceń kapłańskich przyjął 19 czerwca 1976 r. z rąk ks. bpa Albina Małyasiaka. Przez 2 lata pracował w duszpasterstwie parafialnym w Poznaniu. Następnie w 1978 r. został skierowany do pracy misyjnej

w Australii. Przez 10 lat pracował w duszpasterstwie parafialnym jako wikariusz, po czym od 1990 r. pełnił funkcję proboszcza w Adelaide (1990–1994), w Bordertown (1994–1996), w Melbourne (1996–2000). Decyzją władz zakonnych w 2000 r. został przeniesiony na Bermudy, gdzie 12 lat był proboszczem w parafii św. Michała, a od 2012 r. – proboszczem w parafii św. Patryka. Jednocześnie od 2017 r. został mianowany wikariuszem generalnym Diecezji Hamilton na Bermudach.

Ks. Józef Suligowski urodził się 17 kwietnia 1920 r. w Dobrucie. Po ukończeniu w roku 1939 r. Liceum im. Jana Kochanowskiego w Radomiu wstąpił do Wyższego Seminarium Duchowego w Sandomierzu. Sakrament święceń kapłańskich przyjął 16 grudnia 1945 r. z rąk bpa Jana Kantego Lorka w Sandomierzu. Był wikariuszem NSJ w Skarżysku-Kamiennej, Opatowie, NSJ w Radomiu, w Policznie, Łagowie Opatowskim, w Żarnowie, Szydłowcu, Janowcu, w Sieciechowie-Opactwie i w Końskich w parafii św. Mikołaja. W latach 1963–70 był proboszczem w Słupi Nadbrzeżnej, a następnie w latach 1970–75 w Aleksandrowie, a w latach 1975–80 w Bierwcach. Od 15 lipca 1980 r. został proboszczem w Chotczy. Jego staraniem wyremontowano kościół, który został konsekrowany przez bpa Stanisława Sygneta 2 października 1982 r. Największą zaś pracę duszpasterską wykonał w parafii Bukowno, w której był proboszczem w latach 1985–95. Za jego wkład w życie kościoła ks. bp. Edward Materski podniósł go w roku 1994 r. do godności kanonika. Następnego roku ze względu na stan zdrowia zrzekł się urzędu kościelnego i zamieszkał w Domu Księży Emerytów w Radomiu. Zmarł 31 października 1997 r. i został pochowany w grobowcu rodzinnym w Orońsku.

Księża posługujący w parafii Wniebowzięcia NMP w Orońsku

Ks. Ryszard Góral urodził się 3 kwietnia 1961 r. w Wielkiej Woli. Po ukończeniu szkoły średniej wstąpił do Wyższego Seminarium Duchowego w Sandomierzu. Święcenia kapłańskie otrzymał 16 maja 1987 r. w Wielkiej Woli. Posługę duszpasterską sprawował w wielu parafiach diecezji radomskiej, w tym w: Końskich, Iłży, Białobrzegach, Mniszku, Kozienicach, Starachowicach, a także w Radomiu w kościele pw. Św. Brata Alberta. W latach 2013–2021 był wikariuszem w parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku. Od lipca 2021 r. został nominowany administratorem parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Siedzicach.

Ks. Stanisław Piekelnik pochodzi z parafii pw. Św. Mikołaja w Żarnowie. Urodził się 8 maja 1974 r. w Opocznie. Ukończył Wyższe Seminarium Duchowne w Radomiu, a święcenia w stopniu prezbitera przyjął 17 czerwca 2000 r. w katedrze radomskiej pw. Opieki NMP z rąk bp. Jana Chrapka. Duszpasterzował w parafiach: św. Jana Chrzciciela w Jastrzębiu (2000–2003), św. Pawła Apostoła w Brugherio (Archidiecezja Mediolańska, Włochy, 2005–2006) i Chrystusa Dobrego Pasterza w Radomiu (2008–2010). W latach 2003–2008 odbył studia doktoranckie z katechetyki na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Od 2009 r. był wykładowcą w Wyższym Seminarium Duchownym w Radomiu; od tego też roku związany był najpierw z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, a następnie z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II. Od 2012 r. jest wizytatorem nauki religii katolickiej w Wydziale Katechetycznym Kurii Diecezji Radomskiej. Współpracował z mediami diecezjalnymi: Radiem Plus Radom, „Gościem Niedzielnym”, prowadził portal diecezji radomskiej (www.diecezja.radom.pl) jako redaktor naczelny. Z parafią w Orońsku był związany od 2010 r.

SIOSTRY ZAKONNE ZWIĄZANE Z PARAFIĄ

Siostry zakonne pochodzące z parafii Wniebowzięcia NMP w Orońsku

s. Zofia Kokosza FM urodziła się 26 lutego 1950 r. w Wólce Guzowskiej jako pierwsza córka Stanisława i Janiny z d. Szczepańska. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Guzowie naukę kontynuowała w liceum ogólnokształcącym w Warszawie. Następnie podjęła naukę w Studium Medycznym w Warszawie w zakresie pielęgniarstwa. 25 lutego 1971 r. wstąpiła do nowicjatu Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo w Warszawie. Formację zakonną zwieńczyła złożeniem profesji ślubów świętych 15 marca 1976 r. w domu prowincjalnym w Warszawie. Początek posługi s. Zofii w zgromadzeniu związany był z osobami starszymi w Domu Pomocy Społecznej w Warszawie na Solcu. Następnie została zatrudniona na stanowisku pielęgniarki na oddziale Chirurgii Ogólnej Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc na ul. Płockiej w Warszawie i pełniła tę posługę do

1981 r. Decyzją władz Zgromadzenia w 1981 r. została posłana z pełnieniem posługi pielęgniarki na Oddziale Chirurgii Ogólnej Centralnego Szpitala Klinicznego w Warszawie przy ul. Banacha. W latach 1996–2006 została ustanowiona dyrektorem Domu Pomocy Społecznej w Warszawie na Solcu. W 2002 r. została odznaczona przez Prezydenta Rzeczypospolitej srebrnym krzyżem zasługi za długoletnią służbę. W dalszych latach pełniła posługę wśród pielgrzymów w Domu Rekolekcyjnym w Częstochowie i jednocześnie była przełożoną domu zakonnego. W 2006 r. przeszła na emeryturę i dalej posługiwała pielgrzymom w Częstochowie. Od 2017 r. przebywała w Domu Prowincjalnym w Warszawie.

s. Stanisława Kokosza FM urodziła się 5 kwietnia 1957 r. w Wólce Guzowskiej jako trzecia córka Stanisława i Janiny z d. Szczepańska. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Guzowie naukę kontynuowała w liceum ogólnokształcącym w Warszawie. Dnia 2 lipca 1977 r. wstąpiła do nowicjatu Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo w Warszawie. Formację zakonną zwieńczyła złożeniem profesji ślubów świętych 15 sierpnia 1982 r. w domu prowincjalnym w Warszawie. W tym czasie ukończyła studia magisterskie z zakresu prawa kanonicznego na Wydziale Prawa Kanonicznego ówczesnej Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie.

Początek posługi s. Stanisławy w zgromadzeniu związany był z Domem Rekolekcyjnym w Częstochowie i dotyczył posługi pielgrzymom przybywającym na Jasną Górę. Następnie siostra pełniła zadania dyrektora Zakładu Wychowawczego w Lublinie i zajmowała się jednocześnie młodzieżą niepełnosprawną. Decyzją władz zgromadzenia w 1994 r. została mianowana mistrzynią nowicjatu w Warszawie. Posługę tę pełniła do 2001 r. Następnie została mianowana ekonomką Prowincji Warszawskiej, którą to posługę pełniła do 2003 roku. W latach 2003–2012 została powołana na Przełożoną Prowincjalną Prowincji Warszawskiej Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo, którą wypełniała z pełną estymą przez dwie kolejne kadencje. Założyła dom zakonny w Mińsku na Białorusi, gdzie siostry podejmowały posługę wśród chorych i w nauczaniu religii. W następnych latach pełniła posługę wśród chorych, tak w domu zakonnym w Ciechocinku, jak i w Płocku. W 2018 r. przeszła na emeryturę i dalej służyła chorym w ich domach. Od 2021 r. przebywała w Domu Prowincjalnym w Warszawie.

Siostry ze Zgromadzenia Św. Michała Archanioła pracujące w Orońsku

Informacje zebrane w roku 2021 przez s. Nereuszę – archiwistkę Zgromadzenia w Miejscu Piastowym od s. Lidii Michalskiej pozwoliły na określenie genezy pracy sióstr w parafii Orońsko. Pierwszym proboszczem nowo powołanej parafii w Orońsku był ksiądz Józef Janicki, który osobiście znał siostrę przełożoną Zgromadzenia Sióstr Michalitek. Ze względu na znaczne problemy z gardłem, jakie dośkwierały proboszczowi, zwrócił się on z zapytaniem do przełożonej sióstr Michalitek, mających swój dom w Radomiu przy ul. Rwańskiej, czy jedna z sióstr nie mogłaby dojeżdżać na katechizację dzieci do Orońska. Po przedstawieniu tej prośby i uzyskaniu zgody przełożonych do tej pracy została skierowana s. Lidia Michalska. Należy zaznaczyć, iż 15 sierpnia 1986 r. powołano w Orońsku samodzielny dom wspólnoty zakonnej sióstr Michalitek, który funkcjonował do 28 sierpnia 1991 r.

S. Lidia Krystyna Michalska (ur. 1936) – wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr św. Michała Archanioła w Miejscu Piastowym dnia 19 listopada 1953. Po wstępnej formacji zakonnej złożyła pierwsze śluby zakonne w dniu 8 grudnia 1955 r., a profesję wieczystą 15 sierpnia 1961 r. W latach 1961–1966 była katechetką w Radomiu, przy ul. Rwańskiej. Od roku szkolnego 1961/1962 (tj. od dnia 1 października 1961 r.) aż do roku szkolnego 1965/66 dojeżdżała do Orońska, gdzie katechizowała dzieci i pełniła zadania organistki.

S. Gerarda Teresa Siuta (1936–2016) – wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr św. Michała Archanioła w Miejscu Piastowym w dniu 4 sierpnia 1954 r. Po wstępnej formacji zakonnej złożyła pierwsze śluby zakonne dnia 15 sierpnia 1956 r., a profesję wieczystą 15 sierpnia 1961 r. W latach 1966–1968 katechizowała dzieci w Orońsku, dokąd dojeżdżała z placówki zakonnej w Szydłowcu.

S. Donata Barbara Marcińska (1936–2010) – wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr św. Michała Archanioła w Miejscu Piastowym w dniu 6 lipca 1953 r. Po wstępnej formacji zakonnej złożyła pierwsze śluby zakonne dnia 8 grudnia 1955 r., a profesję wieczystą 15 sierpnia 1961 r. W roku szkolnym 1968/1969 katechizowała dzieci w Orońsku, dokąd dojeżdżała z placówki zakonnej w Szydłowcu. Pracowała również jako organistka.

S. Natalia Maria Kobiałka (1921–2000) – w latach 1930–1938 była wychowanką Domu Dziecka Sióstr Michalitek w Miejscu Piastowym. Znała osobiście Czcigodną Służebnicę Bożą matkę Annę Kaworek – współzałożycielkę zgromadzenia. Do Zgromadzenia wstąpiła 24 września 1938 r. Pierwszą profesję złożyła 29 września 1940 r., a wieczystą trzy lata później, tj. 29 września 1943 r. W latach 1972–1995 pracowała w parafii Orońsko. Przez osiem pierwszych lat dojeżdżała z Radomia z domu zakonnego przy ul. Rwańskiej 6. Pracowała jako organistka, katechetka, posługiwała na plebanii. Na większe uroczystości w parafii przyjeżdżały z Radomia do pomocy także inne siostry. 29 września 1980 r. w Orońsku został poświęcony dom dla sióstr mieszczący się w starej plebanii jako filia domu zakonnego w Radomiu przy ul. Rwańskiej.

S. Anastazja Teresa Pękała (ur. 1941) – wstąpiła do zgromadzenia 27 sierpnia 1955 r. Po wstępnej formacji zakonnej w postulacie i nowicjacie złożyła w dniu 15 sierpnia 1961 r. pierwszą profesję zakonną, a sześć lat później dnia 15 sierpnia 1967 – profesję wieczystą. W Orońsku pracowała jako kucharka w latach 1980–1984.

S. Maria Jordana Anna Grudzień (1945–1989) – wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Michalitek w dniu 10. października 1965 r. Pierwszą profesję złożyła dnia 15 sierpnia 1967 r., a profesję wieczystą 15 sierpnia 1972 r. W Orońsku pracowała od 1 września 1982 r. jako zakrystianka i katechetka. Uczyla dzieci w Guzowie, Dobrucie, Krogulczy Suchej. Z chwilą powołania wspólnoty zakonnej w Orońsku w dniu 15 sierpnia 1986 r. została mianowana przełożoną wspólnoty sióstr. W kwietniu 1988 r. rozpoczęła się jej droga krzyżowa, związana z rozwojem choroby nowotworowej. Operowana była w Klinice Urologicznej w Warszawie. Po rekonwalescencji badania wykazały dobry stan zdrowia. Powróciła nawet do pracy katechetycznej. Nagłe pogorszenie stanu zdrowia nastąpiło w sierpniu 1989 roku. Leczona była w Radomiu i w Warszawie. Po chwilowej poprawie stanu zdrowia pojawiły się przerzuty nowotworowe. Swoją postawą w chorobie budowała innych pacjentów. Zmarła w święto Podwyższenia Krzyża Świętego – 14 września 1989 r. w szpitalu w Warszawie. Zgodnie z życzeniem śp. siostry pogrzeb odbył się w dniu 17 września 1989 r. w Orońsku, w parafii, w której najdłużej pracowała.

S. Bernadeta Władysława Murzyn (1918–2009) – w latach 1930–1933 była wychowanką Domu Dziecka Sióstr Michalitek w Miejscu Piastowym. Znała osobiście Czcigodną Służebnicę Bożą matkę Annę Kaworek – współzałożycielkę zgromadzenia. Do zgromadzenia wstąpiła 10 września 1933 r. Po odbyciu wstępnej formacji zakonnej złożyła pierwsze śluby zakonne 29 września 1935 r., a profesję wieczystą 29 września 1939 r. W Orońsku pracowała jako kucharka od 14 sierpnia 1986 r. do 17 sierpnia 1987 r.

S. Zefiryna Genowefa Kulej (ur. 1936) – do Zgromadzenia Sióstr św. Michała Archanioła wstąpiła 21 sierpnia 1952 r. Po formacji w postulacie i nowicjacie w dniu 8 grudnia 1954 r. złożyła pierwsze śluby zakonne, a w dniu 15 sierpnia 1959 r. śluby zakonne. Przez jeden rok od 29 lipca 1987 r. do 16 sierpnia 1988 r. pracowała w Orońsku jako katechетка i organistka.

S. Cyryla Danuta Kramek (ur. 1952) – w zgromadzeniu była od 11 sierpnia 1970 r. Po formacji wstępnej złożyła pierwszą profesję zakonną dnia 15 sierpnia 1973 r., a pięć lat później 15 sierpnia 1978 r. wieczystą profesję zakonną. W roku szkolnym 1987/1988 pracowała w Orońsku jako katechетка.

S. Sebastiana Leokadia Cebula (1945–2020) – do Zgromadzenia Sióstr Świętego Michała Archanioła wstąpiła 12 czerwca 1960 r. Po wstępnej formacji zakonnej w dniu 15 sierpnia 1962 r. złożyła pierwsze śluby zakonne, a śluby wieczyste w dniu 15 sierpnia 1968 r. Trzy lata pracowała w Orońsku jako katechетка i organistka, tj. od 1 sierpnia 1988 r. do 28 sierpnia 1991 r.

S. Imelda Maria Mucha (1935–2019) – wstąpiła do zgromadzenia 15 lipca 1951 r. Po formacji w postulacie i nowicjacie złożyła pierwsze śluby zakonne 8 grudnia 1953 r., a wieczyste 15 sierpnia 1959 r. W roku szkolnym 1988/1989 przebywała na placówce zakonnej w Orońsku. Katechizowała klasy 0–VIII w Guzowie.

S. RENATA Krystyna Nowak (1936–2008) – do Zgromadzenia Sióstr Świętego Michała Archanioła w Miejscu Piastowym wstąpiła w dniu 24 listopada 1953 r. Po wstępnej formacji zakonnej w dniu 15 sierpnia 1956 r. złożyła pierwszą profesję, a profesję wieczystą 15 sierpnia 1962 r. W Orońsku pracowała w roku szkolnym 1989/1990 jako katechетка. Uczyła dzieci w Guzowie, Dobrucie i Krogulczy Suchej. Po śmierci siostry przełożonej, s. Jordany, była odpowiedzialna za wspólnotę sióstr.

S. Reginalda Mirosława Stokarska (ur. 1933) – w latach 1942–1949 była wychowanką sierocińca prowadzonego przez Siostry Michalitki w Jastrzębiu i Podolu k. Opatowa, a potem do 1953 r. przebywała w Domu Dziecka w Radomiu. Do Zgromadzenia Sióstr Michalitek wstąpiła 19 sierpnia 1953 r. Pierwsze śluby zakonne złożyła 8 grudnia 1955 r., a wieczystą profesję zakonną 8 grudnia 1958 r. W Orońsku pracowała od 1 września 1990 r. do 31 sierpnia 1991 r. jako katechетка i siostra odpowiedzialna za wspólnotę.

S. Matea Elżbieta Bilik (ur. 1944) – wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr Michalitek w dniu 3 lipca 1963 r. Po formacji wstępnej w postulacie i nowicjacie złożyła pierwsze śluby zakonne 15 sierpnia 1965 r., a śluby wieczyste złożyła 15 sierpnia 1971 r. W roku szkolnym 1990/1991 pracowała jako katechетка w Orońsku.

ORGANIŚCI PRACUJĄCY W PARAFII

W początkowym okresie funkcjonowania parafii, zgodnie z relacją parafian, pierwszy proboszcz zatrudniał wielu organistów (m.in. Władysława Różyckiego), których posługa trwała przez różne okresy czasu, zwykle około jednego roku. W pamięci osób, z którymi prowadzono wywiady podczas przygotowywania niniejszego opracowania, zapisał się Feliks Frydrycki, który grał na fisharmonii w kaplicy w parku oraz uczył młodzież śpiewać. Organistę tego zidentyfikowano na zdjęciu parafian z wieńcem dożynkowym z roku 1961, które zamieszczono w dalszej części niniejszego opracowania. Następnie posługę organistowską sprawowały siostry zakonne ze Zgromadzenia św. Michała Archanioła, które grały na fisharmonii. Były to małe organy wyglądem przypominające pianino, jednak o zupełnie innej konstrukcji i mechanizmie wydobywania dźwięku. Aby wydobyć dźwięk z fisharmonii, nie było potrzeba prądu. Nie posiadała ona piszczałek, tylko tzw. stroiki – jęczyczki typu akordeonowego. Wystarczyło, że grając, naciskane były na przemian stopami dwa pedały, których zadaniem było kalikowanie powietrza. Nad klawiaturą mieściło się natomiast kilkanaście dźwigni, dzięki którym można było uzyskiwać różne brzmienia. W pamięci mieszkańców Orońska zapisały się siostra Natalia Kobiałka oraz siostra Sebastiana Cebula, które oprócz innych zajęć przez wiele lat posługiwały na mszach świętych śpiewem i grą na organach. Krótkie biogramy sióstr zakonnych – organistek zamieszczono w rozdziale dotyczącym sióstr zakonnych związanych z parafią. W kolejnych latach już po zainstalowaniu organów w kościele parafialnym posługę organistowską pełnili Ireneusz Górka oraz Agnieszka Patyna, a w okresach jej nieobecności zastępowała ją Maria Szymanowicz.

Ireneusz Górka – absolwent Instytutu Muzykologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Organista w parafii Wniebowzięcia NMP w Orońsku w latach 1991–1996. W latach 1991–2008 pracownik Diecezjalnego Studium Organistowskiego w Radomiu. Od 1996 r. organista w parafii MB Częstochowskiej w Radomiu i nauczyciel w Zespole Szkół Muzycznych w Radomiu.

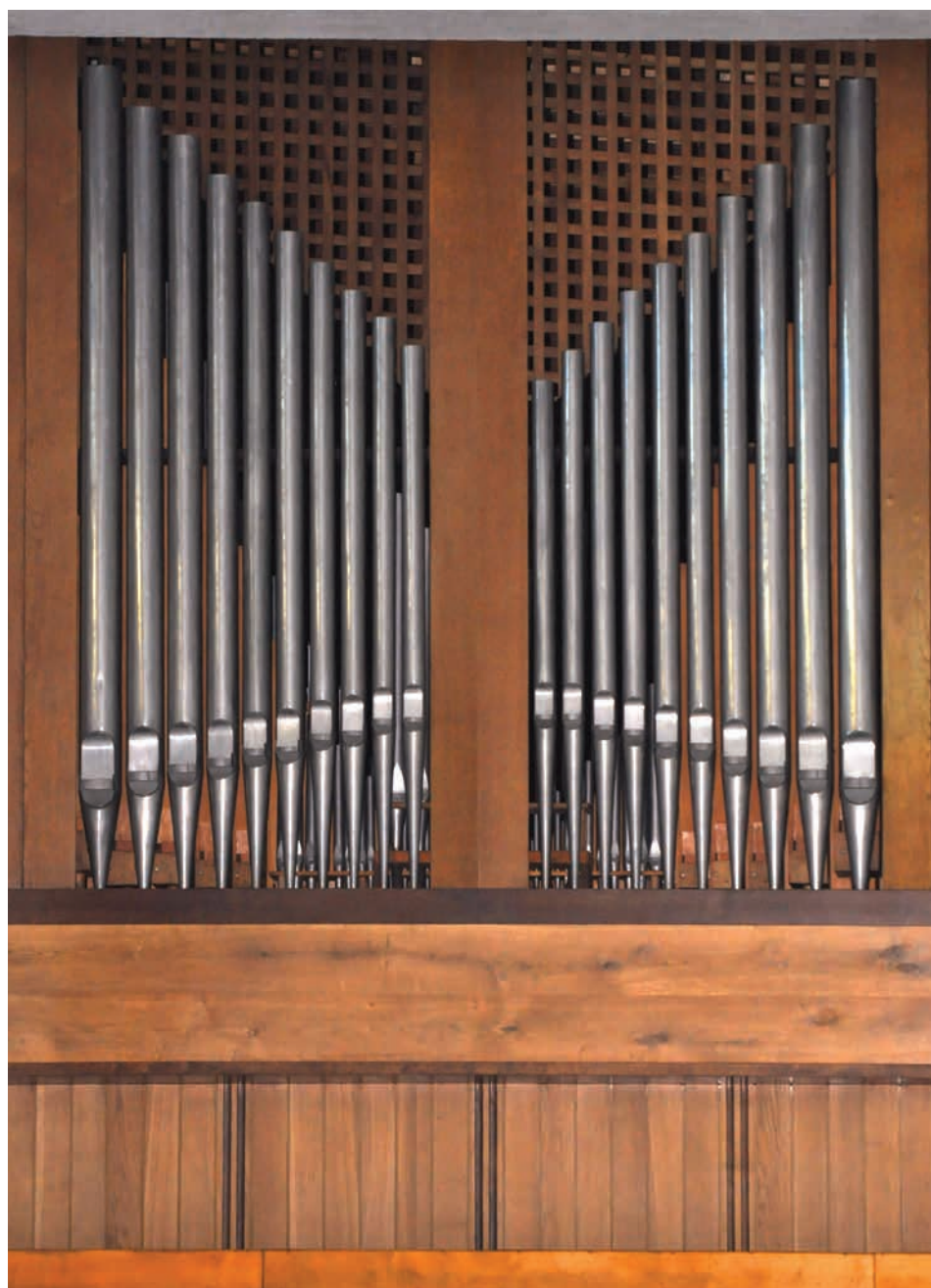
Agnieszka Patyna – ur. 27 maja 1972 r. w Dobrucie; absolwentka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – Wydział Teologiczny w Radomiu oraz Diecezjalnego Studium Organistowskiego w Radomiu, jak również studiów podyplomowych – Informatyka dla nauczycieli – Radomska Szkoła Wyższa oraz kursu kwalifikacyjnego z zakresu sztuki (muzyka, plastyka) – Ośrodek Doradztwa i Usług Oświatowych EDUKACJA 2001. Z parafią Orońsko związana jest od urodzenia, tam się wychowała i mieszkała. We wczesnych latach szkolnych należała do scholi parafialnej prowadzonej przez ówczesną organistkę siostrę zakonną Natalię Kobiałkę. Będąc w szkole średniej, śpiewała i akompaniowała na gitarze w spotkaniach pod przewodnictwem diakona Jarosława Wojtkuna, dziś prałata, proboszcza Bazyliki Mniejszej w Radomiu i profesora Seminarium Duchownego w Radomiu, który odbywał praktykę duszpasterską w Orońsku. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w Szydłowcu w 1991 r. podjęła studia na UKSW w Warszawie – Wydział Teologiczny w Radomiu oraz naukę w Diecezjalnym Studium Organistowskim w Radomiu. W tym samym roku rozpoczęła pracę jako katecheta w Szkole Podstawowej im. Aleksandra Kamińskiego w Guzowie. Po ukończeniu 5-letniego studium organistowskiego w 1996 r. objęła stanowisko organistki w parafii Orońsko. Posługę tę wykonywała do dnia wydania niniejszego opracowania. Po roku od nominacji ks. Bolesława Mikruta na proboszcza parafii Orońsko z jego inicjatywy w 2003 r. została reaktywowana dziecięco-młodzieżowa schola parafialna. Działalność scholi rozwijała się bardzo intensywnie, pojawiły się instrumenty towarzyszące: gitara, flet poprzeczny, skrzypce oraz cajon. Po kilku latach schola została podzielona na: młodszą (dzieci do kl. VI) – prowadzoną przez organistkę oraz starszą (młodzież i studenci) – prowadzoną przez księdza proboszcza. Szersze informacje o scholi parafialnej zostały zamieszczone w dalszej części opracowania.

Prof. dr hab. Maria Szymanowicz, muzykolog, wykładowca, organistka. Urodzona 31 lipca 1955 w Radomiu, w latach 1976–1982 studiowała w Instytucie Muzykologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Dyplom magistra uzyskała w roku 1981, dyplom doktora – w 1992 r., dyplom doktora habilitowanego – w 2007 r., stanowisko profesora – od 2009 roku. Od 1982 r. była zatrudniona w Instytucie Muzykologii, od 2019 w Instytucie Nauk o Sztuce Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Od roku 2007 jest kierownikiem

Katedry Instrumentologii, w latach 2014–2018 pełniła funkcję dyrektora Instytutu Muzykologii. Jest członkiem Towarzystwa Naukowego KUL i Radomskiego Towarzystwa Naukowego. Opublikowała 9 książek i ponad 60 artykułów naukowych. Wybrane publikacje książkowe: *Zabytkowe organy w województwie radomskim*, Warszawa 1998; *Organy w kościołach diecezji radomskiej*, Lublin 2006; *Propozycje pieśni na niedziele, uroczystości i święta roku liturgicznego*, Lublin 2013; *Polska bibliografia organów*, T. I, Lublin 2011; T. II, Lublin 2014; T. III, Lublin 2018; T. IV, Lublin 2020. W l. 1979–1981 pełniła funkcję organistki w kościele akademickim KUL, w 1986–1995 św. Józefa w Radomiu (ks. Pallotynów). W kolejnych latach grała podczas dłuższych zastępstw w parafiach: Orońsko, Radom – parafie św. Rafała, św. Brata Alberta i MB Miłosierdzia. W Orońsku w czasie nieobecności Agnieszki Patyny zastępowała ją w roku 1998 i 2004 oraz w okresach od października 2010 r. do lutego 2012 r. i od października 2012 r. do maja 2013 roku. W latach 1991–2007 była wykładowcą w Diecezjalnym Studium Organistowskim w Radomiu. Jest członkiem Diecezjalnej Komisji ds. Muzyki i Śpiewu Kościelnego diecezji radomskiej oraz członkiem Archidiecezjalnej Komisji ds. Muzyki i Śpiewu Kościelnego archidiecezji lubelskiej. Nadzorowała prace konserwatorskie zabytkowych organów w kościele farnym św. Jana Chrzciciela w Radomiu oraz w kościele św. Józefa w Jedlni-Letnisko. W 2008 r. otrzymała nagrodę Radomskiego Towarzystwa Naukowego, w roku 2016 została odznaczona przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę Złotym Medalem za Długoletnią Służbę. W 2020 r. odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi i medalem Pro Patria.

Fragment prospektu w kościele parafialnym w Orońsku (rok 2022)

2

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY I INNE OBIEKTY PARAFIALNE

Ślub Zofii Staszewskiej
i Kazimierza Barańskiego
w kaplicy parafialnej
w parku (rok 1957)

Ślub Leokadii
Stańczyk i Mariana
Białasa w kaplicy
parafialnej w parku
(rok 1958)

KAPLICA DWORSKA NA TERENIE POSIADŁOŚCI JÓZEFA BRANDTA

W chwili erygowania, tj. w roku 1957, parafia w Orońsku liczyła około 1500 osób, a msze święte i nabożeństwa były celebrowane w kaplicy dworskiej na terenie dzisiejszego Centrum Rzeźby Polskiej. Kaplica została zbudowana w 1841 r. przez ówczesnego właściciela Orońska, Franciszka Ksawerego Christianiego. Stała ona na miejscu dawnej, zniszczonej drewnianej kaplicy, będącej wówczas filią parafii pw. św. Wojciecha w Kowali. Nowa kaplica wzniesiona została w porządku neoklasycznym z miejscowego kamienia wapiennego, piaskowca i cegły. W tej małej świątyni celebrowane były nabożeństwa przez księży z pobliskiej parafii, najpierw z Kowali, a następnie z nowo utworzonej parafii w Orońsku. Mała powierzchnia kaplicy i ciasnota znacznie utrudniały wykonywanie posług dla parafian. Stąd też do budynku kaplicy dostawiono prymitywną drewnianą przybudówkę, której zadaniem była ochrona przed wiatrem i deszczem. W okresie letnim msze i nabożeństwa były odprawiane na wolnym powietrzu (ołtarz znajdował się na schodach przed kaplicą), natomiast zimą wewnątrz małej kaplicy. Ze względu na bardzo małą powierzchnię kaplicy, w której nie mogli pomieścić się wierni, ksiądz Janicki postanowił zbudować chór, który zajmował około 1/3 powierzchni kaplicy. Pomimo wybudowania chóru wierni nadal nie mieścili się w kaplicy. Zgodnie z relacjami parafian pamiętających funkcjonowanie kaplicy w początkowym okresie istnienia parafii, kaplica wyposażona była w dwie ławki stojące tuż przy ołtarzu, w których zasiadali byli właściciele majątku w Orońsku. Wykonano także dwie kolejne ławki wzdłuż bocznych ścian, a także składane ławki przed kaplicą. Kaplica z okazji świąt i innych uroczystości kościelnych była przystrajana wieńcami i roślinnymi girlandami. W roku 1967 na tymczasowej konstrukcji obok kaplicy zawieszono trzy dzwony o imionach: „Maria Wniebowzięta”, „Józef” i „Stanisław”. Ufundował je dla kościoła ks. Józef Janicki. W kaplicy sprawowane były wszelkie sakramenty, tj. chrzty, Pierwsze Komunie Święte, śluby, a także pogrzeby. Pochówki były prowadzone na wydzielonym cmentarzu na terenie dzisiejszej lokalizacji.

Na podstawie relacji parafian wiadomo, że pierwszym kościelnym w kaplicy w Orońsku był pan Piszczyk z Guzowa. Msze święte były sprawowane codziennie rano, a w niedzielę o godzinie 9.00 i 11.30. Po południu były odprawiane nieszpory, w maju oczywiście majówki, natomiast w październiku różaniec. W oktawę Bożego Ciała nabożeństwa były odprawiane dwa razy dziennie.

Niewielka powierzchnia kaplicy Brandtów nie pozwalała, aby wierni uczestniczący w nabożeństwach mogli się w niej pomieścić. Stąd też od początku funkcjonowania parafii rozpoczęto działania w kierunku budowy nowej świątyni. Z relacji osób, z którymi prowadzono wywiady podczas przygotowania niniejszego opracowania, wynika, iż ksiądz Janicki początkowo zamieszkał u p. Jana Grzyba w Orońsku, jednak trwało to bardzo krótko, ponieważ parafianie zakupili starą leśniczówkę i przywieźli ją na plac pierwotnie

Widok kaplicy parafialnej na terenie parku (lata 60. XX w.)

Procesja eucharystyczna odbywająca się w parku (początek lat 70. XX w.)

wyznaczony na budowę kościoła (przy dzisiejszej ul. Radomskiej – na tzw. górcie), aby zestawić i przygotować plebanię dla księdza.

Ksiądz Janicki wokół tej plebanii stworzył piękny ogród, zasadził sad, kwiaty i krzewy ozdobne. Osoby relacjonujące wydarzenia z tamtego okresu pamiętają spacerujące wokół plebanii pawie i znajdujące się w otoczeniu plebanii ule z pszczołami. Proboszcz w okresie letnim do kaplicy jeździł rowerem, a zimą chodził tam pieszo.

Kaplica pełniła funkcję kościoła parafialnego dla mieszkańców Orońska do 1977 r. W roku 1978 oddano do użytku nowy kościół, a odsakralizowaną kaplicę przywrócono zabytkowemu zespołowi dworskiemu. Od 1987 r. aż do chwili obecnej budynek pełni funkcję wystawienniczą. We wnętrzu zachował się do dziś ołtarz z marmurową mensą, a nad nim fragment oryginalnej polichromii autorstwa Alfreda Schouppé. Kolejną XIX-wieczną pozostałością są epitafia, medaliony i tablice pamiątkowe wmurowane w ściany.

Ksiądz Józef Janicki z wizytą u przyjaciela
(lata 60. XX w.)

Współczesny wygląd kaplicy Brandtów na terenie kompleksu parkowego Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku (rok 2021)

Czterokolumnowy portyk kaplicy z głowicami w porządku doryckim został zwieńczony tympanonem, w którym umieszczono płaskorzeźbę z wyobrażeniem oka opatrności Bożej z przestrożą: OMNIA VIDIT (Wszystko widzi). Obok kaplicy znajdowała się neogotycka kamienna kapliczka nagrobna z 2 poł. XIX wieku, rodzinny grobowiec Christianich i Pruszków. Kapliczka, pełniąca również funkcję sepulkralną (ostatni pochówek miał miejsce w 2005 r.), została wzniesiona przez Amelię Christiani.

BUDOWA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO

Pierwotnie kościół miał powstać na działce zlokalizowanej przy dzisiejszej ulicy Radomskiej. Zgodnie z zapisami w rejestrze komasacyjnym z okresu międzywojennego pod kościół była przewidziana działka złożona z gruntów rolnych o areale 5600 m². Inne informacje wskazują, iż zostały także zakupione w 1957 r. grunty od Jana Kolasy o nieznanym areale.

14	Plac pod kościół	5600	5600
133	Kopułnia ziarna	3000	
207	Kopułnia gliny	3360	
26	Grobowisko	2 2250	
81	Grunty wystawione publicznie	3 4210	5600
	Grunty hip. uży. w br. wieś. p/m "Grada Komercyjna Grodzisko"		
82	47 Rywański Pałac	6210	5210
Ogółem... 426 7243 8 7669 245 8478 55 7478 Planuje: czterysta dwadzieścia sześć hektarów, siedem tysięcy Na oryginalne mapy... Zatwierdzono Kielce, dn. 29 listopada 1935 r. inż. B. Sosnowski Biuro Wydziału Rolnictwa i Reform Rolnych			

Fragment wypisu z rejestru komasacyjnego gruntów (rok 1935)

Za sprawy parafialne, w tym wsparcie organizacyjne przy budowie kościoła, miał odpowiadać powołany pod koniec lipca 1957 r. komitet budowy kościoła, którego przewodniczącym był Stanisław Grzyb, a jego zastępcą został Teofil Sokołowski z Guzowa.

W skład komitetu budowy kościoła wchodziło szereg innych osób, w tym Czesław Wypiórkiewicz – kierownik w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w Orońsku oraz Aleksander Ziembicki – felczer z Orońska. Należy dodać, że Czesław Wypiórkiewicz pełnił później funkcję brygadzysty, którego zadaniem była organizacja pracy na budowie kościoła w miejscu docelowym. Nowo erygowana parafia w Orońsku przez wiele lat borykała się z trudnościami związanymi z uzyskaniem pozwolenia na budowę kościoła. Na początku 1958 r. biskup Piotr Gołębiowski przesłał wstępny projekt kościoła w Orońsku do Wydziału Architektoniczno-Budowlanego w Kielcach.

Został on zwrócony 2 lutego w celu uzupełnienia. Ponownie w lipcu 1958 r. kuria diecezjalna wystąpiła z wnioskiem do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej o zgodę na budowę nowego kościoła, prosząc jednocześnie o pilną odpowiedź, która pozwoliłaby na rozpoczęcie prac jeszcze w roku 1958. We wrześniu ks. Janicki informował kurię o zgromadzeniu materiału na budowę. Oczekiwano zatem jedynie na potwierdzenie decyzji Powiatowej Komisji Budowlanej w Kielcach, z której biskup Gołębiowski otrzymał ustne zapewnienie o przyznanej zgodzie na budowę kościoła. Takie potwierdzenie zostało przesłane przez władze państwowe 2 października 1958 r. Jednak Wydział Architektury i Nadzoru Budowlanego zażądał przedstawienia dodatkowych dokumentów, od których uzależniał wydanie zgody na budowę. Tego rodzaju zabiegi formalne miały za cel odciążenie decyzji w czasie, co w konsekwencji uniemożliwiłoby rozpoczęcie budowy. Potwierdzeniem takiego zamiaru władz państwowych było pismo, jakie wpłynęło z Prezydium Powiatowej rady Narodowej w Szydłowcu do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach, w którym zalecano, aby nie zgadzać się na budowę kościoła w Orońsku, chociaż były już zgromadzone materiały budowlane, ponieważ wpłynęłoby to

Stanisław Grzyb wraz z rodziną – późniejszy przewodniczący komitetu budowy kościoła w Orońsku w pierwotnej lokalizacji (rok 1932 lub 1933)

negatywnie na budowę szkoły i ośrodka zdrowia. Szukano wówczas wszelkich możliwych sposobów, aby uniemożliwić budowę kościoła. Na przykład zarzucano proboszczowi niekompletność dokumentów, a na wiosnę 1959 r. zażądano uzupełnienia m.in. następujących dokumentów: rysunki konstrukcji, sporządzone przez rzeczoznawcę, orzeczenia dotyczące gruntów, na których będzie prowadzona budowa, uzupełnienia projektu technicznego, a także zezwolenia na wykonanie budowy od instytucji, w której zatrudnieni byli architekci kościoła. We wrześniu 1959 r. odbyło się w Kielcach posiedzenie komisji urbanistyczno-architektonicznej przy współudziale inżynierów Pieńkowskiego i Jędrzejewskiego oraz ks. Józefa Janickiego, na którym zatwierdzono projekt techniczny kościoła. W niedługim czasie odbyło się kolejne posiedzenie tej komisji, ale już bez ks. Janickiego, na którym zatwierdzono projekt kościoła, ale z zastrzeżeniami. Wśród koniecznych modyfikacji wymieniono: poprawę wieży, którą należało podnieść o jeden element i umieścić

krzyż na górze, górną część wieży należało doświetlić kilkoma otworami od strony północnej, a baptysterium nie mogło być salą parafialną, lecz musiało spełniać swoją funkcję sakralną. Po wielu trudnościach związanych z uzyskaniem projektu budowlanego i pozwolenia na budowę w roku 1959 ksiądz Janicki uzyskał od władz państwowych akceptację projektu budowy kościoła i rozpoczęto prace ziemne związane z wykonaniem fundamentów. Parafianie pamiętający lata 50. XX wieku relacjonowali, iż ksiądz J. Janicki, aby pozyskać fundusze, rozprowadzał cegielki na budowę kościoła, a także organizował loterie fantowe. Fanty przekazywali parafianie, a były nimi m. in.: kury, koguty, kaczki, indyki, prosiaki, cielaki, dzbanki porcelanowe, kubki i inne przedmioty codziennego użytku. Klatki i półki na przekazane fanty były ustawiane w orońskim parku, w alei kasztanowej i topolowej (wówczas park nie był jeszcze ogrodzony).

Cegielka na budowę kościoła (rok 1957)

Prace przy budowie kościoła w pierwotnej lokalizacji zostały przerwane na początku lipca 1960 r. po przeprowadzonej przez władze państwowe kontroli budowy, w wyniku której w raporcie zapisano, iż prace przy wykonaniu fundamentów nie były prowadzone zgodnie z zatwierdzonym projektem architektonicznym. Należy zaznaczyć, iż był to jedynie kolejny pretekst władz państwowych uniemożliwiający powstanie kościoła w Orońsku, ponieważ parę dni wcześniej przed wydaniem decyzji wstrzymującej prace budowę wizytował inspektor powiatowy i wydał pozytywną opinię o postępach budowlanych. Jednak ostatecznie wstrzymano wykonawstwo prac na czas nieokreślony. Przez ponad dziesięć lat starano się o cofnięcie zakazu budowy.

14 kwietnia 1972 r. na prośbę księdza Józefa Janickiego bp Piotr Gołębiowski udzielił mu urlopu zdrowotnego, a od 15 kwietnia 1972 r. biskup powołał ks. Zbigniewa Zasonia na proboszcza parafii Orońsko. Od razu podjął on wszelkie możliwe starania o jak najszybszy powrót do budowy kościoła. Już pod koniec roku 1972 dzięki staraniom księdza proboszcza zgromadzono potrzebny na budowę piasek oraz kamień. Dużą pomoc okazali parafianie z poszczególnych wiosek, którzy czynnie zaangażowali się w to dzieło. Decyzją Wydziału do Spraw Wyznań – Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 24 maja 1972 r. udzielono zgody na budowę kościoła. Ksiądz proboszcz Zbigniew Zasoń musiał wskazać odpowiednie miejsce pod lokalizację kościoła. Przedstawił on ówczesnym władzom trzy możliwości: pierwsza – tam, gdzie budowa była rozpoczęta przy trasie E 7; druga – w głębi na górce, a trzecia – obok cmentarza. Wydział do Spraw Wyznań wyraził zgodę na trzecią lokalizację budowy kościoła i zaczęto starać się o zakup działki. Grunt rolny o wielkości 1 ha stanowił własność małżonków Janiny i Mieczysława Staników, od których 22 listopada 1972 r. aktem notarialnym, sporządzonym przez notariusza Macieja Białkowskiego, odkupiono działkę z przeznaczeniem pod budowę kościoła parafialnego. Prawnym nabywcą działki na mocy pełnomocnictwa udzielonego przez biskupa Piotra Gołębiowskiego był ksiądz Zbigniew Zasoń.

Budowę kościoła rozpoczęto od poświęcenia placu budowy, które miało miejsce 21 października 1973 r. Dokonał tego proboszcz parafii Zakrzew ksiądz Stanisław Jan Studziński. W niedługim czasie plac budowy został ogrodzony. Latem wykopano studnię, zamontowano hydranty, wybudowano również szopę, w której przechowywano potrzebne narzędzia, a także zakupiono betoniarkę. 15 kwietnia 1974 r. rozpoczęto wykopy fundamentów pod nowy kościół i tym samym rozpoczęto budowę kościoła. 23 czerwca 1974 r. bp Piotr Gołębiowski podczas mszy świętej poświęcił fundamenty nowego kościoła. Nad budową kościoła czuwał inżynier Józef Kmak z Burzyna, który był doświadczonym budowniczym wielu kościołów. Pomagali mu kamieniarze z Piwnicznej i Grybowa koło Nowego Sącza. Nadzór techniczny nad budową sprawował inżynier Henryk Sarwiński ze Skarżyska-Kamiennej.

Wykopy pod fundamenty nowego kościoła w docelowym miejscu (rok 1974)

Wykopy pod fundamenty nowego kościoła w docelowym miejscu, w prawym dolnym rogu samochód ks. Zasonia marki Trabant (rok 1974)

Prace przy zbrojeniu
fundamentów (rok 1974)

Prace związane z wykonaniem fundamentów (rok 1974)

Ważnym momentem dla budowy kościoła było wmurowanie kamienia węgielnego i aktu erekcyjnego. Dokonał tego bp Gołębiowski, który kamień węgielny otrzymał podczas pobytu w Rzymie od Ojca Świętego Pawła VI. Uroczystość ta miała miejsce 15 czerwca 1975 r. z udziałem biskupa, księży i licznie zgromadzonych wiernych. Z relacji naocznego świadka tego wydarzenia, tj. Mariana Nitka, wiadomo, iż wraz z kamieniem węgielnym zamurowano również szklane naczynie, w którym umieszczono nazwiska osób obecnych na tej uroczystości, jakie przekazały dobrowolne datki na budowę świątyni.

Zaproszenie na uroczystość wmurowania kamienia węgielnego (rok 1975)

też na zakończenie każdego roku proboszcz w ramach kazania przekazywał także wiernym sprawozdanie z prac budowlanych i funkcjonowania parafii. Wiele z tych kazań zostało utrwalonych na taśmach magnetofonowych, które zdigitalizowano, a następnie część z nich została opublikowana na stronie internetowej Stowarzyszenia Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko. Podczas tych kazań ksiądz Zasoń dziękował najbardziej aktywnym parafianom, którzy włączali się w prace na rzecz budowy świątyni. Wśród tych osób znalazły się: siostry ze zgromadzenia św. Michała Archanioła, panowie: Czesław Wypiórkiewicz (brygadzysta koordynujący prace na budowie), Kazimierz Kaczmarczyk (budowniczy kościoła), Jan Nitek (budowniczy kościoła), Czesław Kacprzyk (realizował prace transportowe), Władysław Włodarczyk (był cieślą), Jan Figarski, Stanisław Figarski, Bolesław Suligowski (udostępniał mieszkanie robotnikom), Edward Ługowski, Jerzy Ługowski, a także pan Świągół i panie: Agnieszka Zielińska i Wacława Rokita. Kluczowe osoby były zatrudnione na budowie kościoła odpłatnie, inne natomiast wykonywały prace społeczne. Należy zaznaczyć, iż parafianie, którzy odpłatnie świadczyli pracę przy budowie kościoła za jedną dniówkę tygodniowo, nie brali wynagrodzenia.

Prace budowlane prowadzono systemem gospodarczym, przy zaangażowaniu wielu parafian. Proboszcz podczas niedzielnych ogłoszeń prosił parafian o konkretną pomoc do różnych prac. Na każdy dzień tygodnia wyznaczana była inna wioska, z której ludzie przychodzili do pomocy. Podczas mszy świę-

Prace przy kopaniu fundamentów (rok 1974)

Prace przy kopaniu fundamentów (rok 1974)

Parafianie przy kopaniu fundamentów (rok 1974)

Prace na placu budowy kościoła w Orońsku (rok 1974)

Prace na placu budowy kościoła w Orońsku (rok 1974)

Pierwotny projekt nowego kościoła, którego pomysłodawcą byli mgr inż. Władysław Pieńkowski i mgr inż. Konstanty Jankowski z Warszawy, należało zmodyfikować i dostosować do wyznaczonego terenu pod budowę kościoła. Według nowego projektu budynek kościoła został odsunięty od drogi wiodącej z Orońska do Łazisk o około trzydzieści metrów, a plac przed kościołem podzielono na dwie części: niższą z dwoma parkingami oraz nieco podniesioną na około 1 m częścią dla pieszych wraz z obejściem dookoła kościoła dla procesji.

Budowa kościoła parafialnego w Orońsku –
ściana frontowa (lata 1974–1978)

Budowa kościoła parafialnego w Orońsku (lata 1974–1978)

Budowa kościoła parafialnego w Orońsku (lata 1974–1978)

Budowa kościoła parafialnego w Orońsku (lata 1974–1978)

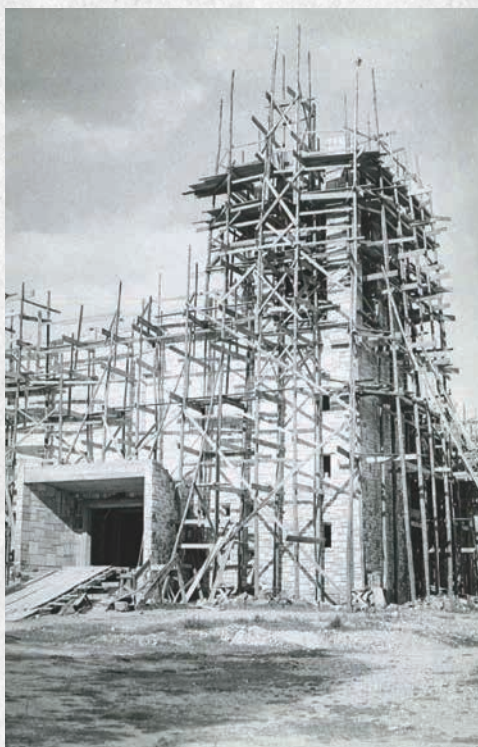
Budowa kościoła parafialnego w Orońsku (lata 1974–1978)

Ksiądz Zbigniew Zasoń (z prawej) oraz Czesław Wypiórkiewicz (z lewej) na budowie kościoła (lata 1974–1978)

Ksiądz Zbigniew Zasoń na budowie kościoła parafialnego w Orońsku (lata 1974–1978)

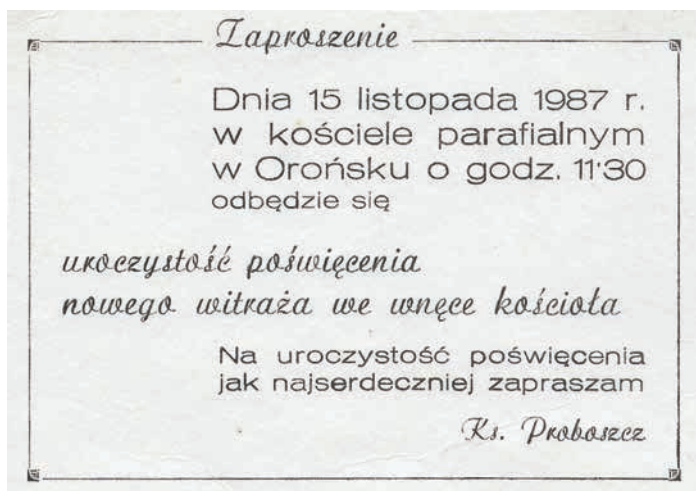

Budowa kościoła parafialnego w Orońsku (lata 1974–1978)

Parafia nie dysponowała wystarczającymi środkami finansowymi na pokrycie pełnych kosztów budowy kościoła, stąd proboszcz musiał szukać pomocy w różnych instytucjach w kraju i za granicą. Największą pomoc okazywali przede wszystkim zaprzyjaźnieni księża z diecezji sandomierskiej, m.in. z parafii Opieki Najświętszej Maryi Panny, Świętego Jana, Najświętszego Serca Jezusowego oraz świętej Teresy w Radomiu i z parafii Świętego Mikołaja w Końskich. Były też organizowane poświęcenia poszczególnych etapów budowy, na które proboszcz rozsyłał zaproszenia, będące jednocześnie rodzajem cegiełki na budowę kościoła. Parafianie byli szczodrymi ofiarodawcami, o czym mówił w swych kazaniach na zakończenie każdego roku ksiądz Zbigniew Zasoń, szczegółowo prezentując kwoty przychodów i poniesionych kosztów.

Cegiełka na budowę Kościoła w Orońsku

Zaproszenie na uroczystość poświęcenia witraża (rok 1987)

Budynek kościoła zaprojektowano jako obiekt składający się z dwóch części o łącznej powierzchni 820 m² i kubaturze 6330 m³. Utworzono go na planie asymetrycznego prostokąta. Główna część kościoła to wysoka hala główna z nawami bocznymi, prezbiterium i chórem. Wnętrze kościoła tworzyły dwie nawy, których powierzchnia wynosiła 365 m², rozdzielone szeregiem pięciu betonowych kolumn oraz prezbiterium o powierzchni około 40 m². W bryle kościoła wybudowano także kaplicę boczną, w której w okresie wykańczania i wyposażania kościoła głównego sprawowano także obrzędy liturgiczne.

Obrzędy liturgiczne sprawowane w kaplicy bocznej kościoła parafialnego w Orońsku (rok 1978)

W kościele dolnym wykonano dwie sale, z których większa pierwotnie wykorzystywana była jako sala katechetyczna. Po przeniesieniu nauki religii do szkół jedna z nich pozostała salą ministrancką, a sala katechetyczna stała się salą oazową. Od strony wschodniej wykonano dwukondygnacyjne skrzydło, od zachodniej strony baptysterium (w chwili tworzenia niniejszego opracowania znajdowała się tam kaplica Miłosierdzia Bożego), a od strony południowo-wschodniej znajdowała się wieża, z klatką schodową prowadzącą na chór i wyżej do pomieszczeń na dzwony. Wieżę zwieńczał betonowy krzyż, który był podświetlany w kolorach zgodnych z kalendarzem liturgicznym.

Współczesny wygląd kościoła w Orońsku (rok 2021)

Współczesna iluminacja kościoła parafialnego w Orońsku (rok 2022)

Rzeźba Matki Bożej
znajdująca się nad
wejściem głównym do
kościół (rok 2021)

Kościół był wybudowany w większości z cegły obłożonej kamieniem. Posiadał trzy wejścia – jedno wejście główne, w którym umieszczono żelazne i oszklone drzwi, wykonane przez firmę Mariana Biedrońskiego z Tarnowa, oraz dwa wejścia boczne. W zewnętrznej wnęce ściany frontowej, nad głównym wejściem do kościoła, umieszczono figurę Matki Bożej, która została wykonana w latach osiemdziesiątych XX wieku przez Kazimierza Jęczmyka.

Nowo wybudowany kościół został uroczycie poświęcony 13 sierpnia 1978 r., a dokonał tego Administrator Apostolski diecezji sandomierskiej – bp Piotr Gołębiowski, sprawując jednocześnie pierwszą mszę świętą w nowym kościele parafialnym.

Przywitanie bp. Piotra Gołbiowskiego, który przybył na uroczystość poświęcenia kościoła parafialnego w Orońsku, przez Czesława Wypiórkiewicza – przedstawiciela parafian (rok 1978)

Procesyjne przejście bp. Piotra Gołbiowskiego do nowo wybudowanego kościoła w Orońsku, baldachim nad biskupem nieśli: z przodu – od lewej Marian Nitek z Dobrut, Kazimierz Komór z Orońska, z tyłu od lewej – Marian Pieczyk z Dobrut, Jerzy Ługowski ze Śniadkowa (rok 1978)

Nr. 1000/78

PETRUS GOŁĘBIOWSKI
DEI MISERATIONE ET S. SEDIS APOSTOLICAE GRATIA
EPISCOPUS ADMINISTRATOR APOSTOLICUS
DIOECESIS SANDOMIENSIS

Praesentibus litteris Nostris notum facimus ac testamur, quia Nos ecclesiam paroecialem in loco **O r o Ń s k o** noviter exstructam die 13 mensis Augusti anni 1978 Dominica XIII post Pentecosten circumstante numero clero ac populó fideli iuxta rituum praescripta in Pontificali Romano sub titulo Assumptionis Beatae Mariae Virginis sollemniter benediximus.

Un quorum fidem, etc. etc. etc.

Datum Sandomiriae, die 16 mensis Augusti A.D. 1978.

Petrus Gołębowski
Episcopus Administrator Apostolicus
Dioecesis Sandomiriensis

Cancellarius:

Dokument potwierdzający poświęcenie kościoła w Orońsku (rok 1978)

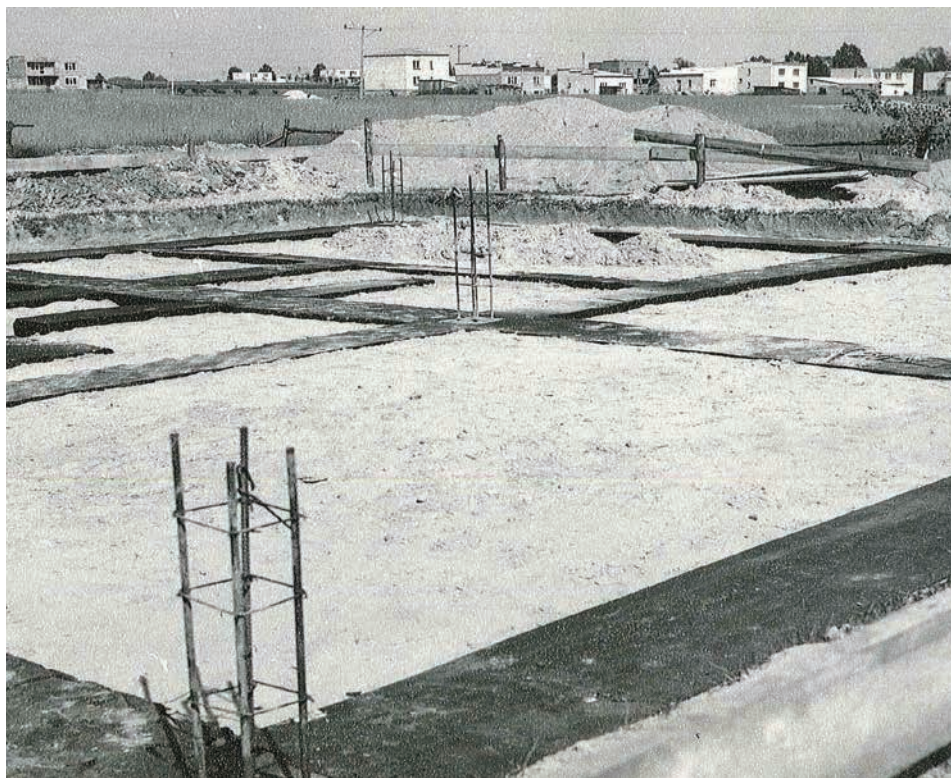

Fotopamiętka z poświęcenia nowego kościoła, cz. I i II (rok 1978)

Budowa kościoła trwała dokładnie 4 lata i 4 miesiące. Mimo iż kościół już był wybudowany i użytkowany, to wymagał dużo pracy związanej z wykończeniem wnętrza. Jeszcze w 1978 r. zdołano wykonać ogrzewanie kościoła na olej opałowy. Zakupiono również dwa dębowe konfesjonały, wykonane przez Józefa Mroza. W 1979 r. artystka rzeźbiarz, Magdalena Falender, wykonała sześć marmurowych kropielnic.

Równoległe z budową kościoła rozpoczęto prace budowlane przy nowej plebanii. Pozwolenie na budowę plebanii uzyskano w roku 1976, a już 31 lipca 1977 r. poświęcono jej fundamenty. Poświęcenia fundamentów dokonał biskup Piotr Gołębiowski. Budowę plebanii w stanie surowym zakończono w roku 1978. Z archiwalnych nagrań kazań ks. Zasonia, wygłaszanych na zakończenie każdego roku kalendarzowego, wynika, iż prace przy budowie i wykańczaniu plebanii trwały jeszcze przez wiele lat, a wykończenie górnej kondygnacji z trzema pokojami (bez montażu drzwi) zakończono dopiero w roku 1982.

Fundamenty nowej plebanii budowanej obok kościoła parafialnego (rok 1977)

W lipcu 1980 r. dokonano poświęcenia plebanii, na którą to uroczystość proboszcz zapraszał parafian, rozsyłając do każdego stosowne zaproszenia. Mszę świętą celebrował J.E. ks. bp Piotr Gołębiowski.

Zaproszenie

Dnia 27 lipca 1980 r. o godz. 11⁰⁰
w Kościele parafialnym w Orońsku

J.E. Ks. Bp dr Piotr Gołębiowski
odprawi uroczystą Mszę św., w czasie
której dokona poświęcenia nowej plebanii
Na tę uroczystość serdecznie

zaprasza

Ks. Proboszcz

Zaproszenie na uroczystość poświęcenia nowej plebanii (rok 1980)

Biskup Piotr Gołębiowski celebrujący mszę św., po której nastąpiło poświęcenie nowej plebanii (rok 1980)

Procesyjne przejście po zakończonej mszy św. w kierunku nowej plebanii (rok 1980)

Poświęcenie nowej plebanii (rok 1980)

Poświęcenie nowej plebanii (rok 1980)

Parafianie zgromadzeni na uroczystości poświęcenia nowej plebanii (rok 1980)

W latach osiemdziesiątych XX w. zostało uporządkowane otoczenie kościoła. Wybudowano betonowy taras przed wejściem i ścieżkę procesyjną dookoła kościoła, a na niższym poziomie wybudowano parking. Oba te poziomy oddzielono murkiem z granitów skandynawskich. W chwili tworzenia niniejszego opracowania cały plac wyłożony był betonową kostką brukową. Po wielu latach użytkowania świątyni przeprowadzono w 2012 r. renowację ścian wewnętrznych kościoła. Wówczas zmieniono kolorystykę ścian prezbiterium oraz ołtarza bocznego. Podczas prac remontowo-malarskich msze święte odprawiano na zewnątrz kościoła przy ołtarzu polowym usytuowanym przed wejściem głównym.

Msza polowa przed kościołem parafialnym w Orońsku podczas prac renowacyjnych wewnątrz świątyni (rok 2012)

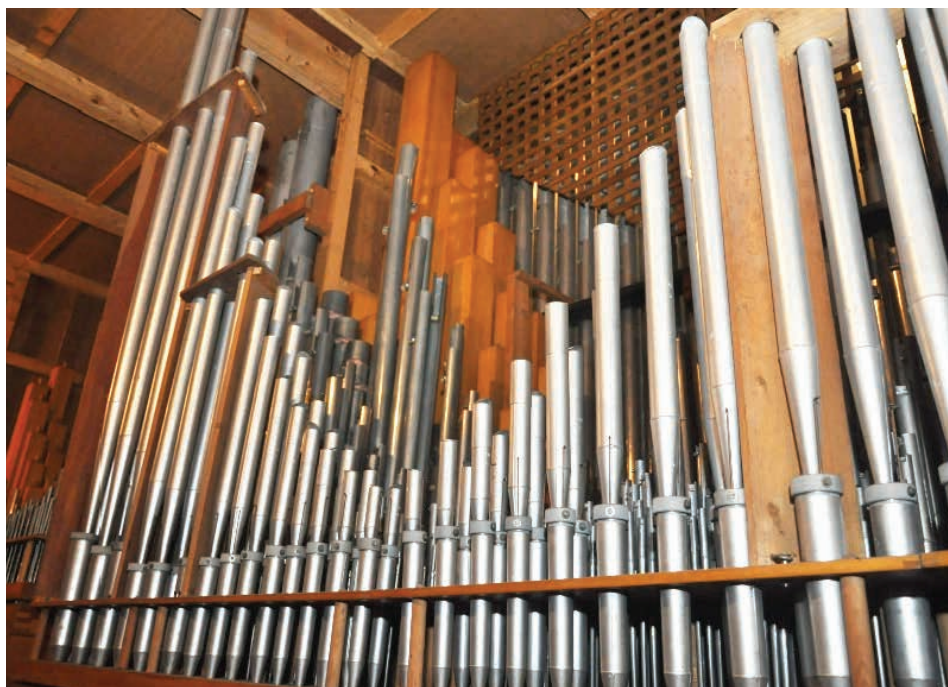
WYPOSAŻENIE KOŚCIOŁA

Prace wykończeniowe i wyposażanie kościoła były realizowane sukcesywnie, jeszcze przez kilka lat od dnia rozpoczęcia sprawowania liturgii w nowo wybudowanym kościele. W dniu oddania kościoła wyposażono go w ogrzewanie, tabernakulum, tymczasową ambonę oraz ołtarz. Z nagranych kazań ks. Zasonia wynikało, iż w roku 1979 planowano wykonać okna w wieży, posadzkę w zakrystii oraz w salce katechetycznej i ministranckiej. Po czterech latach funkcjonowania, tj. w roku 1982, kościół zyskał nowe konfesjonały, zamontowano fragmenty witraży, a także wykonano prace na zewnątrz kościoła, np. wykonano murki okalające plac kościelny, położono chodnik wokół kościoła oraz posadzono zieleń. Na rok 1983 planowano dalsze prace, w szczególności wykonanie szaf organowych. Krótką charakterystykę najważniejszego wyposażenia kościoła przedstawiono w dalszej części niniejszego rozdziału.

ORGANY PISZCZAŁKOWE

Instrument zbudowano w latach osiemdziesiątych XX wieku w warsztacie Włodzimierza Truszczyńskiego. Organy zostały poświęcone 26 lipca 1987 r. i w ramach tej uroczystości odbył się koncert organowy. Fakt konstruowania przez organmistrzów tak znakomych instrumentów, a wręcz dzieł sztuki, świadczy o wysokiej klasie i niebywałym doświadczeniu polskich rzemieślników. Orońskie organy to osiemnastogłosowy instrument, składający się z trzech zespołów brzmieniowych – manuału głównego, pozytywu i klawiatury nożnej. Instrument znajdujący się w kościele w Orońsku zawierał 1378 piszczałek, z których największa posiadała 2,5 metra, a najmniejsza zaledwie kilka centymetrów.

W roku 2020, przy aktywnym udziale Stowarzyszenia Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko, przeprowadzono rewitalizację instrumentu, obejmującą usunięcie usterek dotyczących funkcjonowania miechów oraz dmuchawy, rozwiązanie problemów związanych z funkcjonowaniem konsoli, generalną regulację wszystkich elementów obu traktur, w szczególności traktury gry, przegląd stanu wiatrownic, stanu wentyli oraz sprężyn, oczyszczenie zasuw głosowych oraz ich grafitowanie, oczyszczenie wnętrza instrumentu, zwłaszcza wszystkich piszczałek oraz powierzchni wiatrownic, a także generalne strojenie całego instrumentu. Równolegle wykonano niezbędne korekty intonacji poszczególnych piszczałek. Prace te zlecono firmie Miontech pod nadzorem organmistrza Piotra Dziewieckiego, który także przygotował i zagrał koncert organowy w świątyni w Orońsku z okazji setnej rocznicy bitwy warszawskiej zwanej Cudem nad Wisłą. Całość przedsięwzięcia, tj. rewitalizacja organów oraz późniejszy koncert, została zrealizowana w ramach projektu dofinansowanego przez Zarząd Województwa Mazowieckiego pt. „Przełamywanie wykluczenia terytorialnego z kultury mieszkańców terenów wiejskich Południowego Mazowsza poprzez organizację koncertu organowego w miejscowości Orońsko”, który był pozyskany i koordynowany przez Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko. Wymagany wkład własny do projektu sfinansowany został ze środków parafii oraz stowarzyszenia.

Wewnętrzny widok organów znajdujących się w kościele w Orońsku (rok 2020)

Lista darczyńców odnaleziona podczas rewitalizacji organów (rok 2020)

Ekipa organmistrzów pracująca przy instrumencie dokonała ciekawego odkrycia – znalazła listę darczyńców, którzy przekazali datki na budowę organów. Na liście tej widnieli:

1. Baćmaga Artur – Krogulcza Sucha
2. Baćmaga Tomasz i Maria – Krogulcza Sucha
3. Baćmaga Wojciech – Krogulcza Sucha
4. Bałękowski Stanisław i Wanda – Wólka
5. Banaszczyk Lucjan i Maria – Orońsko
6. Barański Kazimierz i Zofia – Orońsko
7. Bąk Karol – Guzów
8. Białas Jan i Wanda – Krogulcza Sucha
9. Boruch Aleksander i Barbara – Orońsko
10. Brodowski Wojciech i Dorota – Guzów
11. Brzeziński Mirosław i Maria – Krogulcza Mokra
12. Burzyńska Teofila – Guzów
13. Chełmiński Mirosław i Krystyna – Krogulcza Sucha
14. Chełmiński Władysław i Janina – Krogulcza Sucha
15. Cieloch Wiesław i Teresa – Dobrut
16. Czarnecka Julianna – Przysucha
17. Czarnecki Ryszard i Małgorzata – Orońsko
18. Czarnecki Stefan i Krystyna – Orońsko
19. Czyżewski Stanisław i Zofia – Krogulcza Mokra
20. Dąbrowski Andrzej i Kazimiera – Krogulcza Sucha
21. Duda Tadeusz i Barbara – Radom
22. Dwojak Jerzy i Zofia – Szydłowiec
23. Faliński Kazimierz i Maria – Helenów
24. Feret Ryszard i Teodora – Orońsko
25. Figarski Marian i Janina – Śniadków
26. Figarski Tadeusz i Stanisława – Dobrut
27. Frankiewicz Tadeusz i Elżbieta – Orońsko
28. Furman Helena – Dobrut
29. Gański Wacław i Maria – Chronów
30. Gawor Piotr i Zofia – Dobrut
31. Gąszczyk Jan i Krystyna – Dobrut
32. Gieraszińska Stefania – Krogulcza Sucha
33. Gierasziński Artur – Krogulcza Sucha
34. Gierasziński Bogusław – Orońsko
35. Gierasziński Ryszard i Elżbieta – Krogulcza Sucha
36. Gierczak Kazimierz i Władysława – Guzów
37. Gierczak Zdzisław i Barbara – Guzów
38. Głogowski Alojzy i Grażyna – Orońsko

39. Głogowski Henryk i Zofia – Guzów
40. Głogowski Krzysztof i Elżbieta – Chronów
41. Głogowski Stanisław i Cecylia – Orońsko
42. Goliński Kazimierz i Maria – Krogulcza Sucha
43. Górski Andrzej i Zofia – Chronów
44. Grochowalski Tomasz i Małgorzata – Szydłowiec
45. Grzyb Franciszek i Zofia – Orońsko
46. Grzyb Helena – Krogulcza Mokra
47. Grzyb Jan i Marianna – Chronów
48. Grzyb Józef i Krystyna – Orońsko
49. Grzyb Józef i Zofia – Guzów
50. Gumulak Adam – Orońsko
51. Gumulak Mariusz – Orońsko
52. Hebda Józef i Aleksandra – Krogulcza Sucha
53. Jabłoński Julian i Zofia – Krogulcza Mokra
54. Jańczyk Bogdan i Alicja – Orońsko
55. Jańczyk Stefania – Orońsko
56. Kaca Waclaw i Zofia – Dobrut
57. Kaliciak Stanisław i Wanda – Orońsko
58. Kałwiński Sławomir i Lidia – Końskie
59. Karasek Józef i Maria – Radom
60. Kępczyńska Janina – Guzów
61. Kępczyński Edward i Janina – Guzów
62. Kępczyński Jan i Maria – Guzów
63. Kiśliński Włodzimierz i Romualda – Orońsko
64. Klepacz Stefan i Natalia – Guzów
65. Kokosza Adam i Barbara – Augustów
66. Kokosza Stanisław i Janina – Wólka
67. Kołodziejowski Jerzy i Maria – Orońsko
68. Kopycki Stefan i Stanisława – Dąbrowa Górnicza
69. Kowalczyk Tadeusz – Radom
70. Kowalik Józef i Antonina – Dobrut
71. Kozakiewicz Helena – Krogulcza Sucha
72. Kozakiewicz Krystyna – Radom
73. Kozłowski Marian i Jadwiga – Guzów
74. Kozłowski Stanisław i Maria – Dobrut
75. Kozłowski Tomasz – Guzów
76. Kółko Żywego Różańca
77. Kółko Żywego Różańca
78. Kółko Żywego Różańca

79. Kółko Żywego Różańca
80. Kółko Żywego Różańca
81. Kółko Żywego Różańca
82. Kruk Jan i Anna – Krogulcza Mokra
83. Kruk Józef i Stanisława – Dobrut
84. Kruk Marian i Janina – Orońsko
85. Kruk Stanisław – Orońsko
86. Kruk Władysława – Orońsko
87. Ks. Bąk Wiktor – Suchedniów
88. Ks. Karasek Dariusz – Lublin
89. Ks. Karasek Dariusz – Radom
90. Ks. Wójcik Józef – Suchedniów
91. Kwiatkowska Bronisława – Krogulcza Sucha
92. Lachowski Bolesław – Guzów
93. Lejzak Zofia – Dobrut
94. Lesiak Stefania – Dobrut
95. Lesiak Zdzisław i Zofia – Dobrut
96. Lis Bogdan i Elżbieta – Dobrut
97. Lis Edward i Janina – Guzów
98. Lis Feliks i Stanisława – Dobrut
99. Lis Józefa – Dobrut
100. Lis Kazimiera – Dobrut
101. Liziniewicz Zofia – Radom
102. Ługowska Zofia – Śniadków
103. Ługowski Edward i Maria – Śniadków
104. Ługowski Jerzy i Krystyna – Dobrut
105. Makara Krzysztof i Zofia – Orońsko
106. Małecki Andrzej i Anna – Guzów
107. Małek Stanisław – Skarżysko-Kamienna
108. Mazur Marian i Leokadia – Krogulcza Sucha
109. Mosionek Mieczysław i Genowefa – Przysucha
110. Mucha Adam i Krystyna – Orońsko
111. Musielewicz Stefan i Franciszka – Krogulcza Mokra
112. Narożnik Wiesław i Barbara – Guzów
113. Niewiadomski Zygmunt i Alina – Orońsko
114. Nitek Jan i Cecylia – Dobrut
115. Nitek Jan i Krystyna – Dobrut
116. Nitek Marian i Anna – Dobrut
117. Nitek Marian i Janina – Dobrut
118. Nowak Andżelika – Szydłowiec

119. Nowak Hubert – Szydłowiec
120. Nowak Rafał – Szydłowiec
121. Nowak Stanisław i Zofia – Guzów
122. Nowak Stanisław i Zofia – Orońsko
123. Ofiara Jan i Jadwiga – Orońsko
124. Ofiara Stanisław i Krystyna – Orońsko
125. Piasek Zofia – Krogulcza Mokra
126. Piasek Zofia – Radom
127. Piasta Henryk i Zenona – Guzów
128. Piechota Janina – Chronów
129. Piechota Józef i Rozalia – Chronów
130. Piecyk Marian i Irena – Dobrut
131. Piwowski Stanisław i Alicja – Orońsko
132. Podkowa Józef i Krystyna – Wólka
133. Prokop Adolf i Henryka – Dobrut
134. Prokop Józef i Anna – Dobrut
135. Pudzianowski Zygmunt i Janina – Orońsko
136. Rejczak Irena – Radom
137. Rokita Tadeusz i Wacława – Orońsko
138. Rosa Ewelina – Radom
139. Rosa Iwona – Radom
140. Rybski Stefan i Grażyna – Dobrut
141. Rywacki Henryk i Teresa – Orońsko
142. Sala Marian i Lucyna – Dobrut
143. Sasin Stanisław i Marianna – Dobrut
144. Siara Stanisław i Maria – Guzów
145. Siara Zygmunt i Józefa – Guzów
146. Sieczkowscy Marian, Marta, Dominika, Paulina i Karolina – Krogulcza Sucha
147. Sieczkowska Marianna – Krogulcza Sucha
148. Sieczkowski Jerzy i Halina – Krogulcza Sucha
149. Sieczkowski Władysław i Elżbieta – Krogulcza Sucha
150. Sieczkowski Władysław i Helena – Krogulcza Sucha
151. Siostry Michalitki – Orońsko
152. Skałbania Marcin, Damian i Ewelina – Krogulcza Sucha
153. Skorża Anna – Orońsko
154. Skorża Dorota – Orońsko
155. Skorża Janina – Orońsko
156. Skorża Krzysztof – Orońsko
157. Sławińska Zofia – Wolanów
158. Stanik Aleksander i Regina – Guzów

159. Stanik Halina – Krogulcza Sucha
160. Stanik Marian i Anna – Guzów
161. Stanik Marianna – Krogulcza Mokra
162. Stanik Rafał – Radom
163. Stanik Stefan i Barbara – Radom
164. Stanik Tadeusz i Maria – Orońsko
165. Stańczyk Czesław i Ewa – Orońsko
166. Stępień Grzegorz i Anna – Dobrut
167. Suligowski Adolf i Maria – Orońsko
168. Suligowski Marian i Krystyna – Orońsko
169. Suligowski Mirosław i Małgorzata – Orońsko
170. Suligowski Ryszard i Danuta – Orońsko
171. Szałas Zygmunt i Władysława – Guzów
172. Szczerbińska Antonina – Dobrut
173. Szczerbiński Bogdan i Henryka – Dobrut
174. Szepetowski Jerzy – Radom
175. Szymański Władysław i Halina – Wólka
176. Śledź Jan i Ewa – Orońsko
177. Śledź Józef i Maria – Orońsko
178. Tyczyński Jan i Anna – Dobrut
179. Wagner Jadwiga – Chronów
180. Wakula Józef i Józefa – Śniadków
181. Wasik Henryk i Maria – Orońsko
182. Wasik Jan i Cecylia – Orońsko
183. Wasik Waclaw i Maria – Orońsko
184. Wesołowski Stanisław i Alicja – Kępina k. Radomia
185. Wiatrak Zenon i Lidia – Kuźnia
186. Wichnera Marianna – Krogulcza Mokra
187. Wiecheć Marian i Czesława – Orońsko
188. Witkowski Marian i Wiesława – Dobrut
189. Włodarczyk Genowefa – Chronów
190. Wojcieszak Adam i Krystyna – Guzów
191. Wójcik Józef i Marianna – Orońsko
192. Wójcik Piotr i Krystyna – Orońsko
193. Zasada Kazimierz i Krystyna – Guzów
194. Zasuń Włodzimierz i Barbara – Danuta Żyrardów
195. Zbiorowa kl. I, II i III – Orońsko
196. Zbiorowa z Dobruta z racji Nawiedzenia.
197. Zielińska Agnieszka – Orońsko
198. Zieliński Jan i Józefa – Orońsko
199. Zieliński Józef i Wanda – Jedlnia Letnisko

WYPOSAŻENIE PREZBITERIUM ORAZ OŁTARZA BOCZNEGO

Prezbiterium kościoła parafialnego w Orońsku wyniesiono 0,75 m ponad poziom nawy. W jego centrum znajduje się widoczny z każdego miejsca kościoła wolnostojący marmurowy ołtarz, wykonany w 1994 r. z niemieckiego marmuru „Jura” wg projektu Józefa Marka w firmie Contin z Kielc. Ta sama firma wykonała również ołtarz boczny, ambonę i chrzcielnicę. W pierwszych latach funkcjonowania nowo wybudowanego kościoła w prezbiterium umieszczono prowizoryczną ambonę, która jest widoczna na poniższym zdjęciu.

Ksiądz Zbigniew Zasoń przy prowizorycznej ambonie w kościele parafialnym w Orońsku (lata od 70. do 90. XX w.)

W głębi prezbiterium umieszczono tabernakulum zaprojektowane przez Władysława Pieńkowskiego. Tabernakulum zostało wykonane w Zakładzie Pozłotniczym „Pyciak – Peciak” w Krakowie w roku 1978, a jego fundatorem był Roman Gąszczyk. Na głównej ścianie prezbiterium umieszczono rzeźbę, wykonaną w polichromowanym drewnie lipowym pt. „Ukrzyżowany”, autorstwa artystów rzeźbiarzy: Józefa Marka i Aleksandry D. Bortowskiej z Krakowa. Rzeźbę wykonano w latach 1999–2000. Ostateczną wersję rzeźby (jak wynika z korespondencji listowej prof. J. Marka z ks. Z. Zasoniem oraz dokumentacji fotograficznej znajdującej się w archiwach parafialnych) zamontowano w kościele w Orońsku w roku 2000. Rzeźba ma wysokość 2,20 m.

Montaż ostatecznej wersji rzeźby „Ukrzyżowany” na ścianie głównej prezbiterium kościoła w Orońsku (rok 2000)

Osoby biorące udział w montażu rzeźby „Ukrzyżowany” – od lewej ks. kan. Zbigniew Zasoń, Ryszard Grzyb, Stanisław Olejarczyk, art. rzeźbiarz Aleksandra Bortowska, Mirosław Komór, Marian Suligowski, Aleksander Boruch (rok 2000)

Poświęcenie ołtarza i krzyża z rzeźbą „Ukrzyżowanego” odbyło się na mszy św. o godzinie 12.30 w dniu 12 marca 2000 r. Na uroczystości tej ze względów osobistych nie był obecny prof. Józef Marek, który tworzył rzeźbę, ale przesłał ks. kan. Zbigniewowi Zasóniowi list okolicznościowy, który opublikowano poniżej.

Wielki Krzyż Kanonika!
Dziękuję Bogu - poświęcenie figury "Ukrywanego"
odbyło się bezproblemowo - i żał mi tylko, że w tych
radosnych chwilach spotkania - nie było mnie
z Wami. Brak wszelkiego rodzaju zaniepokojenia -
(chyba poście niedonoszek) - i w ostatniej chwili
z dnia na dzień niesubeczni żony z powodu ciężkiej
choroby jej cioci - zmusiły mnie do porzucenia
"przy dobytku" (dwa przy - jeden widać chory na
"cukrzyca" - i kotka niedawno po operacji)

Najbardziej przygotowany dokumentację foto -
dotycząca pracy nad "Ukrywanym", miałem ją
włożyć osobnie "kolejną" fotografię: od pierwszych
prób w kościele "wy mniejsze - wy trochę większe" -
wybrać part na "trochę większy". Następnie model
z gliny i szali 1:2, amocowany i zatwierdzony przez
Księcia Kanonika i pracowni na Emaus. Patem -
lipowy pieri, pomiar, pięta Pamiuchowa, rękawa, centymetry
i cyrkul, druta i patka, druta, wydrożenie, klejenie/
rekonstrukcja (tych wymiarów jak i porównanie kształto-
-wanie - nikt mnie przy tym nie fotografował.)

Uprzejmy miernik pracy - i kłopoty z nią.
Aleksandra kontaktuje Księcia Kanonika i wosku
i pracuje nad wykonaniem formy (foto) kształt
polichromiz (brak foto) Takowanie i przjazd do
Oraniska (wiele - foto figury i porównania) Patem -
wszystko odbywa się w kościele i obecności Księcia
Kanonika, z pomocą ludzi z Oraniska. Dla karolego
z nich też w tej sprawie osobne fakty. Naprawdę
bardzo to dla nich miłe panie!

"Ukrzyżowany". Drugo wspaniałe
realizację na ten niezwykle wspaniały akcent
wizualny, catoro elementów wianalnie, sakralnie -
i artystycznie. Proszę nam wierzyć, że praca
tej oddaliśmy nam wszystkim umiejętności
i żarliwości. Dział wierzymy się, że tak się stało.
A stało się dzięki trosce, uporczywemu dążeniu
i głębokiej wierze o ludności i sztuce sakralnej,
- w ścisłej ścisłości Kanonika. Jak zwykle -
naprawdę nie odbyło się bez wyprawy.

Dziękujemy - przy okazji tego listu -
także za żarliwość i ciepło serca, jakim ksiądz
kanonik kardynalski nas obdarzył - mimo
poważnych trudności.

Oby ten nasz wspólny trud służył ludności dla
poświęcenia ich powołania wspólnoty i wiary.

Pragniemy, że każde spotkanie
z księdzem Kanonikiem, będzie - jak dotychczas -
naszym przyjaznym wspomnieniem - aby tylko
w zdrowiu i błogosławieństwie Bożym.

art. mezb. Józef Marek
art. mezb. Aleksander Białe

Kraków 12 marca 2000 - go roku

P. S. Proszę wybaczyć koszałce tym naszym piśmie.
Nadrozjęzysiem dłoń.

List prof. Józefa Marka do ks. kan. Zbigniewa Zasonia z okazji poświęcenia figury „Ukrzyżowanego” umieszczonej w prezbiterium kościoła parafialnego w Orońsku (rok 2000)

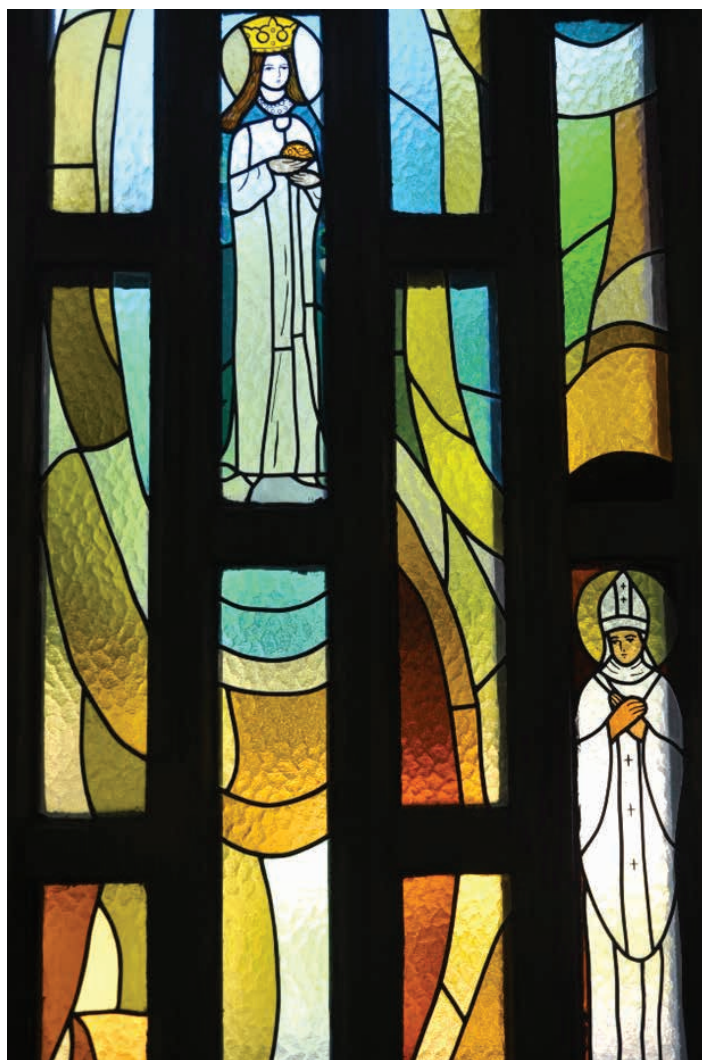
Na ścianie ołtarza bocznego została umieszczona rzeźba Marki Bożej Wniebowziętej, autorstwa prof. Józefa Marka, natomiast bezpośrednio na ołtarzu znajdowała się kopia obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej – pamiątka peregrynacji tego obrazu po orońskiej parafii, który to obraz stanowił feretron, noszony podczas procesji. Ponadto obok ołtarza bocznego umieszczono akt zawierzenia diecezji radomskiej Matce Bożej, o czym wspomniano w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania.

Rzeźba Matki Bożej Wniebowziętej na ścianie ołtarza bocznego kościoła parafialnego w Orońsku (rok 2021)

WITRAŻE

Okna kościoła w Orońsku ozdobiono witrażami, które zaprojektowali Maria Roga-Skańska i Jerzy Skański. W największym oknie kościoła znajduje się witraż z sylwetkami ośmiu świętych i błogosławionych: św. Stanisława Szczepanowskiego, bł. Bronisławy, bł. Salomei, św. Maksymiliana Kolbe, św. Kazimierza królewicza, św. królowej Jadwigi, św. Jana Kantego i św. Wojciecha. Jak wynika z zapisów dźwiękowych kazań księdza Zbigniewa Zasonia, instalowanie witraży w oknach kościoła parafialnego w Orońsku odbywało się sukcesywnie. Na przykład część witraża w największym oknie zamontowano w roku 1982. Każdy witraż był opatrzony tabliczką z nazwiskiem ofiarodawcy.

Fragment witraża
znajdującego się
w największym oknie
kościół w Orońsku
(rok 2021)

W oknie wschodnim prezbiterium umieszczono witraż „Kwiaty”, a w ścianie frontowej kościoła umieszczono serię małych witraży, przedstawiających sceny z życia Chrystusa.

Wybrane witraże znajdujące się w ścianie frontowej kościoła w Orońsku (rok 2021)

We wschodniej ścianie nawy bocznej znajduje się witraż zatytułowany „Wieczne miasto – Jeruzalem”, na chórze „Syn marnotrawny”, a na parterze pod chórem „Dobry Pasterz”. W baptysterium (w chwili tworzenia opracowania była tam kaplica Bożego Miłosierdzia) znajdował się witraż „Miłosierny Samarytanin”. Wszystkie witraże były wykonane w firmie Zarzyckich w Krakowie.

DROGA KRZYŻOWA

Droga Krzyżowa została wykonana przez prof. J. Marka oraz A. Bortowską wg projektu prof. Józefa Marka w polichromowanym drewnie lipowym.

Prof. Józef Marek (z lewej) i ks. kan. Zbigniew Zasoń (z prawej) prezentujący przed pracownią w Krakowie rzeźbę stacji Drogi Krzyżowej (rok 1996)

Montaż stacji Drogi Krzyżowej przez mieszkańców Orońska – od lewej Aleksander Boruch, Alojzy Głogowski (rok 1996)

Stacja I

Stacja VIII

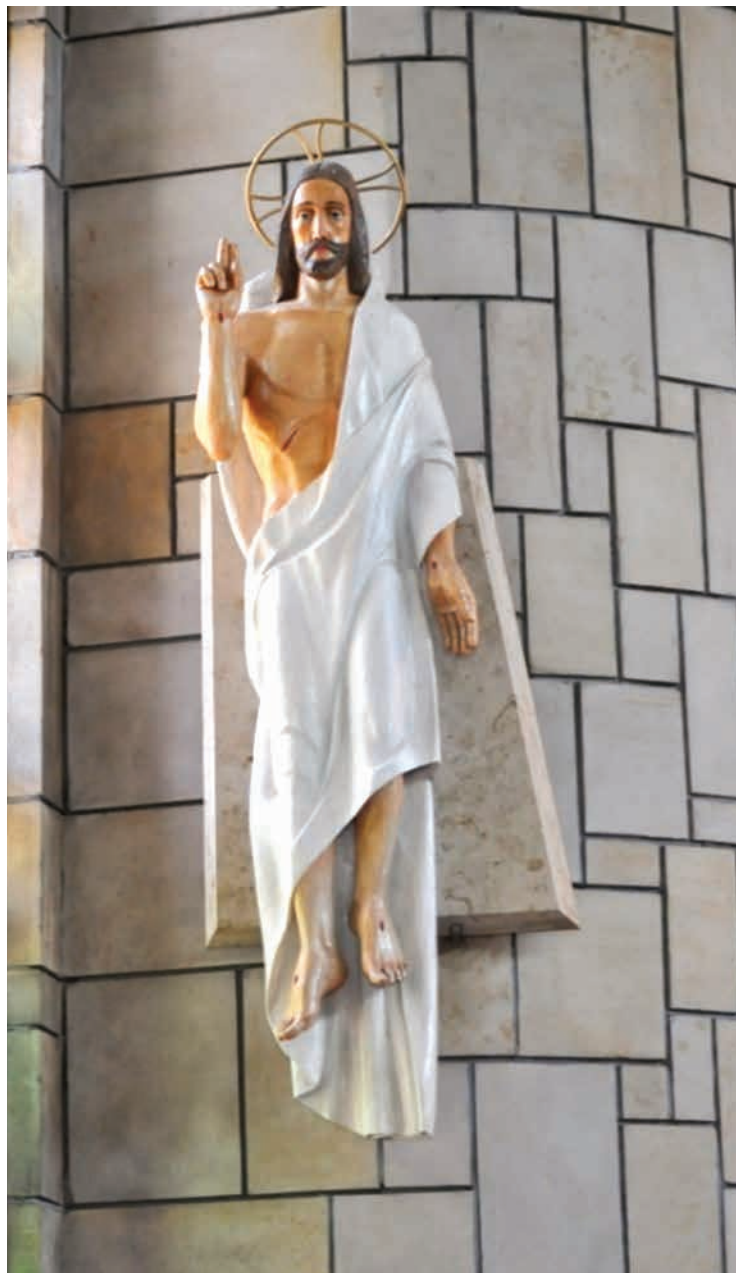

Stacja IX

Przykładowe stacje Drogi Krzyżowej z kościoła parafialnego w Orońsku (rok 2021)

Ciekawostką jest fakt, iż pierwsza Droga Krzyżowa, która miała być przeznaczona do wystroju kościoła parafialnego w Orońsku, została przekazana do Wyższego Seminarium Duchownego w Radomiu. Ten sam artysta w latach 1996–1997 wykonał drugą – prawie identyczną – do kościoła w Orońsku.

Wykonane przez artystę stacje Drogi Krzyżowej, która zawisła w seminarium oraz w kościele w Orońsku, różnią się drobnymi szczegółami wynikającymi z ręcznego wykonania poszczególnych płaskorzeźb. Ponadto w wersji znajdującej się w kościele parafialnym w Orońsku jako stację XV (Zmartwychwstanie) umieszczono na ścianie figurę Zmartwychwstałego Chrystusa.

Rzeźba
Zmartwychwstałego
Chrystusa stanowiąca
XV stację Drogi
Krzyżowej (rok 2021)

WYSTRÓJ KAPLICY BOŻEGO MIŁOSIERDZIA

Kaplica Bożego Miłosierdzia została umieszczona we wnętrzu kościoła, w której pierwotnie planowane było baptysterium. 12 kwietnia 2015 r. w niedzielę Miłosierdzia Bożego w kościele parafialnym miało miejsce poświęcenie obrazu Jezusa Miłosiernego.

Uroczystość poświęcenia obrazów do kaplicy Bożego Miłosierdzia (rok 2015)

Utworzenie kaplicy Bożego Miłosierdzia (rok 2015)

Obraz Jezusa Miłosiernego namalowała artystka z Krakowa z polecenia Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Krakowie – Łągiewnikach. Natomiast obrazy św. Faustyny oraz św. Jana Pawła II zostały nabyte przez księdza proboszcza w Łągiewnikach. Od momentu powstania Kaplicy Bożego Miłosierdzia w każdy trzeci piątek miesiąca odprawiane było w kościele nabożeństwo do Bożego Miłosierdzia.

KAPLICA W GUZOWIE

Kaplica w Guzowie została wybudowana w latach 1985–1986, natomiast do użytku była oddana rok później, tj. w 1987 r. Obiekt ten powstał dzięki finansowemu wsparciu mieszkańców, a także księży wywodzących się z Guzowa oraz dużemu zaangażowaniu księdza Zbigniewa Zasonia. Budynek kaplicy, pierwotnie nieotynkowany, zyskał w roku 2019 nową elewację wraz z termomodernizacją. W roku 2018 wymieniono w nim okna, z kolei kilka lat wcześniej, w lipcu 2011 roku, zmieniono pokrycie dachowe ze szkodliwego eternitu na blachodachówkę. Wymiana eternitu była inicjatywą mieszkańców wsi, a jej wykonanie zostało zrealizowane dzięki aktywności ówczesnej sołtys, Barbary Szałas. Na podstawie dokumentacji Wydziału Budownictwa i Architektury Starostwa Powiatowego w Szydłowcu wiadomo, że wniosek na prace budowlane, dotyczące wymiany pokrycia dachu na budynku kaplicy, złożyło sołectwo Guzów-Wieś i sołectwo Guzów Kolonia w Gminie Orońsko w dniu 26 lipca 2011 r., a pismo Starostwa Powiatowego w Szydłowcu, w którym umieszczono informację o niewniesieniu sprzeciwu w przedmiotowej sprawie, było datowane na 4 sierpnia 2011 r. (znak: BA.6743.302.2011).

Pierwotny wygląd kaplicy w Guzowie

Aktualny wygląd kaplicy w Guzowie (rok 2022)

Kaplica stanowiła miejsce sprawowania liturgii, jak też służyła do prowadzenia nauki religii dla uczniów zbiorczej szkoły podstawowej w Guzowie. Lektje religii były w niej prowadzone do roku 1990. Natomiast pierwsza msza św. odbyła się jeszcze przed niewykończoną kaplicą w dniu 7 sierpnia 1986 r. dla pątników pielgrzymujących do Częstochowy. Kaplica w chwili powstawania niniejszego opracowania była wykorzystywana do celów liturgicznych, tzn. odprawiano w niej msze św. w niedziele i święta, a także nabożeństwa majowe, różańcowe oraz drogi krzyżowej.

KAPLICZKI I KRZYŻE PRZYDROŻNE

Nieodzownym elementem krajobrazu wsi polskiej były krzyże i kapliczki, które ustawione wśród pól, w lasach, czy na rozstaju dróg – stanowiły obiekty małej architektury sakralnej. Były przedmiotem zainteresowania malarzy, poetów, pisarzy, rzeźbiarzy, turystów, ale również miejscem westchnień i modlitw zwykłego przechodnia.

Każda wieś, każdy przysiółek miał takie szczególne miejsce – czy to murowane, kamienne, czy drewniane. Tysiące ich rozsianych jest po całej Polsce. Poza tym, że były znakiem wiary i miejscem kultu, niosły za sobą często małe historie rodzin i mieszkańców okolicy. Już sama etymologia słowa kapliczka, kaplica (łac. *capella*), będącego zdrobnieniem od *cappa* – płaszczyk, wskazuje na określenie stosowane w odniesieniu do każdego małego budynku,

szopki, przykrycia, daszku przeznaczonego na ochronę jakiejś świętości i modlitwy. Wznoszenie kapliczek sięgało swoimi korzeniami okresu średniowiecza. W źródłach z czasów epoki nowożytnej spotykało się zapiski na temat stawiania przez możniejszych kaplic do modlitwy z grobami dla zmarłych. Z kolei skromniejsze ich formy, stawiane kosztem i staraniem uboższych, przyjmowały wymiar daszku na słupach dla postaci Chrystusa, Matki Boskiej lub figur innych świętych. Z biegiem czasu na ziemiach polskich wznoszono ich coraz więcej – przy każdym miasteczku, dworze, wsi i rozstajnych drogach.

Zygmunt Gloger w dziele pt. *Encyklopedia Staropolska* w ten sposób pisał o kapliczkach: „Stare te zabytki wiejskiej sztuki i budownictwa giną z rokiem każdym i przyjdą czasy, w których z powodu samej starości zanikną zupełnie. Dopóki więc istnieją tu i ówdzie, choć nie zawsze piękne lub ciekawe, ale zawsze dające obraz miejscowej kultury, powinny być olówkiem lub fotografią odtworzone i zebrane z całego kraju”. Dzieje poszczególnych obiektów są bogate i interesujące, jednak zwyczajowo nie przyjęło się utrwalanie ich losów na kartach historii. Niektóre z nich powstały bez szczególnej okazji, jeszcze inne jako wyraz religijności. Niekiedy obiekty małej architektury sakralnej powstawały w inten-

cjach dziękczynnych bądź błagalnych. Czasami krzyże czy kapliczki stawiano ze względu na zbyt dużą odległość od miejscowego kościoła. Każdy z omawianych przykładów był na swój sposób oryginalny.

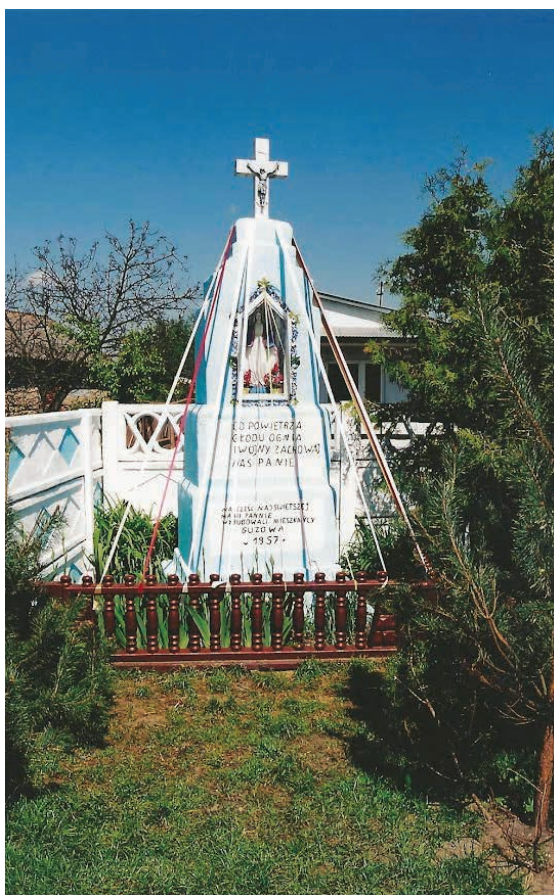
Bardzo ważnym punktem na mapie orońskiej parafii był obiekt architektury sakralnej w miejscowości Dobrut (w części zwanej Dobrut Stary). Posiadał formę krzyża z wizerunkiem ukrzyżowanego Chrystusa ustawionego na cokole. Wybudowany został w 1928 r. W chwili tworzenia niniejszego opracowania znajdował się wśród pól należących do wsi Dobrut. Dawniej przebiegała tędy droga do kościoła parafialnego w Kowali, do którego przynależała

Krzyż w Dobrucie Starym

wieś. Krzyż powstał z inicjatywy i funduszy mieszkańców tej miejscowości, dlatego też nazywany był niekiedy „kapliczką gromadzką”. Znajdowała się na nim inskrypcja o następującej treści: „KRÓLOWI WIEKÓW NIEZWYCIĘŻONEMU CHRYSZTUSOWI PANU NA WIĘKSZĄ CZEŚĆ I CHWAŁĘ NA UKRZEPIENIE W SERCACH ŚWIĘTEJ WIARY BŁAGAJĄC KORNIEM O ŁASKĘ BOŻYCH ZDROJE O JASNĄ DOŁĘ I SZCZĘŚCIE W ZIEMSKIM BYCIE FIGURĘ TE FUNDOWAŁA GROMADA 16 MAJA 1928 R.” Według wspomnień miejscowej ludności każdy kondukt żałobny podążający tą drogą do kościoła zatrzymywał się przy krzyżu, aby w symboliczny sposób dokonać pożegnania zmarłego mieszkańca Dobrutu ze wsią, bo było to najważniejsze miejsce kultu. Osoby starsze, które nie miały siły podążać w dalszą drogę, wracały do domu, natomiast ciało zmarłego było niesione lub wieszane dalej do kościoła w Kowali, gdzie miał miejsce dalszy, ciąg uroczystości pogrzebowych. Kilka lat temu, licząc od roku 2021, właściciel działki, na której usytuowany był krzyż, odnowił go, pomalował na niebiesko oraz ogrodził drewnianym płotkiem wspartym na czterech kamiennych słupkach pochodzących z okresu, kiedy powstał. Krzyż oraz ogrodzenie zdobią piękne kwiaty podkreślające dbałość okolicznej ludności o to miejsce.

Kolejnym miejscem kultu na terenie parafii Orońsko była kapliczka w miejscowości Guzów. Znajdowała się w centrum wsi na skrzyżowaniu dróg. Podobnie jak krzyż w Dobrucie powstała z inicjatywy i składek mieszkańców. Została wzniesiona z cegły w formie krzyża na postumencie. W dolnej części znajdowała się wnęka z figurką Matki Boskiej, a pod nią inskrypcja: „OD POWIETRZA GŁODU OGNIA I WOJNY ZACHOWAJ NAS PANIE. NA CZEŚĆ NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNIE WYBUDOWALI MIESZKAŃCY GUZOWA W 1957 R”. Całość ogrodzona była betonowym płotkiem, a o najbliższe otoczenie dbali mieszkańcy.

Kapliczka w Guzowie

Kapliczka w Orońsku, ul. Starowiejska

Kapliczka znajdująca się przy ulicy Starowiejskiej w Orońsku była zapewne jednym z najstarszych – o ile nie najstarszym – tego typu obiektem na terenie parafii. Świadczyć o tym może jej forma, bowiem kapliczki słupowe są najstarszymi na obszarze Polski. Niestety nieznany jest ani rok powstania obiektu, ani motyw jej wzniesienia, a tym bardziej nie jest możliwe ustalenie, kto był jej budowniczym. Jej forma – słup ze schodkowym postumentem, zwieńczony niewielkim krzyżem, pod którym znajdowało się miejsce na figurki i obrazki (charakterystyczne dla wiejskiego budownictwa sakralnego okresu XIX wieku) – mogła wskazywać na to, że prawdopodobnie wzniesiona została w czasie, kiedy w okolicy przetaczała się zaraza. Być może była to tzw. kapliczka choleryczna (określenie wzięło swoją nazwę od epidemii cholery), pozostaje to

jednak w sferze domysłów. Pewne było jedynie to, że była miejscem kultu kolejnych pokoleń mieszkańców Orońska. W formie widocznej na fotografii w roku 2021 kapliczka została odnowiona, odmalowana w biało-niebieskich kolorach i przyozdobiona kwiatami staraniem okolicznych mieszkańców.

Równie interesująco jawił się kolejny obiekt, a mianowicie kapliczka św. Jana Nepomucena kapłana, usytuowana wśród pól należących do Krogulczy Mokrej przy drodze polnej prowadzącej do Guzowa. Lokalizacja ta w ogóle nie powinna dziwić, ponieważ „Nepomuki” stawiano właśnie na rozstajach dróg wśród pól. Kapliczka ta ma XX-wieczną metrykę. Powstała w pierwszej połowie tego stulecia. Wymurowana z cegły, w charakterystycznym domkowym kształcie, na planie kwadratu, pokryta została dachem namiotowym z gontami i zwieńczona krzyżem.

Kapliczka św. Jana Nepomucena w Krogulczy Mokrej

Wewnątrz białej kapliczki ustawiona została drewniana figura św. Jana Nepomucena. Kolejnym bardzo charakterystycznym elementem tej budowli był krzyż trzymany przez świętego, co w symbolice chrześcijańskiej przypisywało się właśnie jego osobie. W ten właśnie sposób w ludowej tradycji święty miał chronić tutejsze pola zarówno przed klęską powodzi, jak i suszy. Wokół kapliczki narosło wiele legend, m.in. ta, że zakopano tutaj skarb oraz kolejna, że od niej aż do Kowali mają prowadzić lochy, z których korzystali powstańcy. Inne legendy mówią o bijącym koło figury świętego źródle, a jeszcze inne o chowaniu w pobliżu niej zmarłych przedwcześnie i nieochrzczonych dzieci.

Kolejnym obiektem architektury sakralnej przynależącym terytorialnie do parafii w Orońsku była kapliczka w miejscowości Chronów Kolonia. Stała ona na pograniczu dwóch parafii: Orońsko i Mniszek. Wybudowała ją na początku lat pięćdziesiątych XX wieku Wiktoria i Józef Ośkowie którzy – mieszkając na skrzyżowaniu dróg – podjęli się tego dzieła. Kapliczka murowana, zwieńczona krzyżem, z figurą Matki Bożej była miejscem kultu wielu pokoleń. Odbywały się przy niej nabożeństwa majowe i czerwcowe. Pod figurą Maryi widnieje tablica z inskrypcją: „OD POWIETRZA GŁODU OGNI A WOJNY WYBAW NAS PANNIE”. W 2020 r. kapliczkę odnowiono staraniem i nakładem mieszkańców tutejszej wsi.

Gdy się jedzie z Orońska w stronę Radomia przy dawnej trasie krajowej Kraków–Warszawa, a jeszcze ściślej rzecz ujmując, przy zjeździe do wsi Krogulcza Sucha, można zobaczyć dobrze zachowaną piękną figurę Matki Bożej. Przedstawiała ona Maryję na bogato zdobionym postumencie, na którym umieszczono inskrypcję „POD TWOJĄ OBRONĘ UCIEKAMY SIĘ”.

Kapliczka w Chronowie Kolonii

Kapliczka z figurą MB Różańcowej w Krogulczy Suchej

Na boku postumentu można było również odczytać – doskonale zresztą zachowaną datę wykonania figury – 1920 r. Matka Boska trzymała w swoich rękach różaniec. Figurka jest odnowiona oraz pielęgnowana przez mieszkańców wsi, których to staraniem przed kilku laty od chwili tworzenia niniejszego opracowania wybudowano również drewnianą kapliczkę w celu uchronienia tego pięknego zabytku przed zniszczeniem.

Kapliczka znajdująca się w Dobrucie Nowa Wieś

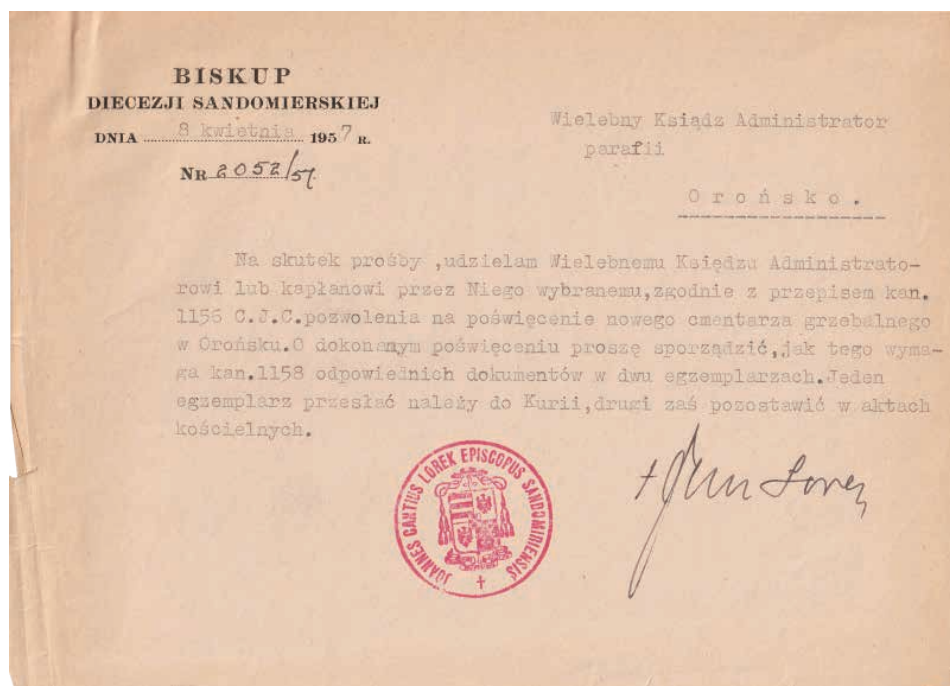
Wśród opisywanych obiektów warto również zwrócić uwagę na kapliczkę, która znajdowała się w Dobrucie (w części miejscowości zwanej Nowa Wieś). Została wybudowana w formie krzyża na postumencie. Kapliczka powstała w 1928 r. w intencji zmarłych dzieci Państwa Figarskich. Przyciąga przechodnia swoim wyglądem i umiejscowioną w dolnej części podobizną Matki Boskiej Częstochowskiej. Pod tymże wizerunkiem na płycie widniała inskrypcja: „BOGU NAJWYŻSZEMU NA CHWAŁĘ LUDZIOM NA DUSZ ZBUDOWANIE RODZINIE SWEJ NA POCIECHĘ ŚWIĘTĄ Z BŁAGALNĄ PROŚBĄ O BŁOGOSŁAWIEŃSTWO W DŁUGIE SZCZĘSNE POKOLENIA FIGURĘ TĘ UFUNDOWALI JAN I MARIA FIGARSCY 18 MAJA 1928 R.” Nad wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej znajdował się duży krzyż z twarzą ukoronowanego cierniem Jezusa. Kapliczka była odnowiona, a całość ogrodzono metalowym płotkiem. Renowacji krzyża doko-

nał wnuk fundatorów Józef Figarski z rodziną w 2018 r. Liczne kwiaty dekorujące kapliczkę były jednym z widocznych wyrazów dbałości tutejszych mieszkańców o to miejsce kultu.

Należy zaznaczyć, iż na terenie parafii znajdowało się blisko dwadzieścia obiektów sakralnych takich jak: kapliczki maryjne, krzyże murowane i przydrożne, a także kapliczki poświęcone świętym, w tym św. Janowi Nepomucenowi. Część z tych obiektów znalazła się w gminnym rejestrze zabytków.

CMENTARZ PARAFIALNY

Równoległe z powstaniem parafii utworzono cmentarz, na potrzeby którego wydzielono pas ziemi w aktualnej lokalizacji, przy czym pochówki odbywały się na ograniczonym, wąskim obszarze, a pozostały teren, zgodnie z relacją mieszkańców, dalej wykorzystywano rolniczo. Cmentarz parafialny w Orońsku został poświęcony najprawdopodobniej w kwietniu 1957 r., co można wywnioskować na podstawie pozwolenia na poświęcenie cmentarza z dnia 8 kwietnia 1957 r., podpisanego przez ówczesnego biskupa Jana Kantego Loraka.

Pozwolenie biskupa Jana Kantego Loraka na poświęcenie cmentarza parafialnego (rok 1957)

Należy także zaznaczyć, iż formalności administracyjne przed organami państwowymi (Wydział Zdrowia Powiatowej Rady Narodowej w Szydłowcu) związane z funkcjonowaniem cmentarza były prowadzone przez ks. J. Janickiego w marcu 1957 r.

Pierwszych pochówków dokonano na cmentarzu w Orońsku jeszcze przed formalnym powołaniem nowej parafii, tj. w roku 1956. Jako pierwszy na cmentarzu w Orońsku po erygowaniu parafii został pochowany Teofil Sokołowski (ur. 1888 r., zm. 10.03.1957 r.), parafianin wymieniony już w tym opracowaniu, jako zastępca przewodniczącego komitetu budowy kościoła w pierwotnej lokalizacji (przy dzisiejszej ul. Radomskiej). Na cmentarzu w Orońsku pochowano też wiele osób życia konsekrowanego, wywodzących

się z parafii lub pracujących w niej, np.: ks. Edmund Jastrzębski, ks. Józef Suligowski, ks. Zbigniew Zasoń, ks. Wiktor Bak, s. Jordana – Anna Grudzień (krótkie biografie przedstawiono we wcześniejszych rozdziałach niniejszego opracowania). Ponadto na cmentarzu są pochowani bojownicy o wolność i niepodległość naszej Ojczyzny, np. Leon Szczepanik „Soroka” (1922–1997) – żołnierz Armii Krajowej, Janina Szczepanik (1920–2015) – łączniczka Armii Krajowej. Pochowany jest także Tomasz Palacz (1934–2009) – były dyrektor Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Stanisław Chełmiński (1945–1970) – wybitny kolarz wywodzący się z Orońska, który zginął tragicznie podczas zawodów sportowych, Czesław Wypiórkiewicz (1905–1988) – brygadzysta, koordynator prac budowlanych przy wznoszeniu świątyni w Orońsku, Kazimierz Kaczmarczyk – budowniczy kościoła w Orońsku (1921–2017), Stanisław Grzyb (1898–1958) – wymieniony wcześniej przewodniczący komitetu budowy kościoła w pierwotnej lokalizacji, a także Tadeusz Kowalczyk (1952–1977) – poseł na Sejm RP I i II kadencji.

Cmentarz w Orońsku
(rok 1960)

Pochówek na cmentarzu w Orońsku (rok 1967)

Obrzędy pogrzebowe śp. ks. Wiktora Bąka pod przewodnictwem biskupa Piotra Turzyńskiego na cmentarzu parafialnym w Orońsku (rok 2022)

Z relacji parafian wiadomo, że wytyczono także aleję od bramy głównej przy dzisiejszej ulicy Brandta przez środek pola, która miała być tzw. aleją pochówku osób zasłużonych dla parafii, np. osób z rady parafialnej. Mieszkańcy wspominają także, że wokół pierwszego grobu w tej alei rosły jeszcze zboża. W latach następnych zatarła się idea tzw. alei zasłużonych na orońskim cmentarzu.

W roku 2007 została wybudowana kaplica przedpogrzebowa.

Kaplica przedpogrzebowa została zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza parafialnego. W niej wystawiano ciało zmarłego, by rodzina i najbliżsi mogli się z nim pożegnać. Głównym budowniczym tej kaplicy był Dariusz Szczygłowski z Dobruty.

Współczesny wygląd kaplicy przedpogrzebowej przy cmentarzu w Orońsku (rok 2022)

3

WYPEŁNIANIE ZADAŃ KOŚCIOŁA

ZADANIA ADMINISTROWANIA

WIZYTACJE KANONICZNE BISKUPÓW

Parafia jest określoną wspólnotą wiernych, utworzoną na sposób stały w Kościele partykularnym, nad którą pasterską pieczę powierza się proboszczowi. Według Prawa Kanonicznego proboszcz jest pasterzem zleconej sobie parafii, podejmującym troskę o powierzoną mu wspólnotę pod władzą biskupa diecezjalnego. Tym samym biskup ma obowiązek wizytowania każdej z parafii w określonych odstępach czasu. Przez okres dotychczasowego funkcjonowania Parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku odbyło się dziewięć wizyt kanonicznych, których wykaz przedstawiono w poniższej tabeli.

Wizytacje kanoniczne w parafii pw. WNMP w Orońsku

Lp.	Data wizytacji	Biskup wizytujący
1.	16 czerwca 1962	bp Piotr Gołębiowski
2.	18 maja 1968	bp Walenty Wójcik
3.	20–21 września 1980	bp Piotr Gołębiowski
4.	27–28 września 1985	bp Adam Odzimek
5.	15 lipca 1990	bp Edward Materski
6.	27–28 maja 1995	bp Stefan Siczek
7.	20 maja 2001	bp Adam Odzimek
8.	27 września 2009	bp Adam Odzimek
9.	24 marca 2019	bp Henryk Tomasik

Ostatnią wizytacją kanoniczną w okresie od początku funkcjonowania parafii do końca roku 2021 była wizyta ówczesnego ordynariusza diecezji radomskiej – bp. Henryka Tomasika, która odbyła się w dniu 24 marca 2019 r. Biskup celebrował w tym dniu msze św. o godz. 9.00 i 11.30, które były przygotowane zgodnie z obowiązującym ceremoniałem.

Oprawę liturgiczną zapewnili zgromadzeni ministranci, a śpiewy przygotowała schola parafialna. Po mszach św. biskup spotykał się z grupami parafialnymi, aby zapoznać się z wypełnianiem zadań Kościoła w wizytowanej parafii.

Podczas wizyty kanonicznej biskup spotkał się z: ministrantami, scholą młodzieżową i dziecięcą, członkami Domowego Kościoła i kółek różańcowych, a także z młodzieżą przygotowującą się do sakramentu bierzmowania oraz z dziećmi przygotowującymi się do przyjęcia komunii świętej.

Msza św. celebrowana przez bp. Henryka Tomasika podczas wizytacji kanonicznej (rok 2019)

Biskup Henryk Tomasik przyjmuje sprawozdanie z działalności grup parafialnych podczas wizytacji kanonicznej (rok 2019)

Bp. Henryk
Tomasik ze scholą
podczas wizytacji
kanonicznej
(rok 2019)

Bp. Henryk Tomasiak
wśród rodzin DK
podczas wizytacji
kanonicznej
(rok 2019)

Bp. Henryk
Tomasik wśród
uczestników Kół
Żywego Różańca
podczas wizytacji
kanonicznej
(rok 2019)

FUNKCJONOWANIE PARAFII W CZASIE PANDEMII COVID-19

Rok 2020 i 2021 był wyjątkowo trudnym okresem w działalności parafii. Konieczność przeciwdziałania rozwojowi pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 wiązała się z obowiązkiem zachowania dystansu fizycznego pomiędzy gromadzącymi się ludźmi oraz przestrzegania różnego rodzaju norm sanitarnych. Ze względu na dramatyczne skutki tej choroby władze Polski wprowadziły liczne ograniczenia w kontaktach międzyludzkich. 13 marca 2020 r. wprowadzono zakaz zgromadzeń powyżej 50 osób o charakterze publicznym, państwowym, a także religijnym. Ze względu na dużą dynamikę zachorowań 23 marca 2020 r. wprowadzono na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii, a od 24 marca 2020 r. do 11 kwietnia 2020 r. obowiązywał zakaz przemieszczania się poza celami bytowymi, zdrowotnymi i zawodowymi. Wprowadzono wówczas całkowity zakaz zgromadzeń. Podczas drugiej fali pandemii, tj. od 17 października 2020 r., wprowadzono ograniczenia lokalne w ramach tzw. stref epidemicznych, które określano w zależności od liczby zachorowań na danym obszarze administracyjnym kraju. Na przykład w strefie żółtej możliwe było uczestnictwo w uroczystościach religijnych w liczbie 1 osoba na 4 m² powierzchni kościoła, a w strefie czerwonej 1 osoba na 7 m². Natomiast już 23 października 2020 r. ogłoszono, iż cała Polska jest strefą czerwoną. To spowodowało, iż nawet cmentarze zostały zamknięte podczas uroczystości Wszystkich Świętych w dniu 1 listopada 2020 r. Od 7 listopada do 29 listopada 2020 r. zastrzono także limity osób przebywających w kościołach do 1 osoby na 15 m². W związku z dużymi obostrzeniami parafianie nie mogli osobiście uczestniczyć w nabożeństwach celebrowanych w kościele. Powodowało to wśród wielu osób poczucie lęku i wykluczenia religijnego, szczególnie w okresie świątecznym. Stąd też Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko, wychodząc naprzeciw potrzebom społecznym, wynikającym z ograniczeń nałożonych przez organy państwowe w związku z panującym zagrożeniem epidemicznym, zaangażowało się w uruchomienie transmisji internetowych liturgii sprawowanych w kościele w Orońsku i zaprosiło mieszkańców do śledzenia profilu parafialnego na Facebooku (<https://www.facebook.com/parafiaoronsko>). Jednocześnie transmisje z kościoła były także udostępniane na profilu Stowarzyszenia Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko. Pierwsza transmisja została zrealizowana z nabożeństwa drogi krzyżowej odprawianego w dniu 3 kwietnia 2020 r. Transmitowano następnie msze św. i nabożeństwa celebrowane podczas świąt Wielkanocy, a także kolejne niedzielne msze św. Początkowo jakość wizji nie była najlepsza, co wynikało z braku na terenie kościoła szybkiego internetu z dużym transferem danych. Przeciągające się ograniczenia pandemiczne oraz wprowadzona przez biskupa dyspensa od udziału w niedzielnej mszy świętej spowodowała, iż został doprowadzony do kościoła sygnał internetowy za pomocą linii kablowej połączonej z plebanią. Po zakończeniu tych prac transmisja uroczystości ze świąt Bożego Narodzenia była już znacznie lepszej jakości. Transmisje internetowe mszy św. z kościoła w Orońsku

prowadzono aż do 20 czerwca 2021 r., kiedy biskup radomski Marek Solarczyk cofnął dyspensę od osobistego uczestnictwa w liturgii niedzielnej. Niemniej dalej obowiązywały pewne ograniczenia w liczbie osób biorących udziału w nabożeństwach, co spowodowało, iż proboszcz wprowadził jeszcze jedną mszę św. niedzielną odprawianą o godzinie siódmej rano.

ZADANIA NAUCZANIA

KATECHIZACJA W PARAFII

Zgodnie z zapisami Prawa Kanonicznego (kanon 773) kluczowym obowiązkiem, zwłaszcza duszpasterzy, jest troska o katechizację ludu chrześcijańskiego, żeby wiara wiernych przez przyjmowanie nauki i doświadczenie życia chrześcijańskiego stawała się żywa, wyrażna i czynna. Jednak działania te, szczególnie w początkowym okresie funkcjonowania nowo erygowanej parafii, były wyjątkowo trudne, ponieważ 15 lipca 1961 r. sejm PRL uchwalił ustawę „O rozwoju systemu oświaty i wychowania”, której zapisy stwierdzały, że nauczanie ma mieć charakter wyłącznie świecki, czego konsekwencją było usunięcie religii ze szkół państwowych. Miesiąc później ministerstwo oświaty wydało przepisy regulujące działanie punktów katechetycznych, stworzonych przez kościół już w latach pięćdziesiątych XX wieku, dążąc do ich pełnej kontroli. W kolejnych latach kościół skupił się więc na organizacji punktów katechetycznych, które docelowo miały powstać nie tylko w każdej parafii, ale w każdej miejscowości, która była siedzibą szkoły. W takiej sytuacji na proboszczach spoczywała odpowiedzialność za organizację katechezy w parafii, która była prowadzona w salach przy kościołach lub w przystosowanych pomieszczeniach, udostępnianych przez osoby prywatne. Takiego dzieła podjął się również pierwszy proboszcz parafii w Orońsku, ks. Józef Janicki. Należy pamiętać, że nie było to łatwe, gdyż parafia nie była przygotowana do realizacji takiego zadania. Początkowo prowadzono katechezę dla dzieci pierwszokomunijnych. Organizowano spotkania w kościele parafialnym w parku. Spotkania te prowadził organista Feliks Frydrycki, mieszkający w Guzowie. Na spotkania te przychodziły dzieci z Orońska, Dobruta, Guzowa, Chronowa oraz Krogulczy. Następnie ks. Janicki przystosował do prowadzenia lekcji religii jedno pomieszczenie na ówczesnej plebanii (zlokalizowanej przy dzisiejszej ul. Radomskiej), które było wyposażone w potrzebne ławki i krzesła dla dzieci. W kolejnych latach zostało wyremontowane i zaadoptowane na cele katechezy pomieszczenie w budynku gospodarczym. Ksiądz Janicki początkowo sam prowadził katechezę. Natomiast po adaptacji budynku gospodarczego na cele punktu katechetycznego naukę religii prowadziły już siostry zakonne, które pracowały w orońskiej parafii. Dzieci pod kierunkiem siostr zakonnych przygotowywały także jasełka oraz występy artystyczne m.in. na święto św. Stanisława Kostki. Występy odbywały się w kościele.

Dalszy rozwój parafii spowodował konieczność uruchomienia kolejnych punktów katechetycznych, które dzięki zaangażowaniu parafian organizowano w domach prywatnych. Od 1973 r. w Dobrucie Stara Wieś 26 odbywała się katechizacja, na którą uczęszczały dzieci uczące się w Szkole Podstawowej w Dobrucie. Pomieszczenia mieszkalne do celów nauki religii udostępnił państwo Janina i Błażej Gąszczykowie. Było to duże udogodnienie, gdyż dzieci nie musiały chodzić na lekcje religii do salki katechetycznej na plebanię do Orońska (ponad 3 kilometry). Po skończonych zajęciach lekcyjnych w szkole w Dobrucie dzieci udawały się bezpośrednio do salki katechetycznej. Na katechezę do uczniów przyjeżdżał ksiądz proboszcz Zbigniew Zasoń. Ksiądz proboszcz zastępowały czasem siostry Natalia Kobiałka, a potem Jordana Grudzień. Salka katechetyczna była wyposażona w ławki i ogrzewana z kuchni węglowej. Po 12 latach funkcjonowania została ona przeniesiona do pani Janiny Grzyb we wsi Dobrut Brody.

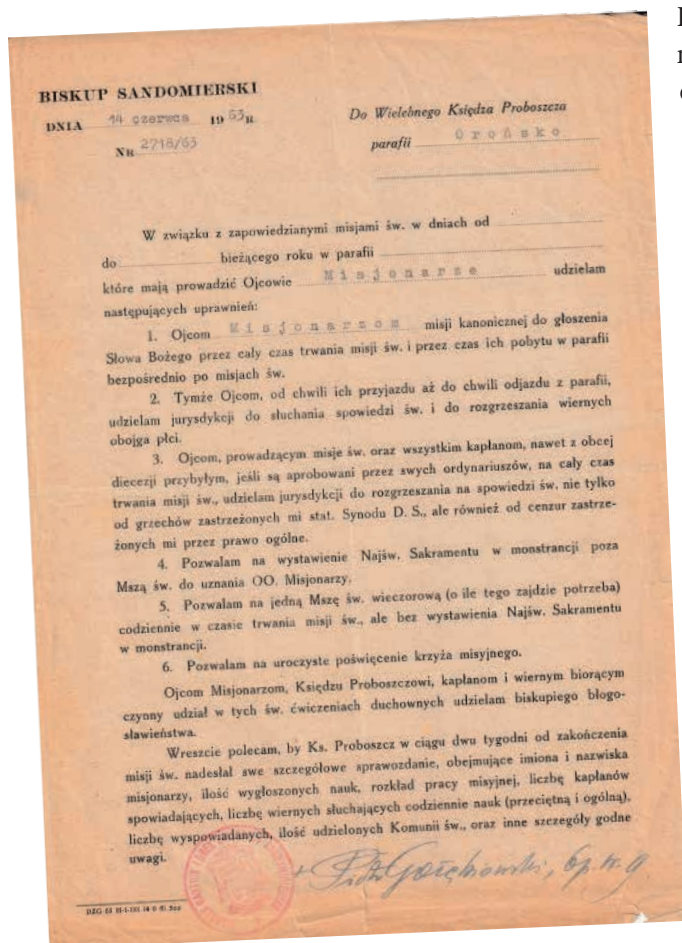
Natomiast w Guzowie na spotkania katechetyczne zostało przeznaczone pomieszczenie na prywatnej posesji Stanisławy i Stanisława Szałasów. W punkcie katechetycznym w Guzowie, zorganizowanym u państwa Szałasów, lekcje religii odbywały się w latach 1975–1985 i były prowadzone przez siostry zakonne, tj. siostrę Natalię i Jordanę. W roku 1987 została oddana do użytku kaplica w Guzowie, w której oprócz odprawiania mszy również katechizowano uczniów ze szkoły w Guzowie. Katechizacja prowadzona była w kaplicy do roku 1990, w którym to roku przywrócono naukę religii w szkołach. Punkt katechetyczny zorganizowano także od 1982 r. w Krogulczy.

Proboszcz parafii Orońsko ks. Z. Zasoń, podejmując się dzieła budowy kościoła w nowej lokalizacji, w planach uwzględnił salę katechetyczną, która znajdowała się w bocznej części kościoła. To tam od roku 1978 rozpoczęły się spotkania katechetyczne, prowadzone przez siostrę Natalię Kobiałkę, a od 1982 r. również przez siostrę Jordanę Grudzień. Na katechezę uczęszczali uczniowie Szkoły Podstawowej w Orońsku (zarówno klas I–III, jak i IV–VIII), a także dzieci z Dobruta i Krogulczy. Ksiądz Z. Zasoń prowadził katechezę dla młodzieży pozaszkolnej. Spotkania odbywały się w sobotnie wieczory i gromadziły młodzież z terenu parafii, zainteresowaną pogłębianiem wiary. Z podsumowań rocznych ks. Z. Zasonia, zapisanych w postaci nagrań dźwiękowych, wiadomo, że w 1976 r. na katechezę uczęszczało 114 dzieci, a w 1978 roku 104 dzieci oraz 120 osób pozaszkolnych. Należy dodać, iż w kolejnych latach religii uczyły również osoby świeckie. Katechetkami były: Małgorzata Kramarska, Anna Sadownik, Agnieszka Patyna, a także Dorota Drabik, Danuta Dolęba i Wiesława Smolarska.

Od 1990 r. katecheza wróciła do szkół. Zajęcia katechezy w szkole były prowadzone na życzenie rodziców. Szkoły lub przedszkola miały obowiązek zorganizowania lekcji religii dla grupy nie mniejszej niż siedmiu uczniów. W szkołach wymiar godzin katechezy wynosił dwie godziny tygodniowo, a w oddziałach przedszkolnych jedną godzinę. W szkołach na terenie parafii Orońsko na katechezę w roku szkolnym 2021/22 uczęszczało 365 uczniów. Natomiast na katechezę w przedszkolu uczęszczało 105 dzieci.

MISJE PARAFIALNE

Misje parafialne to szczególny czas obecności Chrystusa, w którym przez posługę kapłanów – misjonarzy można usłyszeć: „Czas się wypełnił i bliskie jest Królestwo Boże. Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię!”. Tego typu rekolekcje były przeprowadzane co kilka lat dla całej parafii. Ich celem było umocnienie i odnowienie wiary. Zwykle trwały one w parafii przez tydzień. Podczas misji były odprawiane liczne nabożeństwa z naukami misyjnymi dla dorosłych, dla dzieci, dla młodzieży, nauki stanowe (kobiety, mężczyźni, młodzież), jak również miały miejsce spotkania dla chorych w świątyni lub odwiedziny kapłana z posługą sakramentalną w ich domach. Szczególnym wydarzeniem w czasie misji był dzień, w którym wierni przystępowali do sakramentu pokuty, aby tak przygotowani przyjąć Jezusa do swojego serca w komunii świętej. Zwieńczeniem każdej misji było kończąca ją nabożeństwo przed krzyżem misyjnym. Tam upamiętniano wydarzenia specjalnym grawerem lub rzeźbieniem w drewnie, z jakiego wykonane były pierwsze krzyże misyjne, znajdujące się w parafii.

Pierwsze misje w nowo utworzonej parafii odbyły się w dniach od 9 do 16 czerwca 1963 r. Informacja o pierwszych misjach parafialnych była zawarta w dokumencie podpisanym przez biskupa Piotra Gołębiowskiego, w którym wyrażał on zgodę na ich przeprowadzenie. Natomiast data tych misji była wryta na pierwszym krzyżu misyjnym.

Kolejne misje, określane w księdze ogłoszeń parafialnych jako renowacje misji, odbyły się w parafii w Orońsku od 2 do 9 lipca 1972 r.

Dokument podpisany przez bp. Piotra Gołębiowskiego określający zasady przeprowadzenia misji parafialnych w Orońsku (rok 1963)

Krzyż upamiętniający misje
w parafii w Orońsku w latach 1963
i 1972, który znajdował się przy
kaplicy w Guzowie (rok 2002)

Pierwszy krzyż misyjny znajdujący się
w Guzowie został wymieniony na odre-
stauiowany krzyż przywieziony z Oroń-
ska. Został on poświęcony w Guzowie
w dniu 17 kwietnia 2014 r. przez pro-
boszcza, ks. Bolesława Mikruta. Stary,
zniszczony krzyż misyjny został spalony,
a popiół z niego był wykorzystany do
posypania głów podczas liturgii Środy
Popielcowej.

Uroczystość poświęcenia
nowego krzyża misyjnego
w Guzowie (rok 2014)

W parafii Wniebowzięcia NMP w Orońsku po wybudowaniu nowego kościoła misje parafialne miały miejsce w roku 1983, 1997 oraz w 2007. Wydarzenia te zostały upamiętnione na grawerach umieszczonych na krzyżu misyjnym, znajdującym się obok nowej świątyni.

W roku 1983 misje trwały od 4 do 10 września. Prowadzili je ks. prałat Adam Stanios i ks. prałat Józef Wójcik. W roku 1997 misje trwały od 8 do 14 czerwca i prowadził je ks. mgr Jerzy Siara. Myślą przewodnią były słowa: „Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię” (Mk 1,15). Natomiast w roku 2007 misje trwały od 10 do 17 czerwca, a prowadzili je księża Pallotyni, tj. ks. Stanisław Barcikowski i ks. Piotr Czaja. Misje odbywały się w parafii przed Nawiedzeniem Obrazu Matki Boskiej Jasnogórskiej pod hasłem: „Maryjo, bądź Matką naszych rodzin”.

W roku, w którym obchodzono jubileusz 65-lecia funkcjonowania parafii w Orońsku, odbyły się kolejne misje, które trwały od 22 maja do 29 maja 2022 roku. Były one prowadzone przez misjonarzy ze zgromadzenia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej na Świętym Krzyżu – o. Roberta Wawrzynieckiego i o. Michała Tomczaka.

Współczesny krzyż misyjny znajdujący się obok kościoła w Orońsku oraz jeden z grawerów umieszczonych na krzyżu upamiętniających misje w parafii (rok 2021)

Misjonarze prowadzący majowy apel misyjny z nabożeństwem zaślubin ze Słowem Bożym (rok 2022)

O. Michał Tomczak OMI (z lewej) i o. Robert Wawrzyniecki OMI (z prawej) podczas majowego apelu misyjnego z ceremoniami otwarcia Arki Przymierza i ogłoszenia Praw Synaju (rok 2022)

Młodzi uczestnicy Misji Świętych wraz z misjonarzem o. Michałem Tomczakiem (rok 2022)

Ceremonia poświęcenia Krzyża Misyjnego i krzyży domowych (rok 2022)

REKOLEKCJE

Rekolekcje (łac. *recolligere* – zbierać na nowo, powtórnie) to w katolicyzmie kilkudniowy okres poświęcony odnowie duchowej poprzez modlitwę, konferencje oraz spowiedź. Od początku istnienia parafii pw. WNMP w Orońsku każdego roku wierni mogli przeżywać rekolekcje parafialne wielkopostne i adwentowe. Wyjątkiem był rok 1976, w którym nie odbyły się rekolekcje wielkopostne oraz rok 2020, w którym w związku z sytuacją epidemiczną i z powodu wprowadzonych limitów wiernych mogących przebywać w kościołach nie było możliwe przeprowadzenie rekolekcji w tradycyjnej formie.

Rekolekcje wielkopostne to zwykle był bardzo szczególny czas, który pozwalał lepiej i głębiej przygotować się do świąt Zmartwychwstania Pańskiego. Rekolekcje adwentowe natomiast przygotowywały wiernych na święta Bożego Narodzenia. W parafii pw. WNMP w Orońsku rekolekcje parafialne, jak wynika z ksiąg parafialnych, trwały do roku 2001 przez pięć dni – od niedzieli do czwartku, a w następnych latach zazwyczaj cztery dni, wliczając niedzielę. Rekolekcje rozpoczynała zazwyczaj niedzielna msza św. ze specjalnym rekolekcyjnym kazaniem

księdza rekolekcjonisty. Nauki rekolekcyjne głoszone były w niedzielę na wszystkich mszach. Następnie wierni uczestniczyli w trzydniowych rekolekcjach według określonego programu. Każdego dnia odprawiana była msza św. z nauką rekolekcyjną – dla dzieci o godz. 9.00, dla młodzieży o godz. 10.30, dla dorosłych o godz. 17.00. W ostatnim dniu rekolekcji odbywała się spowiedź parafialna z udziałem księży z sąsiednich parafii.

Na przełomie kilkudziesięciu lat działalności parafii rekolekcje głosili księża rodacy, ale także księża misjonarze z różnych zakątków świata. Przykładowo: w 2021 roku rekolekcje

Ojciec Eryk Hounake z Togo głoszący naukę rekolekcyjną (rok 2021)

wielkopostne prowadził zakonnik ze zgromadzenia Misjonarzy Słowa Bożego – ojciec Eryk Hounake z Togo. Uczestnicy nauki z zainteresowaniem słuchali głoszonego słowa, które zawierało także krótkie informacje o państwie, z jakiego pochodzi zakonnik, a także o jego drodze misjonarskiej. Rekolekcjonista swoje wypowiedzi urozmaicał nauką pieśni religijnych w języku suahili, używanym w Afryce. Zgromadzenie Misjonarzy Słowa Bożego (czyli księży Werbistów), do którego należał, zostało założone w 1875 r. przez św. Arnolda Janssena w Holandii. Strategia założyciela Werbistów opierała się w głównej mierze na odpowiednim wykształceniu misjonarzy przed ich podróżą do krajów misyjnych. Ich wykształcenie wykraczało znacznie poza studia teologiczne. Wielu misjonarzy kończyło studia z zakresu kierunków matematycznych lub przyrodniczych. Rekolekcjonista, głoszący nauki w Orońsku, posiadał stopień naukowy doktora i od 13 lat mieszkał i pracował w Polsce. Doskonale władał językiem polskim, co pozwalało na świetną komunikację.

Udział w rekolekcjach dla wiernych był przede wszystkim czasem zadumy i refleksji nad własnym życiem. Często podczas rekolekcji można znaleźć odpowiedź na pytanie, co zrobić, by nie zatracić wrażliwości na innych, na ludzką krzywdę, co zrobić, by nie tylko ją dostrzegać, ale pomóc cierpiącemu.

ZADANIA UŚWIĘCANIA

SAKRAMENTY ŚWIĘTE UDZIELANE W PARAFII

Prawo Kanoniczne nakłada na proboszcza obowiązek uczestnictwa w posłudze Chrystusa w taki sposób, aby w powierzonych wspólnotach parafialnych realizować zadania nauczania, uświęcania i kierowania. Proboszcz powinien troszczyć się o to, żeby sprawowanie Eucharystii stało się centrum parafialnego zgromadzenia wiernych, a także pracować nad tym, by wierni wzmacniali się przez pobożne uczestnictwo w sakramentach, a zwłaszcza w Eucharystii i w sakramencie pokuty. Zgodnie z kanonem 840 Prawa Kanonicznego Sakramenty Nowego Testamentu, ustanowione przez Chrystusa i powierzone Kościołowi jako czynności Chrystusa i Kościoła, powinny być znakami oraz środkami, poprzez które wyraża się i wzmacnia wiara, oddawany jest Bogu kult i dokonuje się uświęcenie człowieka. Z tej to racji w najwyższym stopniu przyczyniają się one do wprowadzenia, umocnienia i zmanifestowania kościelnej wspólnoty. Dlatego w ich sprawowaniu święci szafarze oraz pozostali wierni winni okazać najwyższy szacunek i należną pilność.

W parafii były prowadzone corocznie statystyki udzielanych sakramentów, w tym rozdanych wiernym Komunii Świętych. Według archiwalnych nagrań dźwiękowych kazań ks. Zasonia w roku 1976 rozdano wiernym 18500 Komunii Świętych, w roku 1978 – 19000, a w 1982 aż 28000. Natomiast w roku 2018, czyli przed pandemią COVID-19, rozdano

Sakrament chrztu św. udzielany przez ks. kan. Z. Zasonia w kościele w Orońsku (rok 1996)

Sakrament chrztu św. udzielany przez ks. Z. Zasonia w kościele w Orońsku (rok 2000)

Dziewczynki przyjmujące Pierwszą Komunię Świętą oraz ksiądz Józef Janicki, zdjęcie wykonane przed pałacem Brandta (rok 1957)

Zdjęcie komunijne Henryki Nitek wraz z ks. Józefem Janickim, s. Natalią Kobiąlką oraz z rodzicami (stoją w drugim rzędzie od lewej Janina Nitek, Marian Nitek) i chrzestną Stanisławą Nitek (rok 1962)

około 50000 Komunii Świętych.

Na szczególną uwagę zasługuje uroczystość Pierwszej Komunii Świętej, która jest momentem szczególnie ważnym dla dzieci, ponieważ od tego dnia mogą w pełni uczestniczyć w liturgii, przyjmując sakrament Eucharystii. Ze wspomnień parafian wiadomo, iż w pierwszych latach funkcjonowania parafii sakrament ten był udzielany w kaplicy w parku. Pierwsza tego typu uroczystość odbyła się 16 czerwca 1957 r. Wówczas przed przystąpieniem do Pierwszej Komunii Świętej obowiązywał całkowity post eucharystyczny, a więc dzieci przystępowały do komunii na czczo. Ze wspomnień parafian wiadomo, że po uroczystości było organizowane obok kaplicy wspólne śniadanie dla dzieci. Część rodziców przygotowywała posiłek (głównie ciasto i kawę z mlekiem), a rodzice mieszkający bliżej kaplicy byli

Ksiądz Józef Janicki wraz z dziećmi przystępującymi do I Komunii Świętej (lata 60. XX w.)

Dziewczynki przystępujące do I Komunii Świętej wraz z ks. Józefem Janickim i siostrą Natalią Kobiałką (rok 1964)

Zdjęcia z uroczystości I Komunii Świętej odbywających się w kaplicy w parku (początek lat 70. XX w.)

Uroczystość I Komunii Świętej pod przewodnictwem ks. Zbigniewa Zasonia, która odbyła się w kaplicy w parku (początek lat 70. XX w.)

Uroczystość I Komunii Świętej w kaplicy w parku (początek lat 70. XX w.)

odpowiedzialni za przyniesienie i przygotowanie stołów, na których podawano śniadanie. Pierwszy raz uroczystość I Komunii Świętej w nowo wybudowanym kościele odbyła się w roku 1978 – wówczas jeszcze na wolnym powietrzu. W kolejnych latach ksiądz

Dzieci przystępujące do I Komunii Świętej oraz kapłani – od lewej ks. Wiktor Bąk, ks. Zbigniew Zasoń, ks. Dariusz Karasek, a także siostry zakonne Jordana Grudzień i Natalia Kobiałka (rok 1986)

Dzieci przystępujące do I Komunii Świętej oraz kapłani – z lewej ks. Zbigniew Zasoń, z prawej ks. Edward Poniewierski – gościnnie biorący udział w uroczystości (rok 1993)

Dzieci przystępujące do I Komunii Świętej przed nowym kościołem (rok 1993)

proboszcz Zbigniew Zasoń przeniósł tę uroczystość na Wielki Czwartek, podkreślając jej szczególny charakter.

Wraz ze zmianą proboszcza od 2003 r. sakrament Eucharystii udzielano na uroczystej mszy świętej w pierwszą niedzielę maja. Przygotowania do pierwszej spowiedzi i komunii świętej rozpoczynały się już we wrześniu. Odbywały się wówczas spotkania formacyjne prowadzone przez księdza proboszcza przed mszą świętą o godz. 11:30. W ramach przygotowań siódmego października we wspomnienie Matki Bożej Różańcowej dzieci otrzymywały poświęcone różańce, ósmego grudnia w Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP – medaliki, a drugiego lutego w Święto Ofiarowania Pańskiego – książeczki do nabożeństwa. Dzieci przez cały rok angażowały się w przebieg liturgii, w czytania, w śpiew psalmów, odczytywanie modlitwy wiernych, niesienie darów. Również rodzice dzieci komunijnych brali czynny udział w nabożeństwach liturgicznych takich jak: różaniec, droga krzyżowa.

Dzień przed uroczystością przyjęcia sakramentu Eucharystii dzieci, ich rodzice oraz

Pamiętka Pierwszej Komunii Świętej –
dzieci przystępujące do sakramentu, obok
stoją proboszcz ks. kan. Bolesław Mikrut,
katechетки: Agnieszka Patyna – z lewej
i Danuta Dolęba – z prawej (rok 2021)

Uroczystość I Komunii Świętej w kościele
parafialnym w Orońsku (rok 2021)

najbliżsi uczestniczyli w sakramencie pokuty. Sama msza święta, w której dzieci przyjmowały Najświętszy Sakrament, miała bardzo uroczysty charakter: dzieci ubrane były w alby, kościół był pięknie przystrojony, a w uroczystości uczestniczyło wielu przybyłych gości.

Zgodnie z przyjętym ceremoniałem na początku liturgii rodzice zwracali się do kapłana z prośbą o udzielenie sakramentu Eucharystii, na końcu dziękowali za przygotowanie ich do niego oraz udzielenie sakramentu. Dzieci w tym dniu bardzo aktywnie uczestniczyły we mszy świętej, włączając się szczególnie w śpiew. Przez cały tydzień po uroczystości dzieci modliły się w różnych intencjach, obchodząc tzw. biały tydzień. Zwieńczeniem przyjęcia pierwszej komunii była pielgrzymka dziękczynna do Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski w Kałkowie-Godowie.

W parafii szafowane były także inne sakramenty święte, których statystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Statystyka sakramentów udzielonych w parafii w Orońsku

Rok	Ilość udzielonych sakramentów świętych		
	Chrzest	Bierzmowanie	Małżeństwo
1957	89	-	24
1958	52	-	27
1959	83	-	26
1960	56	-	21
1961	70	-	23
1962	56	505	15
1963	41	-	20
1964	54	-	20
1965	41	-	20
1966	47	-	25
1967	57	-	22
1968	39	153	21
1969	37	-	24
1970	53	-	24
1971	49	-	27
1972	56	-	30
1973	48	-	25
1974	59	-	30
1975	63	128	27
1976	73	-	21
1977	73	-	38
1978	76	-	34

1979	87	159	24
1980	63	91	26
1981	78	-	19
1982	56	-	20
1983	71	-	24
1984	69	101	24
1985	57	97	23
1986	78	-	17
1987	62	-	26
1988	66	101	19
1989	64	-	22
1990	56	168	12
1991	66	-	20
1992	52	-	13
1993	49	130	13
1994	50	-	27
1995	52	121	17
1996	43	-	22
1997	34	-	27
1998	44	174	19
1999	39	-	17
2000	47	144	20
2001	44	-	14
2002	25	-	18
2003	39	-	18
2004	39	121	21
2005	40	-	15
2006	33	106	21
2007	40	-	26
2008	45	98	16
2009	49	-	33
2010	43	50	32
2011	53	48	23
2012	44	43	15
2013	43	36	22
2014	55	40	23
2015	42	35	19
2016	35	39	23
2017	57	42	19

2018	55	27	24
2019	39	85	11
2020	43	35	11
2021	45	28	16

Z przedstawionego zestawienia jednoznacznie wynika, iż w pierwszych latach funkcjonowania parafii odnotowano ogromne potrzeby w przystępowaniu do sakramentu bierzmowania, o czym świadczy duża liczba, tj. 505 osób przyjmujących ten sakrament w 1962 r. Należy nadmienić, iż sakrament ten w latach: 1962, 1968, 1980, 1985, 1990, 1995 był udzielany przy okazji wizyty kanonicznej biskupa w parafii pw. WNMP w Orońsku. Dopiero od roku 2010 młodzież przystępuje do tego sakramentu corocznie. Wyjątkowym rokiem był rok 2019, w którym ze względu na zmiany w systemie szkolnictwa (likwidacja gimnazjów i powrót do ośmioletniej szkoły podstawowej) do sakramentu bierzmowania przystąpili uczniowie zarówno trzecich klas likwidowanych gimnazjów, jak i ósmych klas nowo wprowadzonych szkół podstawowych. W tym celu do sakramentu bierzmowania udzielającego w parafii w Orońsku skierował rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Lublinie ks. biskup Adam Odzimek.

Ks. prałat Jarosław Wojtkun udzielający sakramentu bierzmowania (rok 2019)

Ks. biskup Adam Odzimek udzielający sakramentu bierzmowania (rok 2019)

Młodzież po uroczystym przyjęciu sakramentu bierzmowania wraz z biskupem Adamem Odzinkiem, rektorem Wyższego Seminarium Duchownego ks. prałatem Jarosławem Wojtkunem oraz księżmi posługującymi w parafii Orońsko, ks. proboszczem Bolesławem Mikrutem, ks. Ryszardem Góralem i ks. Stanisławem Piekelnikiem (rok 2019)

UROCZYSTOŚCI RELIGIJNE

PROCESJE BOŻEGO CIAŁA

Uroczystość Bożego Ciała jest wielką manifestacją na cześć Jezusa Eucharystycznego. W procesji do czterech ołtarzy uczestniczy corocznie ogromna rzesza wiernych. W okresie sprawowania liturgii w kaplicy Brandtów na terenie dzisiejszego kompleksu parkowo-pałacowego procesje odbywały się drózkami parkowymi.

Jeden z ołtarzy w parku przygotowany na procesję Bożego Ciała (lata 60. XX w.)

Procesja Bożego Ciała na terenie kompleksu parkowo-pałacowego w okresie sprawowania obrzędów w kaplicy Brandtów

Po wybudowaniu kościoła parafialnego przez wiele lat trasa procesji prowadziła wyłącznie ulicą Brandta do drogi E7 (ul. Radomska) i na powrót do kościoła. Po jednej i po drugiej stronie ulicy znajdowały się po dwa ołtarze.

Procesja Bożego
Ciała wzdłuż ulicy
Brandta (przełom
lat 70. i 80. XX w)

Procesja Bożego
Ciała wzdłuż ulicy
Brandta (lata 80.
XX w.)

Procesja Bożego Ciała wzdłuż ulicy Brandta (lata 80. XX w.)

Ostatnia procesja Bożego Ciała wzdłuż ulicy Brandta (rok 2013)

Od 2014 roku ksiądz proboszcz Bolesław Mikrut zmienił trasę procesji, która teraz przebiega ulicami Brandta i Topolową, a następnie przez Osiedle Sady. Ołtarze przygotowali mieszkańcy poszczególnych miejscowości, tj.:

- ołtarz I – mieszkańcy Orońska,
- ołtarz II – mieszkańcy Krogulczy Suchej i Krogulczy Mokrej,
- ołtarz III – mieszkańcy Dobruta i Śniadkowa,
- ołtarz IV – mieszkańcy Guzowa, Wólki i Chronowa.

Kompania strażaków OSP z terenu parafii w Orońsku biorąca udział w procesji Bożego Ciała wzdłuż ulicy Brandta (rok 2013)

Dziewczynki niosące poduszki procesyjne podczas ostatniej procesji Bożego Ciała wzdłuż ulicy Brandta (rok 2013)

W uroczystej procesji księża w asyście strażaków z jednostek OSP na terenie parafii nieśli pod baldachimem monstrancję z Najświętszym Sakramentem. W procesjach brała udział również służba liturgiczna, schola, dorośli przedstawiciele parafian, którzy nieśli chorągwie, a przedstawiciele dzieci i młodzieży – poduszki procesyjne.

Panie z kół różańcowych niosły różaniec, jak również obraz Matki Bożej Częstochowskiej. Dziewczynki w białych sukienkach lub albach były odpowiedzialne za sypanie kwiatów. Przy każdym ołtarzu jeden z kapłanów czytał fragment Pisma Świętego oraz głosił krótką homilię. Potem modlił się w intencji parafian z danych miejscowości.

Procesja Bożego Ciała (rok 2021)

W procesji Bożego Ciała tradycją było łamanie i zabieranie do domu poświęconych gałązek brzozy. Zwieńczeniem każdej procesji było błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem na cztery strony świata, a następnie odśpiewanie hymnu „Te Deum laudamus” – „Ciebie, Boga, wysławiamy”.

Modlitwa przy ołtarzu wykonanym przez mieszkańców Orońska (rok 2021)

Błogosławieństwo na cztery strony świata na zakończenie procesji Bożego Ciała (rok 2019)

PEREGRYNACJA OBRAZU MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

Idea peregrynacji zrodziła się w 1956 r., gdy obraz Matki Boskiej Częstochowskiej niesiony był w procesji po wałach Jasnej Góry, a zgromadzeni ludzie wołali: „Matko, przyjdź do nas”. Wtedy ówczesny kustosz sanktuarium o. Teofil Krauze i generał paulinów o. Alojzy Wrzałik zrozumieli to jako inicjatywę peregrynacji kopii obrazu po parafiach Polski. W 1957 r. z inicjatywy prymasa Stefana Wyszyńskiego został wykonany stosowny duplikat. Namalował go doc. Leonard Torwirt z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Ostateczna decyzja w sprawie nawiedzenia wszystkich polskich parafii i diecezji zapadła 11 kwietnia 1957 na 45 zebraniu Konferencji Episkopatu Polski. W maju 1957 r. kopię tę prymas Wyszyński zawiózł do Rzymu, gdzie w dniu 14 maja papież Pius XII dokonał jej poświęcenia. I etap nawiedzenia kopii Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej we wszystkich parafiach w Polsce rozpoczął się 26 sierpnia 1957 r., a zakończył 12 października 1980 r. II etap nawiedzenia kopii obrazu rozpoczął się 4 maja 1985 r., jednak w 2020 r. peregrynacja obrazu została zawieszona w związku z panującą pandemią COVID-19, a wznowiono ją 1 sierpnia 2021 r.

W parafii w Orońsku nawiedzenie Matki Bożej w kopii obrazu jasnogórskiego pod hasłem: „Maryjo, bądź Matką naszych rodzin” miało miejsce w dniach 17–18 czerwca 2007 r. Uroczystość została poprzedzona misjami parafialnymi.

Uroczystości nawiedzenia rozpoczęły się w niedzielę o godz. 16.00 po południu. Na głos dzwonów wierni wraz z proboszczem zgromadzili się na ul. Brandta przy trasie E7, gdzie o godz. 16.30 odbyło się nabożeństwo oczekiwania. O godz. 17.00 nastąpiło przybycie obrazu, po czym w uroczystej procesji obraz został przeniesiony do kościoła parafialnego, gdzie słowa powitania wygłosił proboszcz parafii ks. kan. Bolesław Mikrut.

Po uroczystości powitania rozpoczęła się Eucharystia, której przewodniczył biskup Zygmunt Zimowski. Mszę koncelebrowali księża rodacy, a w oprawę liturgiczną licznie włączyli się ministranci oraz schola.

Na program peregrynacji Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej złożyły się następujące formy modlitewnego czuwania: o godz. 20.00 – różaniec, część I – tajemnice radosne, o godz. 21.00 – Apel Jasnogórski prowadzony przez o. Paulina, o godz. 22.00 – różaniec, część II – tajemnice światła, o godz. 23.00 – czwanie modlitewne młodzieży, o godz. 24.00 – msza św. w intencji uproszenia powołań kapłańskich i zakonnych celebrowana przez księży rodaków.

Bezpośrednio po mszy św. rozpoczęło się nocne czwanie modlitewne parafian z poszczególnych miejscowości w następującym porządku: godz. 1.00 – Dobrut i Śniadków, godz. 2.00 – Orońsko na wschód od trasy E7, godz. 3.00 – Orońsko na zachód od trasy E7, godz. 4.00 – Guzów, Wólka i Chronów, godz. 5.00 – Krogulcza Sucha i Krogulcza Mokra.

Peregrynacja obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej (rok 2007)

Msza święta celebrowana przez bp. Zygmunta Zimowskiego podczas peregrynacji obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej w parafii Orońsko (rok 2007)

Msza św. celebrowana przez bp. Zygmunta Zimowskiego podczas peregrynacji obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej w parafii Orońsko (rok 2007)

Dalszą część modlitewnego czuwania rozpoczęły godzinki ku czci Najświętszej Maryi Panny (o godz. 6.00). Następnie o godz. 6.30 odprawiona została msza św., o godz. 8.00 – różaniec, część III – tajemnice bolesne, o godz. 9.00 – msza św. w intencji dzieci i młodzieży ze szkół parafii oraz nauczycieli i pracowników szkoły, o godz. 11.30 – msza św. w intencji osób chorych i w podeszłym wieku z udzielaniem sakramentu namaszczenia chorych, celebrowana przez o. Paulina, o godz. 13.00 – msza św. dla rodzin z dziećmi przedszkolnymi i rodzin oczekujących potomstwa, o godz. 14.00 – różaniec, część IV – tajemnice chwalebne. O godz. 15.00 odprawiona została pożegnalna msza św. z odnowieniem przyrzeczeń ślubnych małżonków i ponowieniem aktu oddania Matce Bożej. Słowa pożegnania wygłosił proboszcz parafii.

W nabożeństwa, celebracje i czuwania modlitewne towarzyszące peregrynacji obrazu Matki Bożej Częstochowskiej licznie włączyła się cała wspólnota parafialna, w tym: asysta liturgiczna ołtarza, ministranci, schola dziecięca i młodzieżowa, Rodzina Różańcowa, organistka, katecheci, dzieci i młodzież, wierni z poszczególnych miejscowości.

Piękną kartę w czasie przygotowania i trwania uroczystości zapisali druhowie strażacy, uczestnicząc w procesji powitalnej. Oni również czuwali nad przygotowaniem i dekoracją trasy oraz kierowali ruchem pojazdów. Strażacy z Dobruta oczyścili krzyż misyjny

AKT ZAWIERZENIA DIECEZJI RADOMSKIEJ MATCE BOŻEJ

DOKONANY PRZEZ
BISKUPA ZYGMUNTA ZIMOWSKIEGO
NA ZAKOŃCZENIE NAWIEDZENIA
JASNOGÓRSKIEJ IKONY W PARAFIACH DIECEZJI

MARYJO, MATKO BOGA I NASZA MATKO!

Z wdzięcznością stajemy przed Twoim Obliczem na zakończenie pierwszego w dziejach naszej młodej Radomskiej Diecezji Twojego Nawiedzenia w znaku Jasnogórskiej Ikony. Niech będzie Bóg uwielbiony w tylu ludzkich sercach, które w tym błogosławnym czasie u Ciebie znalazły uzdrowienie i siłę, pociechę i niezawodną nadzieję. Zapatrzeni w Twoje Jasnogórskie Oblicze myśla i sercem stajemy w najważniejszym Sanktuarium Narodu, by łaski i owoce Nawiedzenia utwierdzić i złożyć w Twoje Matryczne dłonie. Przed laty, poprzez Jasnogórskie Słuby Narodu dalaś nam, abymy przetrwali Inwazję ateizacji i zniewolenia.

Ufni w Twoją pomoc i opiekę, pragniemy dziś na nowo zawierzyć się Tobie i przez Ciebie oddać się do dyspozycji Bogu, naszemu Stwórcy i Panu.

Matko Kościoła i Królowo Polskil

Twoj Sługa, Jan Paweł II uczył nas, że Ty, uwielbiona w niebie, masz serce wypełnione miłosierdziem wobec potrzebujących, a miejsca modlitwy zamoszonej do Ciebie są wspaniałym świadectwem Bożego Miłosierdzia, które człowiek otrzymuje dzięki Twojemu wstawianictwu. Dlatego u Ciebie, Matko, pod Twoim płaszczem szukamy schronienia. W Twoją macierzyńską niewolę miłości oddajemy całe nasze przebrębium diecezjalne, biskupów, kapłanów, diakonów i osoby życia konsekrowanego. Wyższe Seminarium Duchowne i wszystkie domy formacji. Licz nas jak Ty gładząc się na wole Bożą, śpiewać Magnificat, szukać Chrystusa, wiernie stać pod Jego Krzyżem i radować się z Jego zmartwychwstania. Bądź dla wszystkich powołanych do szczególnej służby w Kościele słodką Opiekunką.

Matko Świętorodzinną ze Studzianny i Królowo Różańca Świętego z Wysokiego Kołaja

Tobie zawieramy nasze rodziny. Umacnij w nich więzi miłości. Licz nas szacunku do życia od początku do naturalnej śmierci. Święta Boża Rodzicielko, przyrzekamy Ci powtarzając Jasnogórskie Słuby, że oddajemy wszystkie staniemy na straży budzącego się życia. Gotowi jesteśmy raczej śmierć ponieść, aniżeli śmierć zadać bezbronnemu. Przyrzekamy Ci stać na straży nierozzerwalności małżeństwa, bronić godności kobiety, czuwać na progu ogniska domowego, aby przy nim życie Polaków było bezpieczne.

Bądź Matką naszych rodzin! Niech będą one szkołą miłości, która „cierpliwa jest i łaskawa, nie szuka swego, nie pamięta złego i wszystko przetrzymuje”.

Matko Wychowawczyni z Czarnej i Pani Pięknej Miłości ze Skrzyńska

Zawieramy Tobie dzieci i młodzież, broni ich od zła, prowadź w dobre życie, pomóż im poznać prawdziwą miłość ukrytą w Bogu, niech promieniają pięknem Chrystusa. Ulecz rany ich serc, niech nie tracą nigdy smaku życia i niech odkryją pełnię życia i entuzjazmu w Bogu i Jego niewyczerpanym miłosierdziu. Pomóż im budować swoje życie na fundamencie trwałym i niezmiennym, jakim jest sam Bóg.

Matko Bolesna z Kalkowa i Matko Pocieszenia z Błotnicy!

Tobie zawieramy wszystkich walpiących, bezrobotnych, chorych i cierpiących z naszych wspólnot parafialnych, szpitali, domów opieki i hospicjów, jako Matka z Sercem przeszliśmy mięczem bolesni znasz ich cierpienia ciała i cierpienia duszy. Weź ich wszystkich w swoje delikatne Matryczne dłonie, przytul do Niepokalanego Serca i pociesz.

Jak dawniej, dziś też przyrzekamy dzielić się między sobą ochotnie płonami ziemi i owocami pracy, aby pod wspólnym dachem domostwa naszego nie było głodnych, bezdomnych i płaczących.

Matko Miłosierdzia z Ostrej Bramy w Skarżysku-Kamiennej!

Czuwaj nad nami, aby na naszej ziemi nie był daremny Krzyż Chrystusa, Niech ciemność nie zwycięży światła. Oddajemy Ci łaskę tych, którzy błakają się na manowcach życia, niech zająśnie im Chrystus, doprowadź ich do Niego, niech odkryją nieskończoną miłość Boga Ojca, od której nie ich odłączyć nie może. Maryjo, bądź nam Bramą prowadzącą do Chrystusa, czuwać nad naszymi ludzkimi drogami, byśmy nie schodzili ze szlaków Ewangelii i wśród zmieniającego się świata umieli zachować nienaruszoną wiarę. Rozpal w nas na nowo zapal ewangeliczny, byśmy nie lekali się być świadkami Bożej miłości.

Matko Odkupiciela!

Powtarzamy ślubowanie sprzed lat i w Twoje dłonie składamy naszą przeszłość i przyszłość, całe nasze życie narodowe i społeczne, Kościół Twojego Syna i wszystko, co miłujemy w Bogu.

Bądź pierwszą w pielgrzymce naszej wiary, w tym pokoleniu i w następnych, które przyjdą po nas, abymy jak Ty posłusznymi woli Boga, doszli do radości wiecznych przeznaczeń.

Powierzamy się Tobie, nasza Matko i Królowo!

Nasze serca, całą naszą diecezję i wszystkie nasze sprawy oddajemy w macierzyńską niewolę Twojej miłości.

Obłubienico Ducha Świętego!

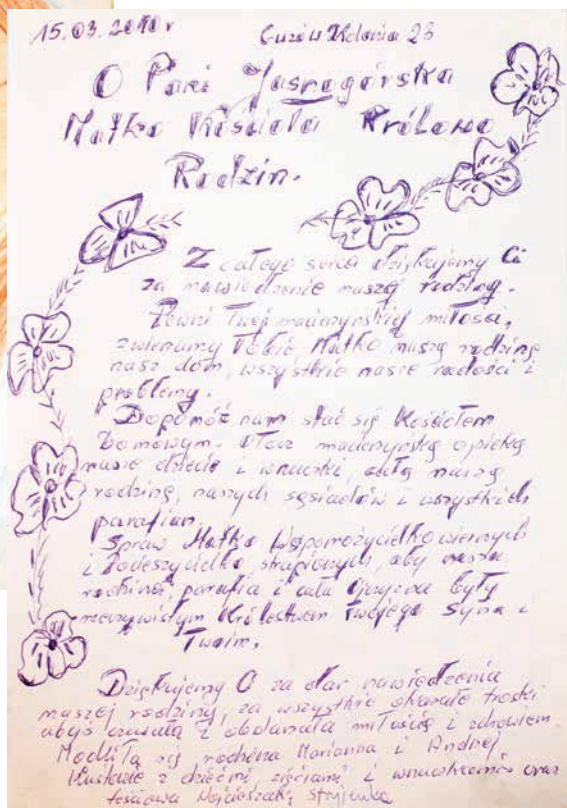
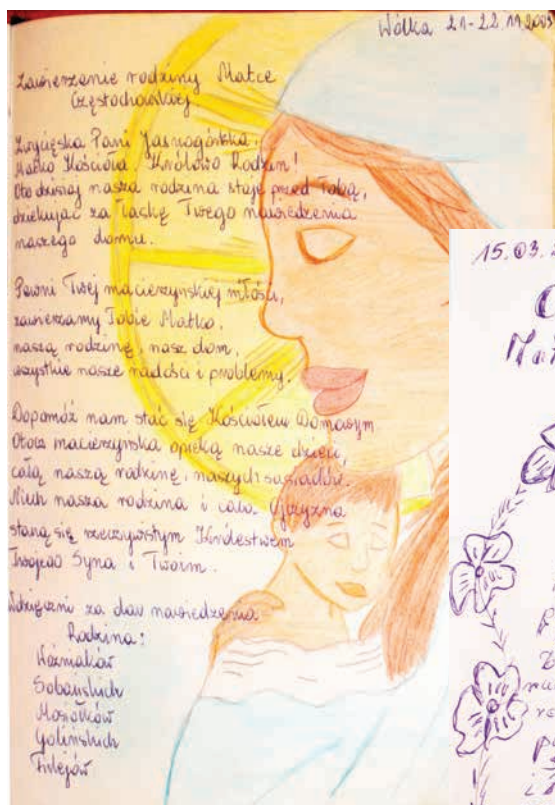
Prosimy z pokorą, świadomi naszej kruchości i wielkości Bożych darów – nawiedź nas nieustannie, niech przez Twoją obecność nasza Diecezja Radomska staje się ziemią świętą. Amen. Niech się tak stanie. Amen.

[Signature]
Biskup pomocniczy Biskup senior

[Signature]
Biskup Radomski Biskup pomocniczy

30 czerwca Anno Domini 2007

Akt zawierzenia diecezji radomskiej Matce Bożej, znajdujący się w kościele w Oronsku w ołtarzu bocznym (rok 2007)

Wybrane wpisy świadectw
do księgi upamiętniającej
peregrynację obrazu Matki Boskiej
Częstochowskiej zakupionego do
parafii w Orońsku (lata 2009 i 2010)

i poprawili chodnik przykościelny. W ramach przygotowań peregrynacyjnych została poddana renowacji figura Matki Bożej, znajdująca się na froncie świątyni, którą to renowację sfinansowali państwo Katarzyna i Mirosław Ługowscy (zdjęcie figury zamieszczono w rozdziale dotyczącym wyposażenia kościoła).

Jako pokłosie nawiedzenia Matki Bożej w kopii obrazu jasnogórskiego w parafii w pierwszą rocznicę nawiedzenia, tj. 17 czerwca 2008 r., rozpoczęła się peregrynacja obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej w rodzinach parafialnych. Obraz Matki Boskiej, który nawiedził każdą rodzinę pragnącą spotkania z Maryją, został zakupiony i poświęcony w Częstochowie na Jasnej Górze. Przed rozpoczęciem peregrynacji odbyły się w parafii rekolekcje, które poprowadził ks. Stanisław Barcikowski ze wspólnoty księży Pallotynów w Radomiu. Rekolekcje trwały od 15 do 17 czerwca. Każdego dnia odprawiana była msza

św. z kazaniem o tematyce maryjnej, ukazującym Matkę Bożą jako wzór wiary w Boga i jako tę, która prowadzi wiernych na drogę wiary.

Peregrynacja obrazu w rodzinach mieszkańców parafii Orońsko rozpoczęła się od rodzin w Śniadkowie, a następnie miała miejsce w Dobrucie Nowym, Dobrucie Stara Wieś, Dobrucie Brody, Orońsku, Wólce, Chronowie, Guzowie, Krogulczy Mokrej i Krogulczy Suchej. Przekazanie obrazu do danej miejscowości było poprzedzone uroczystą mszą św., na zakończenie której mieszkańcy kolejnej wioski odbierali obraz. Po zakończeniu peregrynacji w danej miejscowości wizerunek Matki Bożej wracał do kościoła, by w tym samym dniu delegacja z nowej miejscowości mogła go odebrać.

W każdej rodzinie obraz Matki Bożej przebywał 24 godziny. Przejęcie obrazu od jednej rodziny do drugiej odbywało się każdego dnia około godz. 18.00. Rodzina, która przyjmowała obraz, przychodziła do najbliższych sąsiadów i przenosiła go do swojego domu. Peregrynacja obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w rodzinach parafii zakończyła się w czerwcu 2010 r. Obraz peregrynacyjny w okresie tworzenia niniejszego opracowania znajdował się w bocznej nawie kościoła w Orońsku i był noszony podczas uroczystości religijnych jako feretron. Nawiedzenie obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w danej rodzinie było darem dla niej i historycznym wydarzeniem, otwarciem nie tylko drzwi domu, ale i serc domowników.

Aby podziękować Panu Bogu za dar nawiedzenia Matki Bożej w obrazie zakupionym do parafii, wierni składali duchowe dary (zobowiązania) w intencji parafii, rodziny oraz w intencjach Bogu wiadomych. Te duchowe dary, realizowane z Bożą pomocą, stanowiły najpiękniejszą pamiątkę spotkania z Maryją. Powstała z nich pamiątkowa księga, która znajduje się w archiwach parafialnych, jako świadectwo dla przyszłych pokoleń.

NAWIEDZENIE RELIKWII KRZYŻA ŚWIĘTEGO

Peregrynacja relikwii Krzyża Świętego w parafii miała miejsce w dniach 18–19 grudnia 1986 r. Wierni parafii wraz z ówczesnym proboszczem, ks. Zbigniewem Zasoniem, zgromadzili się na ul. Brandta przy trasie E7, oczekując na relikwie Krzyża Świętego, skąd około godz. 16.30 uczestnicy procesji przenieśli je do kościoła parafialnego, gdzie nastąpiło ich uroczyste powitanie połączone z mszą św. i poświęceniem krzyży przyniesionych przez wiernych. Uroczystej Eucharystii przewodniczył infułat Wojciech Staromłyński. Mszę koncelebrowali księża rodacy, a w służbę liturgiczną licznie włączyli się ministranci. Nie zabrakło także druhów strażaków, pełniących całodobową straż przy relikwiach Krzyża Świętego. Na program nawiedzenia złożyły się nabożeństwa drogi krzyżowej, całodobowe adoracje wiernych z poszczególnych miejscowości oraz rozważania tajemnic różańca. O północy odprawiona została pasterka z udziałem kapłanów rodaków. Wczesnym rankiem następnego dnia nawiedzenia odśpiewane zostały godzinki o Męce

Fotopamiętka z uroczystości nawiedzenia relikwii Krzyża Świętego w parafii (rok 1986)

Pańskiej i odprawione msze św. z nauką o godz. 6.00, 9.00 i 12.00. Pożegnanie relikwii Krzyża Świętego rozpoczęło się mszą św. o godz. 14.30, po czym relikwie zostały przewiezione do sąsiedniej parafii.

Nawiedzenie relikwii Krzyża Świętego było dla wiernych parafii niewątpliwie wielkim wydarzeniem i okazją do modlitwy oraz zawierzenia siebie i swoich bliskich osobie Jezusa Chrystusa.

JERYCHO RÓŻAŃCOWE ORAZ JERYCHO RODZIN

Nazwa „Jerycho Różańcowe” nawiązuje do wydarzenia opisanego w biblijnej Księdze Jozuego. Według Pisma Świętego wprowadzający Izraelitów do Ziemi Obiecanej po okresie niewoli egipskiej następca Mojżesza, Jozue, otrzymał od Boga nakaz, by wojsko przez siedem dni okrężyło przy głośnych dźwiękach trąb kamienne mury Jerycha. Siódmego dnia od huku trąb potężne mury niedostępnego miasta popękały i runęły, a Jerycho zostało zdobyte.

Jerycho to nieustanna modlitwa przed Najświętszym Sakramentem, która trwa 7 dni i 7 nocy. W każdym dekanacie siedem parafii tworzyło rejon „Jerycha Różańcowego”. Poszczególne parafie przez 24 godziny – a zatem w dzień i w nocy – trwały na modlitwie.

To trwanie na modlitwie to przede wszystkim wspólnotowa msza święta, adoracja Najświętszego Sakramentu oraz modlitwa wynagradzająca za grzechy świata i każdego z nas, to modlitewny „szturm do nieba” w intencjach świata, Kościoła, ojczyzny, diecezji, parafii. To również gorąca modlitwa błagalna o łaskę odnowy duchowej naszych serc, rodzin, dzieci, młodzieży oraz kapłanów i osób życia konsekrowanego.

W roku 2017 mijają setna rocznica objawień Matki Bożej w Fatimie, 140 lat od objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie oraz 300 lat od uroczystej koronacji obrazu Matki Bożej na Jasnej Górze. Wydarzenia te stały u podstaw rozpoczęcia dzieła Jerycha Różańcowego, które w parafii Orońsko trwało od 15–16 listopada 2017 r.

Na mocy dekretu księdza biskupa ordynariusza Henryka Tomasika w dniu 25 marca 2017 r. nastąpiło rozpoczęcie Jerycha Różańcowego w diecezji radomskiej, natomiast w parafii w Orońsku rozpoczęło się w środę 15 listopada o godzinie 19.00 uroczystą mszą św. w intencji parafian, przed której rozpoczęciem w trakcie uroczystej procesji do ołtarza zostały wniesione symbole Jerycha Różańcowego – różaniec i świeca. Symbole te poświęcone w Fatimie otrzymał 11 listopada 2017 r. podczas mszy św. rozpoczynającej Jerycho w dekanacie szydlowieckim duszpasterz parafii przybyły z delegacją wiernych. Następnie została zapalona świeca i wypowiedziane przez kapłana słowa: „Światło Chrystusa”, na co wierni odpowiedzieli: „Bogu niech będą dzięki”. Świeca paliła się przez cały czas trwania Jerycha, jej płomień – to znak nieustannej obecności Chrystusa pośród wiernych, który jest światłem rozpraszającym mroki grzechu. Słowo Boże wygłosił ks. kan. Bolesław Mikrut, proboszcz parafii, nawołując do otwarcia serc przed Matką Bożą i do głębokiej modlitwy za Kościół Święty, modlitwy za ojczyznę i za nas samych, wynagradzając tym samym Bogu za grzechy całego świata. O północy została odprawiona pasterka sprawowana przez księży rodaków. Na zakończenie Jerycha, 16 listopada o godz. 18.00, odprawiona została msza święta, a o godz. 19.00 celebrans zagasił świecę i wypowiedział słowa: „Światło Chrystusa niech pozostanie z nami na zawsze”.

W programie Jerycha Różańcowego znalazły się następujące formy modlitewnego czuwania: msze święta, odmawianie wszystkich części różańca, Apel Jasnogórski, czwanie adoracyjne przed wystawionym Najświętszym Sakramentem, podejmowane przez parafian z poszczególnych wiosek, „Godzinki o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny”, Godzina Miłosierdzia, droga krzyżowa.

Całodobowe czwanie różańcowe przed Najświętszym Sakramentem ofiarowywane było – za pośrednictwem Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny – w następujących intencjach: wynagrodzenia Bogu za grzechy narodów Europy i świata, o łaskę wiary dla narodów Europy i o powstrzymanie zła, wynagrodzenia za grzechy Polaków i o Polskę według Bożej woli, o nawrócenie nieprzyjaciół Kościoła świętego i Polski, o obudzenie ducha pokuty w Polakach za grzechy całego narodu przeciw życiu, o odkrycie daru Eucharystii w życiu i misji rodziny.

Uroczystość Jerycha Rodzin (rok 2021)

Kolejne wydarzenie w formule Jerycha odbyło się w roku 2021. Tym razem 11 kwietnia 2021 r. w Niedzielę Miłosierdzia Bożego w Sanktuarium Matki Bożej Świątorodzinnej w Studzianie, z inicjatywy ordynariusza radomskiego bp. Marka Solarczyka, w diecezji radomskiej rozpoczęło się Jerycho Rodzin, czyli nieustanna modlitwa w intencji małżeństwa i rodziny. Po wszystkich parafiach diecezji peregrynowały poświęcone przez biskupa radomskiego dwie kopie obrazu Matki Bożej Świątorodzinnej oraz relikwie św. Joanny Beretty-Molli, Włoszki, która ofiarowała życie za swoją nienarodzoną córkę, oraz świętych Zelii i Ludwika Martin, rodziców św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Jerycho trwało przez 7 dni w każdym dekanacie, a w każdej parafii 24 godziny, a nawiedzeniu towarzyszyła modlitwa w intencji rodzin oraz ich zawierzenie świętej Rodzinie z Nazaretu.

W parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Orońsku Jerycho Rodzin, czyli całodobową adorację przed Najświętszym Sakramentem, wierni przeżywali 25 i 26 czerwca 2021 r. Modlitwie towarzyszyła kopia obrazu Matki Bożej Świątorodzinnej i relikwie św. Joanny Beretty-Molla. W piątek 25 czerwca o godz. 17.45 nastąpiło procesyjne wprowadzenie obrazu i relikwii do kościoła parafialnego. Modlitewne czuwanie rozpoczęła uroczysta msza św. w intencji świętości małżeństw i rodzin parafii koncelebrowana przez tutejszych księży rodaków. Po liturgii rozpoczęła się adoracja w intencji świętości, nierozzerwalności i sakramentalności małżeństwa połączona z odmawianiem Tajemnic Bolesnych różańca ze świętą Joanną Berettą-Mollą. O godz. 21.00 odbył się Apel Jasnogórski z rozważaniem o świętości małżeństwa, później adoracja młodzieży i narzeczonych w intencji rodziców i przyszłych teściów oraz modlitwa w intencji poszanowania życia człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci z wynagrodzeniem za grzechy przeciwko życiu. O północy odprawiona została pasterka z modlitwą rodziców za dzieci, której przewodniczył ordynariusz radomski bp. Marek Solarczyk. W godzinach nocnych i porannych – od 1.00 do 7.00 – modlitewne czuwanie w kościele podjęli parafianie z poszczególnych miejscowości. Uczestniczo w nim w następującym porządku: mieszkańcy Guzowa, Orońska, Krogulczej Suche i Krogulczej Mokrej, Chronowa, następnie zamieszkujący Dobrut i Śniadków. Modlitwę poranną rozpoczęły „Godzinki do Najświętszej Maryi Panny” oraz „Jutrznia”. Na dalszą część adoracji złożyły się: msza św. dla osób starszych z modlitwą za dzieci, wnuki oraz podziękowaniem za małżeństwo (godz. 8.00), różaniec ze świętą Joanną Berettą-Mollą – tajemnice chwalebne (godz. 9.00), msza św. dla dzieci z modlitwą za rodziców (godz. 10.00), adoracja młodzieży przygotowującej się do sakramentu bierzmowania, (godz. 11.00), Anioł Pański i różaniec ze świętą Joanną Berettą-Mollą – tajemnice radosne (godz. 12.00), adoracja żon i matek (godz. 13.00), adoracja mężczyzn, mężów, ojców (godz. 14.00), adoracja wynagradzająca za grzechy przeciwko świętości, czystości i nierozzerwalności małżeństwa połączona z „Koronką do Bożego Miłosierdzia” (godz. 15.00), różaniec ze świętą Joanną Berettą-Mollą – tajemnice światła i zawierzenie rodzin Świętej Rodzinie (godz. 16.00). Przekazanie obrazu Matki Bożej Świątorodzinnej i relikwii do następnej parafii nastąpiło o godz. 16.45, po czym odprawiona została msza św. dziękczynna z prośbą o błogosławione owoce Jerycha w rodzinach w parafii. Na zakończenie mszy

świętej ksiądz proboszcz dziękował wiernym „za każdy szept modlitwy”. Do modlitewnego czuwania włączyła się cała wspólnota parafialna, w tym: służba liturgiczna ołtarza, schola dziecięca i młodzieżowa, rodzina różańcowa, rodziny Domowego Kościoła, organistka, katecheci, dzieci i młodzież, wierni z poszczególnych miejscowości.

Jerycho Rodzin to nawiązanie do Jerycha Różańcowego. W naszej rzeczywistości to nieustanna modlitwa w intencji rodzin przed Najświętszym Sakramentem, dzięki której parafianie mogą wypraszać wiele łask, powierzając ich intencje Bogu za pośrednictwem Maryi.

ODPUST PARAFIALNY

Odpust parafialny jest doroczną uroczystością rodziny parafialnej związaną ze świętem patronalnym kościoła. Odpust w kościele parafialnym w Orońsku pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny obchodzony jest 15 sierpnia. Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny jest przedmiotem dogmatu Kościoła katolickiego, ogłoszonego przez papieża Piusa XII w dniu 1 listopada 1950 r. Dogmat ten stwierdza, że po zakończeniu swojego ziemskiego życia Najświętsza Maryja Panna została z ciałem i duszą wzięta do wiecznej chwały. Odpust zawsze był w parafii wielkim świętem. Głównym wydarzeniem tego dnia była uroczysta msza święta o godzinie 11:30 połączona z procesją wokół kościoła.

Procesja wokół kościoła podczas uroczystości odpustowych (rok 2021)

Kapłani celebrujący mszę świętą odpustową – od lewej ks. prałat Tadeusz Lutkowski, ks. Przemysław Wójcik, ks. kanonik Bolesław Mikrut (rok 2018)

Zazwyczaj sumę odpustową celebrował zaproszony kapłan, który też głosił kazanie. Często gościem podczas uroczystości odpustowych był przyjaciel księdza Zasonia ksiądz infułat Józef Wójcik, proboszcz parafii świętego Andrzeja w Suchedniowie. Ksiądz infułat wsławił się uwolnieniem kopii obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej więzionej przez 6 lat na Jasnej Górze decyzją władz komunistycznych. Uroczystościom odpustowym towarzyszyły często inne ważne wydarzenia, np. jubileusze parafii lub jubileusze święceń kapłańskich ks. Zbigniewa Zasonia, którym poświęcono osobny rozdział niniejszego opracowania. Istotnymi dla historii parafii w Orońsku były uroczystości odpustowe w roku 2018. Mszę świętą celebrował wówczas ksiądz Przemysław Wójcik – diecezjalny moderator ruchu Domowego Kościoła.

Na zakończenie uroczystej celebracji została odsłonięta i poświęcona tablica pamiątkowa ku czci świętej pamięci księdza kan. Zbigniewa Zasonia – budowniczego kościoła parafialnego w Orońsku. Tablica umieszczona została obok konfesjonaułu, w którym spowiadał ksiądz Zasoń, z inskrypcją o następującej treści:

„W hołdzie Księdzu Kanonikowi Zbigniewowi Zasoniowi, Człowiekowi Wielkiego Serca i Umysłu, gorliwemu i pobożnemu kapłanowi, wytrwale służącemu Bogu i ludziom, proboszczowi Parafii w Orońsku w latach 1972–2002, budowniczemu tej Świątyni. Wspólnota Parafialna, Orońsko, A.D. 2018”.

Ostatnimi odpustowymi uroczystościami liturgicznymi prezentowanymi w niniejszym opracowaniu były uroczystości w 2021 r., którym przewodniczył ksiądz Zygmunt Wnurowski – dyrektor Teatru Sakralno-Dramatycznego z Janowa Lubelskiego. Przybyli na nią również księża z sąsiedniego dekanatu-szydłowieckiego.

Odświeżenie i poświęcenie tablicy pamiątkowej ku czci ks. Zbigniewa Zasonia podczas uroczystości odpustowych (rok 2018)

Księża celebrujący uroczystą sumę odpustową w parafii pw. WNMP w Orońsku – od prawej ks. Stanisław Piekelnik, ks. Zygmunt Wnukowski, ks. Bolesław Mikrut (rok 2021)

CELEBRACJE OKOLICZNOŚCIOWE

UROCZYSTOŚCI ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA ROKU SZKOLNEGO

Co roku pierwszego września uczniowie rozpoczynali nowy rok szkolny od modlitwy podczas mszy świętej o mądre i dobre przeżycie czasu wyężonej pracy podczas zdobywania wiedzy i umiejętności oraz kończyli go w czerwcu podczas liturgii mszy świętej, dziękując Bogu za otrzymane dary, dobrze przeżyty i spożytkowany czas nauki. Zazwyczaj rozpoczynające i kończące rok szkolny msze święte celebrował ksiądz proboszcz, kierując do zebranych, w tym dyrekcji szkół, nauczycieli, wychowawców, pracowników administracji i obsługi, rodziców oraz uczniów specjalnie przygotowane na tę okazję Słowo Boże.

Poczet sztandarowy Publicznej Szkoły Podstawowej w Orońsku (rok 2021)

W uroczystościach brały udział społeczności placówek oświatowych z terenu parafii, tj.: Przedszkola Samorządowego w Orońsku, Publicznego Gimnazjum w Orońsku (do chwili jego likwidacji w roku 2017), Publicznej Szkoły Podstawowej im. Józefa Brandta w Orońsku, Publicznej Szkoły Podstawowej w Guzowie, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Krogulczy Suchej im. Bohaterów Powstania Styczniowego (do chwili jej likwidacji). Podczas uroczystości prezentowały się poczty sztandarowe ze szkół z Orońska i Krogulczy Suchej, a uczniowie czynnie angażowali się w liturgię mszy świętej poprzez czytania Pisma Świętego, śpiew psalmów, prowadzenie modlitwy powszechnej, czy składanie darów.

ŚWIĘTO ŚW. FLORIANA ORAZ JUBILEUSZE JEDNOSTEK OSP

Druhowie z Ochotniczych Straży Pożarnych w Orońsku i Dobrucie zawsze z chęcią i dużym zaangażowaniem włączali się w uroczystości kościelne, m.in. obchody Bożego Ciała i jego oktawy, obchody Triduum Paschalnego i Wielkiej Nocy, drogę krzyżową ulicami Orońska. Jak powszechnie wiadomo, patronem strażaków jest św. Florian. Jego wspomnienie przypada 4 maja. W tym dniu w intencji wszystkich strażaków sprawowana była msza święta, w celebrację której czynnie włączali się druhowie strażacy.

Uroczysta msza
św. z okazji święta
św. Floriana
(rok 2019)

Wyjątkową oprawę miała uroczystość jubileuszu 90-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Orońsku, która odbyła się 8 września 2013 roku.

Uroczystość 90-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Orońsku w kościele parafialnym (rok 2013)

Wymarsz pocztów sztandarowych po zakończeniu mszy św. z okazji 90-lecia Ochotniczej Straży pożarnej w Orońsku (rok 2013)

Uroczystość 90-lecia OSP w Orońsku odbyła się pod honorowym patronatem prezesa Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych – Waldemara Pawlaka oraz ówczesnej marszałkini Sejmu – Ewy Kopacz, która przez wiele lat pracowała jako lekarz w orońskim ośrodku zdrowia. Po zakończeniu mszy św. proboszcz parafii – ks. kan. Bolesław Mikrut dokonał także poświęcenia nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego marki Mercedes-Benz. Należy również dodać, iż jednostka OSP w Orońsku decyzją Marszałka Województwa Mazowieckiego została wówczas odznaczona medalem PRO MASOVIA.

Uroczystości obchodzono także jubileusz 55-lecia funkcjonowania OSP w Dobrucie. Msza święta z tej okazji została odprawiona w kościele parafialnym w Orońsku w dniu 3 lipca 2021 r., której przewodniczył proboszcz – ks. kan. Bolesław Mikrut, a w koncelebrze brali udział ks. kan. Adam Radzimirski – kapelan strażaków powiatu szydlowieckiego oraz ks. Paweł Kaleta. Mszę św. uświetniła swoją obecnością Miejska Orkiestra Dęta z Szydłowca pod batutą Henryka Kapturskiego.

Poświęcenie nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego podczas obchodów jubileuszu 55-lecia funkcjonowania jednostki OSP w Dobrucie – ceremonii przewodniczył ks. kan. Adam Radzimirski (rok 2021)

Po mszy św. w kościele parafialnym nastąpiło przejście uczestników na plac jednostki OSP w Dobrucie, gdzie odbyły się dalsze uroczystości, a ich kulminacyjnym momentem było poświęcenie nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego. Nowy samochód pożarniczy poświęcili: ksiądz kanonik Adam Radzimirski oraz ksiądz kanonik Bolesław Mikrut. Jednocześnie prezes OSP w Dobrucie otrzymał od Rady Gminy pamiątkowy obraz św. Floriana, namalowany przez Marię Deję, który również został poświęcony przez kapłanów obecnych na uroczystości jubileuszowej. Obraz ten umieszczono w strażnicy OSP w Dobrucie.

DZIĘKCZYNIENIE ZA PŁONY ZIEMI

Corocznie w pierwszą niedzielę września parafianie z Orońska dziękowali za otrzymane plony. Z tej okazji celebrowana była uroczysta suma, podczas której prezentowane były wieńce dożynkowe, wykonane przez mieszkańców poszczególnych wiosek. Wcześniej każda wieś przygotowywała swój wieniec dożynkowy, natomiast od 2011 r. wieniec dożynkowy wykonywali mieszkańcy z jednej wsi, wskazanej przez księdza proboszcza.

Młodzież z nowo powstałej parafii Orońsko i ks. Józef Janicki z wieniecem dożynkowym, od lewej Barbara Kozakiewicz, Zuzanna Białas, ks. J. Janicki, Zofia Plusa, Czesława Kwiatkowska (rok 1957)

Wieniec dożynkowy w postaci makiety kościoła według pierwotnego projektu – klęczą od lewej: Stanisława Stańczyk, Kazimiera Zielińska, Krystyna Włodarczyk, Alojzy Głogowski, Krzysztof Rokita, Sławomir Rokita. Stoją w pierwszym rzędzie od lewej: Janina Stańczyk, Teresa Domagała, Leokadia Targowska. Stoją w drugim rzędzie od lewej: Alicja Wiśniewska, Stanisław Czarnecki, Zuzanna Białas, Franciszek Frydrycki (organista), ks. Józef Janicki, Barbara Kozakiewicz, Genowefa Czarnecka, Wacław Rokita, p. Wiśniewski z synem Adasiem, Henryk Sroka (rok 1961)

Parafianie i ksiądz Józef Janicki z wieniec dożynkowym, upamiętniającym 1000-lecie chrztu Polski (rok 1966)

Dożynki parafialne – na dole od lewej: Elżbieta Głogowska, Jolanta Kacprzyk, na górze od lewej: Maria Potacka, Irena Kwintal (rok 1988)

Młodzież z Orońska z wieńcem dożynkowym – na dole od lewej Ewa Kaczmarska, Anna Falińska, na górze od lewej Aneta Wasik, Agata Suligowska (rok 1993)

Mieszkańcy Dobruta z wieńcem dożynkowym – dzieci na pierwszym planie od lewej: Magdalena Zielińska, Agata Zawadzka, osoby trzymające wieńiec na dole od lewej: Janina Nitek i Kazimiera Sasin, na górze od lewej Krystyna Nitek i Stanisława Kruk (lata 90. XX w.)

Wieniec dożynkowy przygotowany przez mieszkańców Orońska z ulicy Zagórskiej - w pierwszym rzędzie od prawej Magdalena Komór, Paweł Komór, Anita Wasik, w drugim rzędzie od prawej: Magdalena Frankiewicz, Katarzyna Wasik, w trzecim rzędzie od prawej: Elżbieta Frankiewicz, Honorata Domańska, w czwartym rzędzie od prawej: Zofia Suligowska, Marianna Wasik, w piątym rzędzie od prawej: Elżbieta Komór, Danuta Wasik (rok 1994)

Mieszkańcy Orońska z wieniec dożynkowym – w pierwszym rzędzie od lewej: Zofia Kaczmarska, Wiesława Skorża, w drugim rzędzie: ks. P. Kaleta, Krystyna Suligowska, ks. B. Mikrut, Krystyna Głogowska (rok 2006)

Delegacja z Wólki z wieniec
dożynkowym – na pierwszym planie
od lewej Dorota Szymańska, Wioletta
Podkowa, z tyłu Ewa Frąk (rok 2002)

Delegacja z Dobruła z wieniec
dożynkowym – z przodu od lewej
Stanisława Kruk, Kazimiera Sasin,
z tyłu od lewej Wiesława Śledź,
Krystyna Nitek (rok 2002)

Delegacja z Orońska z wieniec
dożynkowym – z przodu od lewej
Zofia Kaczmarczyk, Maria Kolasa,
z tyłu od lewej Wiesława Skorża,
Halina Gładysz (rok 2002)

Delegacja z Guzowa z wieniec
dożynkowym – z przodu od lewej
Marianna Piszczek, Władysława
Szałas, z tyłu od lewej Lidia Woźniak,
Krystyna Wojcieszak (rok 2002)

Delegacja młodzieży z Krogulczy Suchej z wieniec dożynkowym – z przodu od lewej Ewelina Ruszke, Sylwia Chełmińska, z tyłu od lewej Małgorzata Nowak, Katarzyna Badeńska (rok 2005)

Delegacja Orońska z wieniec dożynkowym (rok 2017)

Delegacje z Śniadkowa z wieniec dożynkowym – z przodu od lewej: Anna Bednarczyk, Barbara Frąk, ks. Bolesław Mikrut, z tyłu od lewej: Stanisław Bednarczyk, Janina Kuźdub, Bożena Wilk (rok 2021)

Wieniec dożynkowy niesiony był przez przedstawicieli danej miejscowości w procesji z asystą liturgiczną. Mieszkańcy tejże wioski czynnie włączali się w udział w liturgii mszy świętej (czytania, psalm, modlitwa powszechnych, dary). Podczas uroczystości celebrans święcił złożone przed ołtarzem dary: wieniec oraz kosz z bochenkami chleba. Chleb ten fundowany w latach ostatnich przez właściciela piekarni w Orońsku, pana Andrzeja Głogowskiego, rozdawano parafianom uczestniczącym we mszy świętej.

Uroczystość dziękczynienia za plony ziemi (rok 2021)

JUBILEUSZE PARAFII ORAZ JUBILEUSZE ŚWIĘCEŃ KAPŁAŃSKICH I PRACY KS. ZBIGNIEWA ZASONIA

Jubileusze parafii w Orońsku były ściśle związane z rocznicami święceń kapłańskich drugiego proboszcza – księdza Zbigniewa Zasonia. Srebrny jubileusz, czyli 25-lecie parafii w Orońsku, wypadł w tym samym czasie co 25-lecie święceń kapłańskich księdza Zbigniewa Zasonia, dlatego oba wydarzenia obchodzono uroczysto w 1982 r. Był to również rok 10-lecia sprawowania probostwa w parafii przez ks. Z. Zasonia. Z archiwalnego zapisu dźwiękowego tych uroczystości wiadomo, że msza święta była celebrowana przez księdza Adama Staniosa, proboszcza parafii Matki Bożej Miłosierdzia w Radomiu – przyjaciela księdza Zasonia. Podczas uroczystości obecni byli także: ksiądz prałat Józef Wójcik, ksiądz prałat Tadeusz Wójcik, ksiądz kanonik Józef Sikorski. W kazaniu ksiądz Stanios przedstawił historię parafii. Nawiązał również do słów księdza prymasa Stefana Wyszyńskiego, który powiedział, że źródłem siły dla Kościoła w Polsce i narodu polskiego jest wiara, jedność i Matka Boska. Powiedział, iż to wiara naszych matek i ojców, a także nasza wiara sprawiły, że jesteśmy dziś samodzielną parafią, mamy piękny kościół i własny cmentarz. Podkreślił, że tutaj jest nasz grosz, trud, pot i modlitwa. Ksiądz Adam zwrócił się do parafian słowami: „Dziękujcie Bogu za księdza Jubilata, za łaskę budowy kościoła. Fundamentem Waszej jedności stała się sprawa budowy kościoła, która Was zjednoczyła. Tworzycie wspaniałą, żywą, prężną, apostołską, mającą śliczną opinię parafię. Dziękując za opiekę, wołamy Maryjo – uśmiechnij się do dzieci tej parafii, przytul do serca dostojnego Jubilata, przytul do serca młodzież tutejszej parafii, daj świętość Matkom tutejszej parafii i głęboką wiarę Ojcom”.

W dalszej części wystąpienia ksiądz Stanios przypomniał historię życia księdza Zasonia i tak powiedział o naszym duszpasterzu: „Miły, dowcipny, pełen optymizmu, dobry, kulturalny, czytany, mądry, zawsze miał swoje zdanie. Gościnnie, przyjaciel księży. Umie się dzielić swoją mądrością i doświadczeniem, umie pomóc, poradzić, zwrócić uwagę. Kocha swoje kapłaństwo. Jest wspaniałym organizatorem. Jest człowiekiem prawym, szlachetnym, bez żadnego zakłamania. Jest człowiekiem modlitwy, głębokiej wiary i wielkiego zawierzenia”. Głęboko zapadły w serca parafian słowa księdza Adama Staniosa: „Ksiądz kiedyś odejdzie, kościół zostanie dla Waszych dzieci, dla Waszych wnuków”. Swoje wystąpienie ksiądz A. Stanios zakończył słowami: „My Ci życzymy, aby to ziarno, które obumarło w Twoim życiu, wydało owoc stukrotny, aby wydało nowe powołania kapłańskie w tej nowej młodziutkiej parafii. Umacniaj w wierze swoich wiernych, bądź fundamentem ich jedności, rozkochaj ich w Matce Bożej”.

Szczególnie uroczyste były obchody 50-lecia powstania parafii, które były połączone z odpustem parafialnym 15 sierpnia 2007 r. Uroczystość rozpoczęła się procesją eucharystyczną wokół kościoła. Mszę świętą celebrował biskup Stefan Siczek, który wygłosił także homilię, a koncelebransami byli księża pochodzący z parafii, tj. ksiądz Edmund Jastrzębski oraz ksiądz Paweł Kaleta.

Fotopamiątka z uroczystości jubileuszu 50-lecia parafii pw. WNMP w Orońsku (rok 2007)

Jubileusz 50-lecia istnienia parafii Wniebowzięcia NMP w Orońsku
1957 - 2007

Fotopamiątka z uroczystości jubileuszu 50-lecia parafii w Orońsku (rok 2007)

Natomiast msza święta z okazji jubileuszu 50-lecia kapłaństwa ks. kan. Zbigniewa Zasonia, wówczas już emerytowanego proboszcza, została odprawiona 30 września 2007 r. Ksiądz kanonik przygotowywał się do tego dnia z dużym pietyzmem. W ramach przygotowań do obchodów złotego jubileuszu wiosną 2007 r. ksiądz Zbigniew Zasoń wraz z siedmioma innymi księżmi z naszej diecezji, którzy obchodzili złoty jubileusz kapłaństwa, uczestniczył w rekolekcjach. Podczas rekolekcji prowadzonych przez franciszkanina, ojca Zdzisława Gogolę, uczestniczących w nich księży odwiedził w Marcinkowie bp Zygmunt Zimowski, który wygłosił mowę w trakcie konferencji.

Mszę świętą celebrował sam jubilat – ksiądz kanonik Zbigniew Zasoń wraz z koncelebrantami: księdzem infułatem Józefem Wójcikiem, księdzem prałatem Stanisławem Suwałą oraz księdzem Kowalczykiem. Podczas uroczystości obecni byli także kapłani pochodzący z parafii Orońsko. W dniu jubileuszu 50-lecia święceń kapłańskich podczas uroczystej mszy świętej życzenia księdzu kan. Z. Zasoniowi składali przedstawiciele Urzędu Gminy i Rady Gminy – Alicja Figarska, Marian Fajdek, Maria Gajewska, przedstawiciele szkół – Dorota Brodowska (Publiczna Szkoła Podstawowa w Guzowie), Beata Prokop-Gos (ówczesna dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Orońsku) i Elżbieta Sasin (Publiczne Gimnazjum w Orońsku), przedstawiciele parafian – Sabina i Bronisław Ucińscy z synem Michałem, a także przedstawicielki kół różańcowych: Janina Figarska, Krystyna Nitek i Zofia Makara.

**Jubileusz 50-lecia kapłaństwa ks. kanonika Zbigniewa Zasonia
Orońsko 30-IX-2007r.**

Fotopamiętka z obchodów jubileuszu 50-lecia kapłaństwa ks. Zbigniewa Zasonia (rok 2007)

Fotopamiątka z jubileuszu 50-lecia kapłaństwa ks. Zbigniewa Zasonia (rok 2007)

Uroczyscie obchodzono także jubileusz 30-lecia pracy ks. Zbigniewa Zasonia jako proboszcza parafii w Orońsku. Msza święta zamówiona z tej okazji przez Wiesławę Skorzę, zelatorkę koła różańcowego z Orońska, została odprawiona w świątyni w Orońsku 24 kwietnia 2002 r., a przewodniczył jej ks. infułat Józef Wójcik. Ksiądz Wójcik w homilii przedstawił drogę kapłańską ks. Zbigniewa Zasonia, a także okoliczności powołania go na proboszcza parafii w Orońsku oraz wielki trud, jaki poniósł w związku z uzyskaniem od władz państwowych pozwolenia na budowę kościoła. Na podstawie zapisu wideo z tej uroczystości wiadomo, iż 14 kwietnia 1972 r. ks. Zbigniew Zasoń, pełniący wówczas posługę wikariusza w parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Radomiu (kościół farny), został wezwany do kościoła Mariackiego (katedra w Radomiu), gdzie ks. prałat Wojciech Staromłyński wręczył mu list od biskupa Piotra Gołębiowskiego wzywający ks. Zasonia do Sandomierza 15 kwietnia 1972 r. W tym dniu otrzymał w Sandomierzu od biskupa diecezji sandomierskiej Piotra Gołębiowskiego propozycję objęcia parafii w Orońsku, którą ks. Zasoń przyjął z pokorą i już 16 kwietnia 1972 r. odprawił pierwszą mszę w kaplicy w orońskim parku. Należy również zaznaczyć, iż jeszcze przed oficjalną nominacją ks. Zasonia na proboszcza delegacja mieszkańców Orońska spotkała się z nim 10 kwietnia 1972 przed kościołem farnym św. Jana Chrzciciela w Radomiu, prosząc o przewodniczenie młodej parafii w Orońsku. W wieloletniej posłudze duszpasterskiej w Orońsku ks. Zbigniewa Zasonia wspierali m.in.: ks. Piotr Turzyński (w chwili tworzenia opracowania biskup pomocniczy diecezji radomskiej), ks. Edward Poniewierski, ks. Grzegorz Senderski,

ks. Jarosław Wojtkun, ks. Dariusz Karasek, ks. Dariusz Skrok, ks. Sławomir Wilewski.

Podczas uroczystości jubileuszu 30-lecia pracy jako proboszcza parafii w Orońsku ks. kan. Zbigniew Zasoń otrzymał od infułata Józefa Wójcika ryngraf z Matką Boską Kozielską – patronką Golgoty Wschodniej, umieszczony na marmurowym krzyżu, jako dar poświęcony pamięci zamordowanego w Ostaszkanie ojca ks. Z. Zasonia. Jednocześnie infułat skierował prośbę do wiernych o wmurowanie przekazanej tablicy w przypadającą właśnie w kwietniu 2002 roku 62. rocznicę morderstwa. Dar ten znalazł swoje miejsce w kościele w Orońsku i został umieszczony na ścianie obok witraża głównego z wizerunkami ośmiu świętych i błogosławionych.

Współczesny wygląd ryngrafu z Matką Boską Kozielską umieszczonego w kościele parafialnym w Orońsku – pamiątka rocznicy zamordowania w Ostaszkanie ojca ks. Zbigniewa Zasonia (rok 2022)

UROCZYŚCISCI POGRZEBOWE KS. KAN. ZBIGNIEWA ZASONIA

20 lutego 2013 r. w wieku 79 lat zmarł ksiądz kanonik Zbigniew Zasoń – proboszcz parafii i budowniczy kościoła pw. WNMP w Orońsku.

W dniu 20 lutego 2013 r. odszedł do Pana
w 79. roku życia, w 56. roku kapłaństwa
ŚP.

Ks. Kan. Zbigniew Zasoń
*Długoletni Proboszcz Parafii Wniebowzięcia NMP w Orońsku
Budowniczy świątyni parafialnej*

Uroczystości pogrzebowe będą miały miejsce w Orońsku i rozpoczną się w **piątek 22 lutego br. o godz. 15.00** eksportą do kościoła parafialnego i Mszą św. Czuwanie modlitewne przy trumnie zmarłego Kapłana rozpocznie się Drogą Krzyżową o godz. 17.00, a zakończy Apelem Jasnogórskim o godz. 21.00.

Dalsza część uroczystości pogrzebowych odbędzie się w **sobotę 23 lutego** i rozpocznie się o godz. 10.00 czuwaniami modlitewnymi.

O godz. 11.00 zostanie odprawiona Msza św. pogrzebowa, po zakończeniu której wyruszy kondukt żałobny. Trumna z ciałem zmarłego Kapłana – zgodnie z jego wolą – zostanie złożona w grobie przy parafialnym kościele.

Zapraszamy do wspólnej modlitwy
Ks. Bolesław Mikrut teraz z Parafianami

„Życie Twoich wiernych, o Panie, zmienia się, ale się nie kończy...”
(MR, Prefacja o zmarłych)

Nekrolog informujący o śmierci i uroczystościach pogrzebowych ks. Zbigniewa Zasonia (rok 2013)

Jego śmierć nappełniła bólem najbliższą rodzinę, współpracowników i parafian. Uroczystości pogrzebowe rozpoczęły się w piątek 22 lutego 2013 r. o godzinie 15.00. Trumna z ciałem zmarłego kapłana przy udziale wiernych została uroczystie wprowadzona do kościoła parafialnego. Przed nią stała czarno-biała fotografia śp. ks. kan. Zasonia, a okalały ją wielobarwne wieńce i wiązanki.

Modlitwę za zmarłego rozpoczęła msza św. żałobna, której przewodniczył arcybiskup, metropolita częstochowski – Wacław Depo. Koncelebransami byli m.in. biskup pomocniczy diecezji radomskiej Adam Odzimek, ks. infułat Józef Wójcik oraz ks. prałat Tadeusz Lutkowski. Obecni byli kapłani z dekanatu szydłowieckiego, księża pochodzący z parafii Orońsko, przyjaciele i kapłani z diecezji radomskiej i sandomierskiej. W liturgię włączone zostały nieszpory żałobne.

W homilii ks. prałat Tadeusz Lutkowski dziękował Bogu za 79 lat życia zmarłego, a szczególnie za 56 lat kapłańskiej służby. Wspominał w wielkim skrócie życiorys śp. ks. Zbigniewa Zasonia, przypominając wiernym najważniejsze fakty z jego życia. Wspominając zmarłego, dziękował za Jego przyjaźń, wierność kościołowi, za przykład głębokiej wiary oraz poczucie humoru. Skierował także słowa podziękowania i uznania do obecnego proboszcza, ks. kan. Bolesława Mikruta, którego zmarły wspierał jako emeryt przez 11 lat. Dziękował za harmonijną współpracę, troskę o starszego brata kapłana, za delikatność, serdeczność, okazany szacunek dla pracy i osoby ks. Zbigniewa. Po mszy św. przy trumnie zmarłego kapłana rozpoczęło się modlitewne czuwanie parafian, na które złożyło się m.in. nabożeństwo drogi krzyżowej, a o godz. 21.00 Apel Jasnogórski.

W sobotę 23 lutego w drugim dniu uroczystości pogrzebowych w kościele parafialnym o godz. 11.00 odprawiona została msza św. z obrzędem ostatniego pożegnania pod przewodnictwem biskupa radomskiego Henryka Tomasika. Słowa homilii wygłosił wieloletni przyjaciel zmarłego – ks. infułat Józef Wójcik. Obecni byli również kapłani dekanatu szydłowieckiego z dziekanem ks. Adamem Radzimirskim, księża pochodzący z parafii Orońsko, księża z diecezji radomskiej i sandomierskiej oraz miejsc, z którymi związany był zmarły. W liturgię włączona była modlitwa Jutrzni żałobnej. W homilii ksiądz Józef Wójcik podkreślił zasługi materialne śp. ks. Zbigniewa, jakimi niewątpliwie była budowa kościoła parafialnego, a także zasługi duchowe – powołania zakonne i kapłańskie z parafii.

Przed rozpoczęciem ostatniej części liturgii Eucharystii słowa pożegnania skierowane do zmarłego ks. Zbigniewa wypowiedzieli: w imieniu księży dekanatu szydłowieckiego – dziekan ks. Adam Radzimirski, w imieniu księży, którzy studiowali ze zmarłym w seminarium sandomierskim – prałat Stanisław Suwała, w imieniu księży i sióstr pochodzących z parafii Orońsko – ks. Paweł Kaleta. Słowa pożegnania wypowiedziane zostały także przez: dzieci, młodzież, przedstawicieli rodzin i wszystkich mieszkańców parafii oraz proboszcza ks. kan. Bolesława Mikruta, który dziękował śp. ks. Zbigniewowi

za świadectwo godnego życia kapłańskiego, za dar autentycznej wiernej przyjaźni, za jednanie ludzi z Bogiem. Proboszcz skierował także słowa podziękowania do wszystkich obecnych za udział w uroczystościach pogrzebowych.

Po ceremonii ostatniego pożegnania trumnę z ciałem, zgodnie z wolą zmarłego kapłana, przeniesiono do grobu, który znajduje się przy bocznej ścianie świątyni parafialnej obok krzyża misyjnego. W uroczystym pożegnaniu kapłana obok przedstawicieli duchowieństwa uczestniczyli także przedstawiciele świeccy – Gminy Orońsko, Rady Gminy Orońsko, Kół Żywego Różańca, dzieci i młodzieży ze szkół z terenu parafii Orońsko, strażacy, sołtysi, a także licznie przybyli mieszkańcy parafii Orońsko i parafii ościennych.

W pamięci wiernych i duchowieństwa ks. Zbigniew Zason pozostanie gorliwym kapłanem oddanym Kościołowi, nieustrudzenie pracującym dla Boga i ludzi, człowiekiem ambitnym, a jednocześnie wesołym i uśmiechniętym, który zawsze był do dyspozycji swoich parafian jako spowiednik i proboszcz.

Trumna z ciałem śp. ks. Z. Zasonia przed ołtarzem w kościele parafialnym w Orońsku (rok 2013)

Pierwszy dzień uroczystości pogrzebowych – msza św. żałobna, której przewodniczył arcybiskup metropolita częstochowski Wacław Depo (rok 2013)

Drugi dzień uroczystości pogrzebowych – msza św. pogrzebowa, której przewodniczył biskup radomski Henryk Tomasik (rok 2013)

Procesja przeniesienia trumny z ciałem śp. ks. Zasonia do grobu przy krzyżu misyjnym (rok 2013)

Poczty sztandarowe Rodziny Różańcowej i Publicznej Szkoły Podstawowej im. J. Brandta w Orońsku, a za nimi strażacy oraz księża dekanatu szydlowieckiego i diecezji radomskiej (rok 2013)

Najbliżsi współpracownicy i przyjaciele zmarłego ks. Zbigniewa Zasonia (rok 2013)

Grób śp. ks. Zbigniewa Zasonia (rok 2021)

SREBRNY JUBILEUSZ ŚWIĘCEŃ KAPŁAŃSKICH KS. KAN. BOLESŁAWA MIKRUTA

Uroczysta msza św. dziękczynna za 25 lat posługi kapłańskiej ks. kan. Bolesława Mikruta, ówczesnego proboszcza, została odprawiona w kościele parafialnym w Orońsku 16 maja 2012 r.

Msza św. z okazji 25-lecia święceń kapłańskich ks. kan. Bolesława Mikruta; księża celebrujący – od lewej ks. prał. Tadeusz Lutkowski, ks. Bolesław Mikrut, ks. Zbigniew Zasoń (rok 2012)

Życzenia składane przez bp. Adama Odzimka ks. Bolesławowi Mikrutowi z okazji jubileuszu 25-lecia święceń kapłańskich (rok 2012)

Parafianie podczas mszy św. z okazji 25-lecia święceń kapłańskich ks. Bolesława Mikruta (rok 2012)

Mszę świętą dziękczynną celebrował jubilat – ks. Bolesław Mikrut, a w koncelebrze wzięli udział ks. prałat Tadeusz Lutkowski z Ostrowca Świętokrzyskiego i emerytowany proboszcz parafii Orońsko ks. kan. Zbigniew Zasoń. W uroczystości uczestniczyli również ks. bp. Adam Odzimek, księży z dekanatu szydłowieckiego na czele z dziekanem ks. kan. Adamem Radzimirskim oraz księży rodacy. Majowa uroczystość zgromadziła liczną rzeszę wiernych, w tym dzieci pierwszokomunijne, które przeżywały biały tydzień. Życzenia jubilatowi złożył w imieniu duchownych biskup Odzimek, a następnie przedstawiciele dzieci, młodzieży, grup parafialnych i druhów strażaków.

WAKACJE Z BOGIEM

Od 2003 r. z inicjatywy ks. Bolesława Mikruta organizowane były wakacyjne kolonie dla dzieci z terenu gminy Orońsko. Wypoczynek organizowany był wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a środki na ten cel pozyskiwano z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz funduszy parafii.

Dzieci wypoczywały w domach rekolekcyjnych Ruchu Światło Życie w Krynkach, Dąbrówce, Zarzęcinie, a najczęściej w Rudniku. Co roku z tej formy wypoczynku korzystało około 40 uczestników. Były to dzieci z rodzin ubogich i wielodzietnych, typowane przez GOPS w Orońsku oraz dzieci zaangażowane w formacje przykościelne (np. schola, ministranci). Wśród uczestników jednej z kolonii byli uczniowie z najlepszymi wynikami w nauce ze szkół z terenu gminy. Turnusy trwały zazwyczaj osiem dni. Dzieciom zapewniano: transport,

zakwaterowanie, ubezpieczenie, wyżywienie, bilety wstępu oraz opiekę wykwalifikowanych opiekunów. Warto wspomnieć, że opiekunowie poświęcali swój wolny czas bezinteresownie.

Przez osiemnaście lat w organizację tego dzieła i opiekę nad młodzieżą angażowali się m.in.: Teresa Rywacka, Beata Wyrwińska, Beata Kędra, Dariusz Kalita, Karolina Różyc-ka, Małgorzata Kramarska, Beata Bursa, Danuta Dolęba, Adam Derleta, Urszula Zgrzelik, Alicja Grzesik, Justyna Kacprzyk. Duchowym opiekunem był zawsze ks. proboszcz Bolesław Mikrut, który równie mocno angażował się w organizację wyjazdów.

Letnie kolonie pod nazwą „Wakacje z Bogiem” były doskonałym połączeniem wypoczynku ze spotkaniem z Bogiem podczas codziennej Eucharystii. Wyjazdy uczyły także właściwych relacji międzyludzkich oraz aktywnego udziału w życiu Kościoła. Zasady dobrego zachowania, wzajemna współpraca, pomoc i szacunek dla drugiego człowieka – to wartości, które były przekazywane i umacniane podczas kolonijnych zajęć. Czas spędzony bez telewizora był okazją do wspólnej rozmowy, wymiany doświadczeń, zawarcia nowych przyjaźni i umiejętności życia we wspólnocie.

Stałym punktem kolonii była modlitwa poranna i wieczorna, msza święta oraz „pogodne wieczory”. W programie zajęć nie brakowało również gier i zabaw na świeżym powietrzu, zajęć integracyjnych, wspólnych śpiewów, wieczoru talentów oraz wycieczek poza teren ośrodka. Uczestnicy brali udział w wycieczkach pieszych i autokarowych, zwiedzili m.in Częstochowę, Kałków, Rzeszów, Bałtów, Łańcut, Spałę, Sandomierz.

Wyjazd do Sandomierza podczas kolonii letniej w Rudniku nad Sanem (rok 2005)

Pielgrzymka do Częstochowy podczas kolonii letniej w Dąbrówce (rok 2007)

Pielgrzymka do Kałkowa podczas kolonii letniej w Krynkach (rok 2008)

Wyjazd nad Zalew Sulejowski podczas kolonii letniej w Zarzęcinie (rok 2010)

Kolonijne podróże były doskonałą okazją do poznawania ciekawych zakątków i bogatej historii naszej ojczyzny. Bardzo dużym powodzeniem cieszyły się również wyjazdy na basen i do kina. W trakcie wypoczynku realizowany był także program profilaktyczno-wychowawczy z zakresu profilaktyki uzależnień oraz promujący zdrowy styl życia.

Celem organizowanych kolonii było więc radosne i aktywne spędzenie wolnego czasu przez uczestników oraz rozwijanie praktyk religijnych wśród młodzieży i angażowanie jej w życie Kościoła. Ze względu na pandemię COVID-19 organizacja kolonii w roku 2020 i 2021 została zawieszona.

PIELGRZYMKI DO SANKTUARIÓW

Pielgrzymka to inaczej „rekołeksje w drodze”. To czas pójścia za Chrystusem i naśladowania go w Jego wędrowce po ziemi. Pątnicy pielgrzymują z różnych powodów, mają różne motywacje, czynią to w określonych intencjach, mając nadzieję na duchowe umocnienie i przemianę serca. Pielgrzymka, tak jak każde rekołeksje, zmierza do chrześcijańskiego nawrócenia, do wzmocnienia wiary.

PIESZA PIELGRZYMKĄ DO CZĘSTOCHOWY NA JASNĄ GÓRĘ

Pielgrzymowanie na Jasną Górę ma swoją wielowiekową historię. Życie parafii w Orońsku wpisuje się w jej nurt, gdyż miejscowość ta leży na szlaku Pieszej Pielgrzymki Radomskiej, której początki sięgają roku 1978. Co roku odbywa się ona w dniach 6–13 sierpnia. W święto Przemienienia Pańskiego pątnicy z pierwszej kolumny radomskiej zawsze mieli swój pierwszy nocleg w Orońsku. Pielgrzymi mogli liczyć na gościnność mieszkańców. W tym dniu tradycją był wypiek maślanych rogali w miejscowej piekarni państwa Głogowskich,

które stanowiły przysmak zarówno pielgrzymów, jak i mieszkańców Orońska. Część pielgrzymów nocowała w domach prywatnych, inni we własnych namiotach. O godz. 21.00 w kościele parafialnym odbywał się Apel Jasnogórski, który gromadził rzesze wiernych. Często obecny był na nim ksiądz biskup, który błogosławił zebranych. Grupy pielgrzymkowe nocowały także w innych miejscowościach parafii, m.in. w Dobrucie, Guzowie, Chronowie, Krogulczy, gdzie ich mieszkańcy przyjmowali pielgrzymów z wielką serdecznością. Rankiem, 7 sierpnia sprawowana była msza święta zarówno w kościele parafialnym w Orońsku, jak i w miejscowościach, w których nocowali pielgrzymi. Po mszy na rozpoczęcie nowego dnia pielgrzymowania pątnicy wyruszyli w dalszą drogę na Jasną Górę.

Mieszkańcy parafii pw. WNMP w Orońsku, chcący wziąć udział w pielgrzymce, wpisywali się do dekanalnej grupy pielgrzymkowej, która wyruszała z Szydłowca bądź do grup pielgrzymki radomskiej, gdyż Orońsko nie miało swojej odrębnej grupy. Niektórzy mieszkańcy, nie mogąc fizycznie uczestniczyć w pielgrzymce, podejmowali dzieło pielgrzymki duchowej.

Biskup Marek
Solarczyk
podczas mszy
św. w Orońsku
dla pielgrzymów
udających się
na Jasną Górę
(rok 2021)

Pielgrzymi wyruszający z Orońska w dalszą drogę na Jasną Górę (rok 2021)

PIELGRZYMKA KÓŁ ŻYWEGO RÓŻAŃCA DO WYSOKIEGO KOŁA

Co roku, w pierwszą sobotę miesiąca października, wierni ze wspólnot róż różańcowych diecezji radomskiej brali udział w modlitwach w Sanktuarium Matki Bożej Różańcowej w Wysokim Kole (w 2021 r. była to już XIV Pielgrzymka Rodziny Różańcowej). W pielgrzymce brały udział panie z kółek różańcowych parafii wraz z kapłanem. Centralnym punktem pielgrzymki była zawsze msza święta, której przewodniczył ksiądz biskup. Przedstawiciele z parafii w Orońsku aktywnie uczestniczyli w Eucharystii. Zawsze obecny był poczet sztandarowy Koła Żywego Różańca parafii Orońsko.

Poczet sztandarowy Rodziny Różańcowej z parafii w Orońsku na pielgrzymce Kół Żywego Różańca do Wysokiego Koła, poczet centralny od lewej: Zofia Kaczmarczyk, Krystyna Zasada, Wiesława Skorża (rok 2021)

Pielgrzymka Kół Żywego Różańca do Wysokiego Koła, stoją od lewej: Maria Gajewska, Krystyna Patyna, Halina Skałbania, Maria Mazur (rok 2021)

PIELGRZYMKA LUDZI STARSZYCH I CHORYCH DO SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ OSTROBRAMSKIEJ W SKARŻYSKU-KAMIENNEJ

Co roku we wrześniu organizowana była autokarowa pielgrzymka do Sanktuarium Matki Bożej Ostrobramskiej w Skarżysku-Kamiennej, w której brały udział osoby starsze oraz chore. Centralnym punktem pielgrzymki była Eucharystia, której przewodniczył ksiądz biskup, udzielając jednocześnie sakramentu chorych, oraz błogosławił Najświętszym Sakramentem. Dzień skupienia kończył się aktem oddania matce Bożej Ostrobramskiej i koronką do Bożego Miłosierdzia.

PIELGRZYMKI UCZESTNIKÓW DOMOWEGO KOŚCIOŁA DO SANKTUARIÓW MARYJNYCH

Uczestnicy Ruchu Domowego Kościoła wraz z opiekunem duchowym ks. Bolesławem Mikrutem systematycznie organizowali pielgrzymki do sanktuariów maryjnych diecezji radomskiej, w szczególności do Sanktuarium w Czarnej i Sanktuarium w Błotnicy.

Pielgrzymka Rodzin
Domowego Kościoła do
Sanktuarium Matki Bożej
Wychowawczyni w Czarnej
(2017)

Uczestnicy pielgrzymki Rodzin Domowego
Kościoła do Sanktuarium Matki Bożej
Pocieszenia w Starej Błotnicy (rok 2021)

UCZESTNICTWO W OGÓLNOPOLSKICH SPOTKANIACH MŁODYCH W LEDNICY

„Lednica 2000” to odbywające się regularnie od 1997 r. Ogólnopolskie Spotkania Młodych organizowane na Polach Lednickich przy trasie Poznań–Gniezno. Były to największe w Polsce spotkania młodzieży katolickiej. Miejsce spotkań nie zostało wybrane przypadkowo. Według części przekazów historycznych na wyspie Ostrów Lednicki miał miejsce chrzest Polski. A więc spotkania odbywały się u źródła wiary katolickiej w Polsce. Pomysłodawcą i założycielem spotkań był dominikanin o. Jan Góra. Na Polach Lednickich znajdowała się: Brama Ryba, zwana Bramą Trzeciego Tysiąclecia oraz Dom Świętego Jana Pawła II wraz muzeum.

Od 2005 r. spotkania te odbywały się w pierwszą sobotę czerwca. Tego też roku 4 czerwca na Pola Lednickie zawitała grupa z naszej parafii wraz z opiekunami ks. proboszczem Bolesławem Mikrutem oraz katechetką Małgorzatą Kramarską. Grupę stanowiła młodzież gimnazjalna, młodzież studencka i młodzież pracująca z działającej przy parafii formacji młodzieży oraz osoby dorosłe.

Każda edycja spotkań na Polach Lednickich miała hasło przewodnie, które w roku 2005 brzmiało: „Spotkajmy się u źródła!”. Zgromadziło się tego dnia ok 120 tys. uczestników.

Ogólnopolskie Spotkanie Młodych w Lednicy (rok 2005)

Uczestnicy
Ogólnopolskiego
Spotkania Młodych
w Lednicy (rok 2005)

Spotkania młodych chrześcijan miały charakter modlitewny, obejmujący w szczególności osobistą modlitwę, adorację Najświętszego Sakramentu, koronkę do Bożego Miłosierdzia. Dawały możliwość dobrego przygotowania się do sakramentu spowiedzi. Podczas wydarzenia religijnego w uroczystej procesji zostały wprowadzone m.in. relikwie św. Wojciecha, św. Stanisława, św. siostry Faustyny, św. Jana Pawła II, ikona Chrystusa Przemienionego. Centralnym punktem spotkania była msza święta, na zakończenie której odbyła się adoracja Najświętszego Sakramentu. Oprócz modlitwy były również wspólne tańce i śpiewy, które podkreślały radosny wymiar wiary. Spotkanie kończyło się przejściem o północy przez Bramę Rybę. Spotkanie w Lednicy w 2005 r. było pierwszym wyjazdem grupy z Orońska na to coroczne wydarzenie. Wyjazdy na spotkania lednickie kontynuowane były w kolejnych latach.

4

ŻYCIE PARAFIALNE

KOŁA ŻYWEGO RÓŻAŃCA

Logo Stowarzyszenia Żywego Różańca

Parafia to nie tylko świątynia, to przede wszystkim określona wspólnota wiernych, która gromadzi się w imię Chrystusa, aby wspólnie się modlić, pogłębiać swoją wiarę, uczyć się kochać Boga i bliźniego. Dlatego tak ważne jest, by w parafii działały grupy duszpasterskie, które niewątpliwie wpływają na wzrost wiary i jej rozwój, a jednocześnie są miejscem stałej formacji osób, które do nich przynależą. Wraz z powstaniem parafii swoją posługę modlitewną rozpoczęły Koła Żywego Różańca. Ich założycielem był ówczesny proboszcz parafii ks. Józef Janicki. Żywy Różaniec tworzą róże (inaczej nazywane kołami różańcowymi). Do jednej róży należy 20 osób, z których każda zobowiązuje się do codziennego odmawiania jednego dziesiątka różańca, rozważając w nim jedną tajemnicę z życia Jezusa i Maryi, zmienianą co miesiąc. Dzięki temu róża codziennie odmawia cały różaniec. Bardzo istotną sprawą jest to, że wszyscy członkowie Żywego Różańca modlą się w tej samej intencji. W łączności z całym Kościołem Żywy Różaniec podejmuje intencje polecane przez Ojca Świętego dla Apostolstwa Modlitwy, czyli Papieską Intencję Ogólną i Papieską Intencję Ewangelizacyjną. Dodatkowo swoimi modlitwami wspiera duchowo wspólnotę parafialną. Można rzec, że jest to „pogotowie modlitwne parafii”.

Koła różańcowe podczas procesji eucharystycznej wokół nowego kościoła

W roku 2021 w parafii w Orońsku działało trzynaście kół różańcowych, do których przynależało łącznie 260 osób. Każda róża miała swojego patrona. Koła różańcowe działały w każdej miejscowości parafii, z czego w Orońsku trzy koła, tj. św. Barbary, którego zelatorką była pani Wiesława Skorża, św. Weroniki, którego zelatorką była pani Halina Poneta oraz św. Stanisława Biskupa, którego zelatorką była pani Zofia Derleta. W Dobrucie funkcjonowały również trzy koła: św. Teresy od Dzieciatka Jezus, którego zelatorką była pani Henryka Prokop, św. Aniołów Archaniołów, którego zelatorką była pani Stanisława Szczygłowska oraz Matki Bożej Królowej Różańca Świętego, którego zelatorką była pani Wiesława Śledź. Natomiast w Śniadkowie było jedno koło św. Jadwigi Królowej, którego zelatorką była Barbara Fręk, a w Guzowie dwa koła: św. Maksymiliana Kolbe, którego zelatorką była pani Barbara Szałas, św. Józefa, którego zelatorką była pani Krystyna Zasada. Jedno koło funkcjonowało w Wólce, którego zelatorką była pani Zofia Marszałek, jedno w Chronowie, którego zelatorką była pani Elżbieta Głogowska, w Krogulczy Suchej jedno koło Świętej Rodziny, którego zelatorką była pani Halina Skałbania i w Krogulczy Mokrej również jedno koło św. Jana Nepomucena, którego zelatorką była pani Zofia Czyżewska. Członkowie Żywego Różańca aktywnie włączali się w życie parafii. W szczególności brali udział w procesjach eucharystycznych m.in. w procesji Bożego Ciała, podczas której dumnie nieśli sztandar z wizerunkiem Matki Bożej Różańcowej, feretron z wizerunkiem Matki Bożej Częstochowskiej oraz różaniec.

Uczestniczki Kół Żywego Różańca podczas procesji Bożego Ciała (rok 2021)

Koła Żywego Różańca uczestniczyły w wielu pielgrzymkach do Sanktuariów Maryjnych, m.in. w corocznej pielgrzymce do Sanktuarium Matki Bożej Różańcowej w Wysokim Kole.

Pielgrzymka uczestników Kół Żywego Różańca do Lichenia

Koła Żywego Różańca były także odpowiedzialne za przygotowywanie czuwań modlitewnych przy Grobie Pańskim, organizację spotkań opłatkowych z udziałem opiekuna duchowego, ks. Bolesława Mikruta. W każdą pierwszą niedzielę miesiąca parafialna rodzina różańcowa gromadziła się na wspólnej mszy świętej, po której odbywało się spotkanie formacyjne z wymianą tajemnic.

MŁODZIEŻOWE ORGANIZACJE KATOLICKIE

Utworzenie nowej parafii oraz charyzma proboszcza ks. Zbigniewa Zasonia zaowocowały dużym zaangażowaniem młodzieży w życie parafialne. Wiele spośród młodych osób łączyło udział w spotkaniach parafialnych z innymi aktywnościami, które często były inicjowane przez samą młodzież. Tak było między innymi z działalnością w ramach Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży (KSM), za funkcjonowanie którego odpowiadała w Orońsku Anna z domu Pożyczka wraz z Matyldą Jabłońską (obecnie Stańczyk), a Magda Brzezińska (obecnie Głuch) była jego sekretarzem. Działalność KSM w Orońsku przypada na okres od 1991 do 1999 r. W czasie najbardziej intensywnego okresu działalności Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży organizowało przy parafii wiele wydarzeń. Wśród nich można wymienić organizowane w czasie Wielkanocy czuwania przy Grobie Pańskim czy też kolędowanie przed pasterką w święta Bożego Narodzenia.

Kontynuacją kształtowania postaw chrześcijańskich wśród młodzieży oraz jej zaangażowania w życie parafialne było uruchomienie w roku 2004 przez nowego proboszcza parafii, ks. Bolesława Mikruta, spotkań młodzieży w ramach ruchu Światło-Życie. Ruch Światło-Życie został stworzony przez ks. Franciszka Blachnickiego. Główną ideą ks. Blachnickiego było wcielanie w życie postanowień Soboru Watykańskiego II poprzez odnowienie Ducha Bożego, przybliżenie wiernym istoty i piękna Liturgii, pomoc w odnalezieniu swojego miejsca w Kościele, by brać udział w czynny sposób w jego życiu. Ksiądz Blachnicki swoją duszpasterską działalność na kształt późniejszego Ruchu Światło-Życie rozpoczął od wakacyjnego wyjazdu ministrantów w 1954 r. Później, w 1963 roku, zorganizowane zostały żeńskie rekolekcje w okolicach Krościenka nad Dunajcem. Tam nieprzerwanie od tego czasu odbywają się rekolekcje, które obejmują coraz szersze grupy wiekowe i stanowe – uczestniczą w nich nie tylko dziewczęta i kobiety, ale i mężczyźni, księża, studenci. Na przestrzeni lat ks. F. Blachnicki wypracował system formacyjny obejmujący pracę w małych grupach na wzór zastępów harcerskich, które to dzielą się obowiązkami na rzecz wspólnoty, takimi jak: gotowanie, sprzątanie, przygotowywanie modlitw. Całość opierała się na formowaniu ludzi młodych przez młodych, przejściu od uczestnika do osoby prowadzącej, będącej animatorem dzielącym się swoim doświadczeniem, wiedzą. Pozwalało to na pozytywne kształtowanie się postaw u ludzi młodych, zdobywanie autorytetu poprzez bycie liderem grupy, rozwój duchowy i moralny oparty na wspólnej pracy, modlitwie i dawaniu innym dobrego przykładu.

Ruch miał od samego początku charakter formacyjno-ewangelizacyjny i swoim działaniem obejmował zarówno dzieci, młodzież, jak i małżeństwa. Duchowość Ruchu Światło-Życie opierała się na głębokim przeżywaniu kerygmatu, czyli podstawowych kroków – fundamentów pogłębionego życia duchowego. Pierwszym z nich było przyjęcie faktu o bezwarunkowej miłości Bożej, następnym fakt, że grzech prowadzi do śmierci, a wybawicielem od niej jest Jezus Chrystus. Ostatecznym aktem zwieńczającym ten etap ewangelizacji, na który kładzie się w Ruchu Światło-Życie największy nacisk, jest przyjęcie Chrystusa jako swojego osobistego Pana i Zbawiciela. Na takich fundamentach oparta była dalsza formacja uczestników zawierająca rozważanie słów Pisma Świętego w ramach tzw. Namiotu Spotkania (na wzór Mojżesza, Księga Wyjścia), czy uczestnictwo w Eucharystii w sposób jak najbardziej angażujący wszystkich wiernych, zarówno w ciągu roku, jak i podczas wyjazdów rekolekcyjnych w wakacje, zwieńczających cały rok formacji w parafiach. Formacja odbywała się przede wszystkim podczas cyklicznych spotkań, za przygotowanie i prowadzenie których odpowiedzialny był animator.

Na przestrzeni blisko dwudziestu lat funkcjonowania młodzieżowego ruchu oazowego animatorami byli m.in.: Karolina Różycka, Kamila Kramarska, Monika Kacprzyk, Justyna Kacprzyk, Agata Towarek, Kamila Piątek, Katarzyna Marszałek, Sylwia Czubak, Marek Molenda, Magdalena Molenda, Paula Gładysz, Oliwia Gładysz, Tomasz Grzesik, Grzegorz Szczygłowski, Paweł Matysiak, Dominik Jabłoński, Jarosław Drabik, Ewelina Skalska,

Inscenizacja przygotowana przez młodzież oazową wraz ze scholą parafialną z okazji Dnia Matki (rok 2014)

Katarzyna Moniak, Sylwia Bąk, Magdalena Badeńska. Młodzież oazowa aktywnie angażowała się w życie parafii poprzez działania na rzecz utrzymania czystości w kościele, organizowanie cyklicznych wieczornic przed pasterką, czuwań przy Grobie Pańskim, czy współtworzenie wydarzeń artystycznych z różnych okazji jak np. Dnia Matki.

DOMOWY KOŚCIÓŁ

Domowy Kościół (nazywany też Oazą Rodzin) był gałęzią rodzinną Ruchu Światło-Życie, który pomagał małżonkom sakramentalnym czerpać z łaski i mocy sakramentu małżeństwa, uczył, jak żyć tym sakramentem i celebrować go przez całe życie. Łączył on w sobie charyzmaty Ruchu Światło-Życie i międzynarodowego ruchu małżeństw katolickich Equipes Notre-Dame, od którego przejął ideał duchowości małżeńskiej, czyli dążenia ku Bogu w jedności ze współmałżonkiem.

Pierwszy krąg Domowego Kościoła w parafii pw. WNMP w Orońsku powstał w listopadzie 2012 r. z inicjatywy ks. kan. Bolesława Mikruta, który zorganizował na plebanii pierwsze spotkanie informacyjne przybliżające charyzmat wspólnoty. Zadanie opowiedzenia o wspólnotcie,

a następnie pilotowania nowo powstałego kręgu powierzył Iwonie i Czesławowi Szałasom z parafii św. Jadwigi Królowej w Radomiu – małżeństwu, które od wielu lat wzrastało w Domowym Kościele. W latach następnych powstały kolejne kręgi – w roku 2013 drugi krąg, który pilotowali Ewa i Marek Wojciechowscy, również z parafii św. Jadwigi Królowej w Radomiu, i w roku 2019 trzeci krąg, który pilotowali Dorota i Piotr Janik – małżeństwo z parafii w Orońsku. W 2021 r. w parafii pw. WNMP w Orońsku istniały trzy kręgi rodzin Domowego Kościoła. Łącznie do wspólnoty należało wówczas szesnaście rodzin. Opiekunem Domowego Kościoła w parafii był ks. proboszcz Bolesław Mikrut, natomiast funkcja animatorów sprawowana była rotacyjnie. Warto zaznaczyć, że w latach 2018–2021 jedno z małżeństw wspólnoty w Orońsku, tj. Alicja i Mariusz Grzesikowie, pełnili funkcję pary rejonowej w Rejonie Młodzianów, a Moderatorem Rejonu, pełniącym funkcję doradcy duchowego, był ks. Bolesław Mikrut.

Powakacyjny Dzień Wspólnoty w Skarżysku-Kamiennej z udziałem pary rejonowej pochodzącej z parafii Orońsko – Alicja Grzesik czyta formułę przekazania posługi animatorskiej (rok 2021)

Podczas comiesięcznych spotkań, odbywających się w domach poszczególnych małżeństw, członkowie kręgu w atmosferze modlitwy dzielili się osiągnięciami i trudnościami w rozwijaniu życia duchowego. Ponadto uczestniczyli w ewangelizacyjnych i tematycznych rekolekcjach, będących istotą pracy formacyjnej w kręgach. Duchowość małżeńska proponowana w ramach Domowego Kościoła była realizowana poprzez przyjęcie elementów formacyjnych nazywanych zobowiązaniami – darami. Były to codzienna modlitwa osobista połączona z lekturą Pisma Świętego, regularne spotkanie ze słowem

Rodziny Domowego Kościoła z parafii Orońsko podczas rekolekcji formacyjnych I stopnia w Krnov w Czechach (rok 2014)

Rekolekcje z udziałem Rodzin Domowego Kościoła z parafii wraz z prowadzącym ks. B. Mikrutem (rok 2015)

Bożym, codzienna modlitwa małżeńska jako wspólne stawanie przed Panem, codzienna modlitwa rodziny jako wspólnoty zanurzonej w Bogu, comiesięczny dialog małżeński i wynikająca z niego reguła życia (systematyczna praca nad sobą), uczestnictwo przynajmniej raz w roku w rekolekcjach formacyjnych.

Wymienionych zobowiązań nie traktowano jako cel sam w sobie, ale jako środek do osiągnięcia celu. Ich realizowanie odbywało się w małżeństwie poprzez codzienny wspólny wysiłek małżonków, podejmujących i realizujących poszczególne zobowiązania oraz poprzez wzajemną pomoc małżeństw w kręgu w dążeniu do Chrystusa (idea małej grupy jako środowiska koniecznego do wzrostu wiary).

Małżeństwa należące do Domowego Kościoła wezwane były do posługi na rzecz własnej rodziny, posługi rozumianej jako budowanie wspólnoty wiary, nadziei i miłości, wspólnoty, w której obecna była świadomość, że wszyscy jej członkowie są dziećmi Jedyne Boga i stąd posiadają swą niepowtarzalność oraz godność, bez względu na wiek i stopień rozwoju. Taka świadomość uzdalniała do wielkodusznej postawy służby na rzecz rodziny i poszczególnych jej członków, a także przyjmowania daru służby od innych. Wtedy wspólnota rodzinna stawała się wielką szansą dla wszechstronnego rozwoju człowieka – jego wzrastania w Bogu, poznawania prawdy o sobie samym, uczenia się miłości. Należy tutaj zaznaczyć, że im wcześniej (chodzi o staż małżeński i wiek dzieci) małżonkowie wchodziłi na drogę formacji Domowego Kościoła, tym łatwiej było im spełniać posługę na rzecz swojej rodziny. Małe dzieci wychowywane w klimacie świadomej wspólnoty chrześcijańskiej w sposób naturalny wzrastały w wierze, ucząc się Boga przez wspólną modlitwę rodzinną, potem lekturę Słowa Bożego, swoiste kręgi biblijne w rodzinie, modlitwę Liturgii Godzin. Możliwość zadawania pytań związanych z wiarą na równi z pytaniami z innych dziedzin życia, poczucie akceptacji i miłości, świadomość miłości Pana Boga – były ogromnym zapleczem siły i równowagi dla dziecka, gdy zaczynało ono wchodzić w czas dorastania i odkrywania własnej drogi życia. Małżonkowie zaś mieli większą szansę na budowanie miłości zdrowej, wolnej od głębokich zranień, wspierającej współmałżonka w jego dojrzewaniu na płaszczyźnie ludzkiej i duchowej.

Domowy Kościół posługuje się dwoma znakami, które go identyfikują.

Symbole Domowego Kościoła

Podstawowym znakiem były dwa greckie słowa: „FOS” (światło) i „ZOE” (życie), wpisane w kształt krzyża, wyrastającego spomiędzy dwóch złączonych obrączek, umieszczonych wraz z krzyżem w stylizowanej figurze domu. Domowy Kościół używał również znaku międzynarodowego ruchu małżeństw katolickich Equipes Notre-Dame (END) – specjalnie napisanej dla END ikony Świętej Rodziny. Jest to przedstawienie Świętej Rodziny jako obrazu zjednoczenia (komunii) świętych osób.

Członkowie Domowego Kościoła aktywnie włączali się w życie parafii m.in. poprzez udział w adoracjach, przygotowywanie rozważań wielkopostnych nabożeństw oraz asysty liturgicznej mszy św., sprawowanej w intencji ruchu i rodzin parafii w każdą czwartą niedzielę miesiąca o godz. 11.30. W każdy pierwszy czwartek miesiąca uczestniczyli w Eucharystii, po której spotykali się wraz z ministrantami, scholą i parafialnym Caritas na agapie – wspólnym skromnym posiłku służącym umocnieniu więzi pomiędzy członkami wspólnot.

Jednym z kryteriów przynależności do oazy było uczestnictwo w Rejonowych Dniach Wspólnoty, podczas których spotykali się członkowie ruchu oazowego z różnych grup, dając tym samym świadectwo jedności Ruchu Światło-Życie. Dni wspólnoty organizowane były w różnych parafiach. Parafia w Orońsku dwukrotnie organizowała dla wspólnoty Ruchu Światło-Życie Rejonowy Dzień Wspólnoty. Ostatnie takie spotkanie w okresie opisywanym w niniejszej monografii odbyło się w sobotę 7 grudnia 2019 r. Słowo powitania wygłosił Moderator Rejonu Młodzianów – ks. kan. Bolesław Mikrut, po czym nastąpiło zawiązanie wspólnoty. W programie dnia znalazły się: katecheza, praca w grupach, Namiot Spotkania, Eucharystia. Po uczcie duchowej wszyscy przeszli do salek katechetycznych na agapę. Na zakończenie odbyło się krótkie spotkanie w świątyni i błogosławieństwo na rozesłanie.

Dodatkowo członkowie Domowego Kościoła co roku włączali się w różnorodne inne działania na rzecz wspólnoty parafialnej, np. służąc pomocą przy przygotowaniu ołtarzy w uroczystość Bożego Ciała i bożonarodzeniowej szopki, czy też organizując pielgrzymki do sanktuariów maryjnych. W ramach kultywowania jednej z najstarszych tradycji świąt Bożego Narodzenia w parafii organizowano kolędowanie, podczas którego kolędnicy przebrani za różne postaci pukali do domów, aby wnieść do nich szczęście i powodzenie w nadchodzącym roku. Czynili to podczas krótkiego przedstawienia i składania życzeń. Inscenizowano historię opowiadającą o śmierci króla Heroda i ukazującą walkę dobra ze złem. Pomysłodawcą tego przedsięwzięcia był ks. Bolesław Mikrut. Grupa kolędników składała się z uczestników Ruchu Światło-Życie Domowy Kościół. W rolę kolędników wcielili się: A. Kramarski jako Król Kacper, M. Grzesik jako Herod, A. Grzesik jako śmierć, M. Kramarska jako diabeł, M. Matysiak jako anioł, B. Kacprzyk jako Józef, J. Kacprzyk jako Maryja, S. Matysiak jako pastuszek, K. Ługowska jako narrator, a ponadto towarzyszyli im: M. Ługowski, który przygrywał na akordeonie i ks. Bolesław, który grał na gitarze.

Przygotowanie agapy po mszy św. na zakończenie roku formacyjnego (rok 2020)

Podczas agapy na zakończenie roku formacyjnego (rok 2020)

Rejonowe Dni Wspólnoty – praca w grupach (rok 2019)

Rejonowe Dni Wspólnoty – wspólne wielbienie Boga śpiewem i tańcem (rok 2019)

Występ kolędników podczas spotkania opłatkowego róży różańcowej w Orońsku (rok 2015)

Kolędowanie było okazją do zacieśnienia więzi wśród grup parafialnych i parafian, ale także świetnym sposobem na miłe spędzanie czasu wśród nowo powstałego kręgu Rodzin Domowego Kościoła i cieszenie się polskimi kolędami. Ofiary tradycyjnie składane kolędnikom przez gospodarzy domów w ramach podziękowań za występ zostały przeznaczone na cele charytatywne w parafii.

SCHOLA PARAFIALNA

Aktywność muzyczna młodzieży w parafii w Orońsku miała swoje korzenie w życiu duszpasterskim i muzycznym młodzieży końca XX wieku. W szczególności można wymienić chórek dziecięcy, który funkcjonował przy parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku w latach 2000–2001. Istotny wpływ na jego powstanie miały siostry Michalitki, które prowadziły katechazę dzieci oraz realizowały różne inne posługi kościelne. Przez lata swojej posługi siostra Natalia prowadziła scholę dziecięcą. Uczyła dzieci pieśni religijnych oraz gry na flecie prostym, by potem wspólnie z nimi, przeważnie na mszy św. o godzinie 9.00, oprawą muzyczną z chóru kościoła uświetniać nabożeństwa. Siostra grała na fisharmonii, a dzieci śpiewały oraz grały na fletach. Próby scholi odbywały się najczęściej w soboty. Posługa siostry Natalii stała się wzorem dla wielu młodych parafian z Orońska i innych przynależnych do parafii miejscowości. We wspomnieniach

parafian siostra Natalia rysuje się jako osoba oschła, starająca się utrzymywać niemalże żołnierską dyscyplinę, ale posiadająca „złote serce” i dar wychowawczy. Przez przykład i pracę uczyła pokory, dyscypliny, ale także wytrzymania oraz konsekwencji w działaniu.

Po odejściu siostry Natalii do posługi w orońskiej parafii oddelegowana została kolejna siostra Michalitka – s. Sebastiana. Siostra Sebastiana uczyła w szkole religii (w tym czasie lekcje religii prowadzone były już w szkołach) oraz grała na organach (nowych i okazałych, które do chwili obecnej służą w kościele) i śpiewała na mszach świętych. Siostra Sebastiana także prowadziła scholę. Jej umiejętności wychowawcze oraz ciepła i życzliwa osobowość zbliżały i gromadziły młodych ludzi wokół spraw parafii i podejmowanych w niej aktywności, w szczególności angażowały w posługę śpiewem podczas mszy św., a także w organizowane co roku jasełka.

Następnie przyszedł czas, kiedy na jednej z niedzielnych mszy św. – o godzinie 17.00 – nie było oprawy muzycznej (pozostałe msze odprawiane o godzinie 9.00 i 11.30 miały oprawę muzyczną, bo w tym czasie grała już na nich pani Agnieszka Patyna, z domu Suligowska). Posługę muzyczną na wieczornej mszy św. na prośbę ówczesnego proboszcza, ks. kanonika Zbigniewa Zasonia, rozpoczęły pełnić Magda Brzezińska (obecnie Głuch) oraz Wioletta Grzyb, która grała na gitarze. Ponieważ obojdwie przez całe dzieciństwo aktywnie uczestniczyły w życiu parafialnym, śpiewały w scholi siostry Natalii, a następnie prowadzonej przez siostrę Sebastianę, posługę tę przyjęły z wielką radością i realizowały ją przez ponad rok. W tym czasie angażowały się również w inne posługi w kościele. Przy ich udziale kontynuowane były, zapoczątkowane przez Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, czuwania przy Grobie Pańskim na Wielkanoc oraz kolędowanie przed pasterką w Boże Narodzenie.

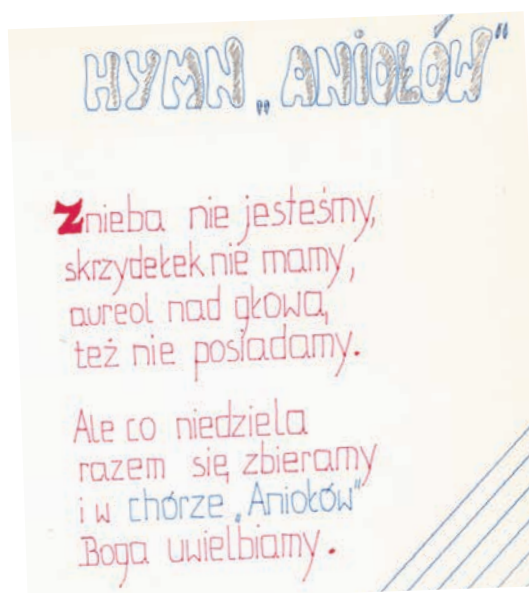
Pod koniec 1999 r. z uwagi na nowy etap w życiu osobistym Magda Brzezińska zrezygnowała z realizowania posługi muzycznej. Wówczas Wioletta Grzyb zaproponowała, aby do śpiewu na mszy św. o godzinie 17.00 zaangażować dzieci z parafii, tak jak miało to miejsce kiedyś, kiedy sama uczęszczała na scholę. Przedstawiła pomysł proboszczowi i poprosiła, aby ten ogłosił z ambony, że powstaje chórek parafialny. Odzew na to ogłoszenie przeszedł wszelkie oczekiwania, zgłosiło się bowiem ponad 30. dzieci, zarówno dziewczynek, jak i chłopców. Od tej pory rozpoczęły się regularne próby chóru, który został nazwany „Anioły”. Zapewniał on oprawę muzyczną na mszy św. o godzinie 17.00. Do grupy dołączyły także dwie starsze dziewczęta – Emilka Brodowska (obecnie Gromek) oraz na krótko Ewelina Czarnecka (obecnie Suligowska). Wykaz osób tworzących chórek w latach 2000–2001, zamieszczono na znajdującym się na następnej stronie wpisie do prowadzonej wówczas kroniki.

Bardzo szybko okazało się, że zaangażowanie, entuzjazm, jak również duży talent dzieci i konsekwentna praca pozwalają szybko rozwijać przedsięwzięcie, a podstawowe umiejętności gry na gitarze, które były wynikiem samodzielnego zdobywania umiejętności bez wykształcenia muzycznego przez prowadzącą chórek, są wystarczające i nie stanowią

przeszkody w pracy z dziećmi. Zarówno dzieciom, jak i prowadzącym chórek przyświecał ten sam cel: by wspólnie modlić się śpiewem, służyć śpiewem w parafialnym kościele na mszy św. oraz tworzyć małą wspólnotę, bez zbędnej presji, w oparciu o dziecięcą prawdę przekazu, osobiste możliwości i z pełną akceptacją ewentualnych ograniczeń.

Chórek zyskał swoją nazwę, która została wybrana na jednym z pierwszych spotkań. Był to czas, kiedy dużą oglądalnością wśród dzieci cieszył się film z Natalią Oreiro: „Zbuntowany Anioł”. Tytuł filmu był inspiracją do złożenia przez uczestników propozycji, aby chórek nazywał się „Zbuntowane Anioły”. Jednak po pertraktacjach i wytłumaczeniu, kim byli zbuntowani aniołowie wg Biblii, bardzo szybko i już jednogłośnie przyjęte zostało, że nowo utworzony chórek parafialny przyjmie piękną i jednak nie z filmu, a wywodzącą się z Pisma Świętego, nazwę „Anioły”.

Nawiązując do tej nazwy prowadząca chórek napisała krótką piosenkę, którą dzieci polubiły, i od razu stała się oficjalnym hymnem chórków, śpiewanym przy każdej możliwej okazji, stanowiąc swoistą autoprezentację zespołu.

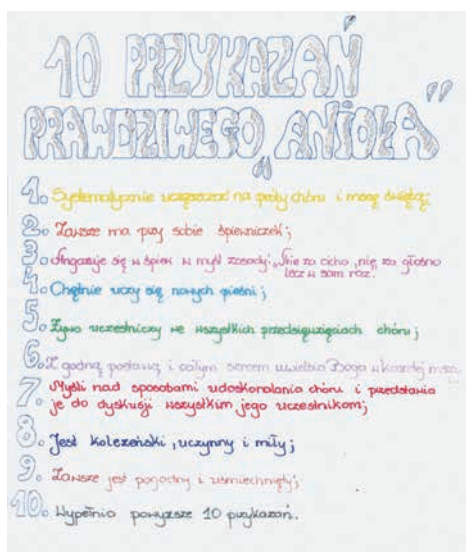

Wpis do kroniki scholi z hymnem „Aniołów” (rok 2000)

Wpis do kroniki chórków „Anioły”,
z listą uczestników (rok 2000)

Dla zachowania porządku oraz utrwalenia najważniejszych wartości, celów i zasad, którymi miał kierować się i na co dzień cechować każdy „Anioł”, a także dla budowania wspólnej i spójnej tożsamości, „Anioły” jako swoją misję przyjęły do stosowania „10 przykazań prawdziwego Anioła”.

Wpis do kroniki scholi z 10 przykazaniami prawdziwego „Anioła” (rok 2000)

Karta z kroniki chóru „Aniołów” – ognisko w dniu 15 lipca 2000 r. zorganizowane tuż przy plebanii

Okazją do wspólnego śpiewu, ale także budowania relacji między dziećmi – „Aniołami”, były także, oprócz prób i mszy św., organizowane dla nich spotkania integracyjne, np. ogniska, pikniki, czy też wycieczki do orońskiego parku. Dzięki pełnej akceptacji ks. proboszcza Zbigniewa Zasonia do dyspozycji chóru była zawsze salka w dolnym kościele, a także kościół czy przestrzeń przy plebanii, gdzie organizowane były plenerowe spotkania integracyjne.

Poprzez uczestnictwo w chórze „Aniołów” dzieci miały okazję realizować się nie tylko w śpiewie, ale również w sztukach plastycznych. Dużym przeżyciem okazał się ogłoszony w porozumieniu z ks. Zasoniem konkurs plastyczny o przewodniej nazwie: „Matce – Królowej mojego dzieciństwa”. Treść ogłoszenia o konkursie brzmiała następująco: „Zbliża się miesiąc poświęcony Maryi. Dlatego, aby uczcić Matki chwałę, ofiaruj jej swój plastyczny talent. Technika dowolna”. Konkurs został zwieńczony wystawą w dniu 15 października 2000 r. (niedziela), zorganizowaną w salce w dolnym kościele. Na wystawie zaprezentowane zostały wszystkie zgłoszone prace. Na oglądanie wystawy zostali zaproszeni parafianie i oczywiście ksiądz proboszcz. Każde dziecko, które zgłosiło pracę na konkurs, otrzymało ufundowaną przez ks. Zasonia nagrodę w postaci różańca i słodyczy, bo jak się okazało, decyzją jury każde dziecko bez wyjątku zajęło w tym konkursie pierwsze miejsce. To nie były jedyne nagrody, które dzieci otrzymały od ks. proboszcza. Przy każdej okazji ks. Zason obdarowywał je cukierkami, żartował, komplementował i zachęcał do dalszej aktywności, z której bardzo się cieszył. Dzięki zaangażowaniu dzieci, ich

konsekwencji w ćwiczeniu śpiewu i przede wszystkim dzięki ich pięknym głosom chórek „Anioły” szybko zyskał uznanie wśród parafian. Na mszę św. na godzinę 17.00 zaczęło przychodzić coraz więcej osób. Pewnym zaskoczeniem, ale jednocześnie bardzo dużym przeżyciem, było dla chórk „Anioły” otrzymanie zaproszenia do kościoła garnizonowego pw. Świętego Stanisław Biskupa w Radomiu, by uświetnić śpiewem mszę świętą, zorganizowaną przez Radio Maryja z okazji święta Matki Bożej Fatimskiej w dniu 13 grudnia 2000 r. Nikt nie wiedział, jak informacja o małym chórk z Orońska dotarła aż tam, ale na pewno pierwszy poza granicę parafii wyjazd dzieci zapamiętały na długo. Zostały bardzo ciepło przyjęte przez organizatorów mszy, jej uczestników i przede wszystkim przez ówczesnego proboszcza kościoła garnizonowego, który skierował do nich wiele mądrych i podbudowujących słów oraz wyrazów uznania, przez co dzieci nabrały więcej pewności siebie oraz zyskały nowe doświadczenie.

Następnie pojawiły się kolejne zaproszenia i kolejne wyjazdy do Radomia. Przykładowo 16 grudnia 2000 r., dzięki informacji otrzymanej z Urzędu Gminy Orońsko, chórek „Anioły” został zgłoszony na konkurs kolęd zorganizowany przez Kuratorium Oświaty. Honorowy patronat nad tym konkursem sprawował biskup Jan Chrapek i prezydent miasta Radomia, a w jury zasiadał m.in. ks. Wojciech Szary.

Występ chórk „Anioły” w pałacu Brandta dla pracowników Centrum Rzeźby Polskiej z okazji wigilii (rok 2000)

Występ chórk „Anioły” podczas konkursu kolęd zorganizowanego przez Kuratorium Oświaty w Radomiu (rok 2000)

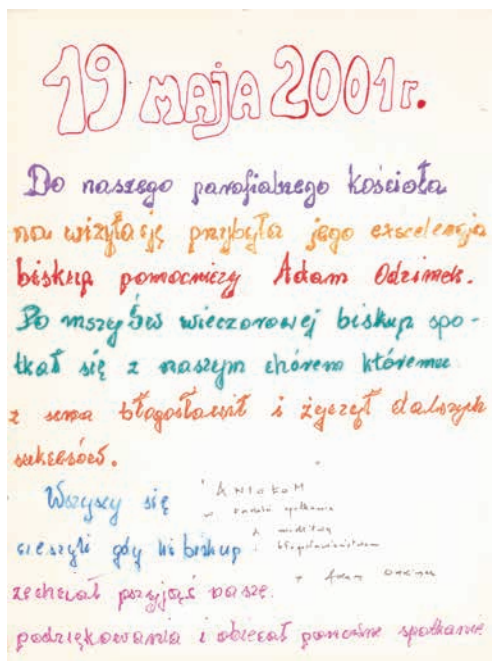

Występ chórk „Anioły” podczas festynu Garnizonu Radom (rok 2001)

21 grudnia 2000 r. na zaproszenie ówczesnego dyrektora Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, pana Tomasza Palacza, chórek „Anioły” uświetnił swoim koncertem wigilię pracowników tej instytucji kultury.

13 maja 2001 r. na zaproszenie probostwa Garnizonu Radom chórek „Anioły” wystąpił na festynie „Cześć Maryi, Cześć i Chwała”.

19 maja 2001 r. do parafialnego kościoła w Orońsku na wizytację przybył biskup Adam Odzimek. Po mszy św. o godz. 17:00 biskup spotkał się z chórkami „Anioły”, pobłogosławił go i życzył mu dalszych sukcesów. W kronice złożył specjalną dedykację.

Wpis do kroniki chóru „Anioły” złożony przez biskupa Adama Odzimek (rok 2001)

sie mogła śpiewać w kościele dalej w scholi reaktywowanej przez nowego proboszcza parafii, księdza Bolesława Mikruta. Na okres jego probostwa przypada dynamiczny rozwój i profesjonalizacja zorganizowanej od nowa scholi. Podzielił ją na dwie grupy: scholę dziecięcą, śpiewającą na mszy w niedzielę o 11.30 oraz scholę młodzieżową, śpiewającą o godzinie 9.00, która to schola po kilku latach działania przyjęła nazwę „Chorus Angelorum” w nawiązaniu do pierwotnej nazwy. Skład scholi nieustannie się zmieniał. Najmłodszy w scholi dziecięcej to osoby po przyjęciu pierwszej komunii świętej, które przez lata kształtowały swoją wiedzę, warsztat wokalny, uczyły się pieśni liturgicznych, gry na instrumentach pod okiem księdza oraz pani organistki Agnieszki Patyny, następnie, kończąc szkołę podstawową, przechodziły do scholi młodzieżowej.

Dziecięcy Parafialny Chórek „Anioły” – pod tą nazwą zakończył swoją działalność w drugiej połowie 2001 r. Wszystkie ważniejsze wydarzenia z życia chóru zostały utrwalone w kronice, którą prowadziły dzieci. Kronika ta zachowała się w całości i w tym momencie stanowiła główne źródło wspomnień i informacji przytoczonych w niniejszym opracowaniu. Zachowało się również kilka nagrań pieśni śpiewanych przez „Anioły”, w tym jednej kolędy, która prezentowana była na konkursie w Radomiu. Nagrania zostały zrealizowane na próbach, przy wykorzystaniu magnetofonu kasetowego, który pożyczył chórkowi do tego celu ksiądz Zasoń.

Duża liczba dzieci, które tworzyły chórek „Anioły”, w niedługim cza-

Schola młodzieżowa to grupa młodzieży ze szkół średnich, studentów, a także osób pracujących. Wśród uczestników byli również wykształceni muzycy, którzy z chęcią uświetniali swą grą msze święte, a także inne nabożeństwa oraz procesje Bożego Ciała. Ich posługa opierała się przede wszystkim na przewodniczeniu śpiewom podczas niedzielnych mszy, by wspólny śpiew wszystkich zgromadzonych rozbrzmiewał w murach orońskiej świątyni, chwaląc Boga i radując serca parafian. Tradycją parafii były koncerty bożonarodzeniowe organizowane przed pasterką. Gromadzą one ogromną liczbę wiernych, nie tylko z orońskiej parafii.

Koncert
bożonarodzeniowy
przed Pasterką
(rok 2019)

Schola podejmowała wiele innych ważnych działań, wśród których można wymienić udział w koncercie integracyjnym dla mieszkańców gminy Orońsko, zorganizowanym w Centrum Rzeźby Polskiej w roku 2013, udział w warsztatach Muzyki Liturgicznej w Domu Rekolekcyjnym „Betania” w Pionkach przy parafii pw. Świętej Barbary prowadzonych przez znakomitych kompozytorów i dyrygentów: Pawła Bębenka i Piotra Pałkę (28–30 listopada 2014), uczestnictwo w VIII Edycji Festiwalu Muzyki Chrześcijańskiej „Muzyką do Nieba” (30 maja 2015 r.) w Sanktuarium Matki Bożej Ostrobramskiej w Skarżysku-Kamiennej. Tam schola „Chorus Angelorum” z Orońska śpiewała jako specjalny gość imprezy, podczas której ze scholą z Orońska wystąpił również Darek Bernatek oraz Zbigniew Wodecki.

Występ scholi „Chorus Angelorum” podczas VIII Festiwalu Muzyki Chrześcijańskiej „Muzyką do Nieba” w Skarżysku-Kamiennej (rok 2015)

Występ podczas pikniku plenerowego w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku (rok 2013)

„Chorus Angelorum” podczas prób wokalnych na Jasnej Górze w trakcie 79. Pielgrzymki Nauczycieli i Wychowawców (rok 2016)

Wśród podjętych działań artystycznych scholi można także wymienić oprawę muzyczną mszy świętej w kościele pw. Matki Bożej Miłosierdzia w Radomiu z okazji rozpoczęcia Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej w roku 2015. W tym samym roku schola dała koncert plenerowy w parku w Centrum Rzeźby Polskiej. Natomiast w 2016 r. schola brała udział w 79. Pielgrzymce Nauczycieli i Wychowawców na Jasną Górę pod hasłem „Miłosierni jak Ojciec”, podczas której była odpowiedzialna za oprawę muzyczną mszy świętych, drogi krzyżowej, adoracji oraz za przygotowanie koncertu.

Członkowie „Chorus Angelorum” systematycznie doskonalili swój warsztat muzyczny, nie tylko podczas prób scholii, ale także uczestnicząc w różnego typu warsztatach. Przykładem może być udział członków zespołu wokalnego w Diecezjalnych Warsztatach Muzycznych organizowanych w Seminarium Duchownym w Radomiu przez Ruch Światło-Życie w latach 2011, 2012 i 2013, a w Pionkach w roku 2014. Zajęcia podczas wymienionych warsztatów prowadzili znani ludzie świata muzyki, wśród których można wymienić: Pawła Bębenka – kompozytora i dyrygenta, związanego z krakowskim środowiskiem muzycznym przy klasztorze Ojców Dominikanów, Beatę Bednarz – wokalistkę wielu zespołów, w tym kojarzonych z nurtem gospel (np. Trzecia Godzina Dnia, Deus Meus), czy też Mateusza Otrembę (znanego pod pseudonimem Mate.O) – wokalistę, gitarzystę, kompozytora, a prywatnie męża Natalii Niemen.

Uczestniczki scholi parafialnej „Chorus Angelorum” z Beatą Bednarz podczas warsztatów muzycznych – od lewej: Sylwia Czubak, Kamila Faron zd. Piątek, Beata Bednarz, Agata Jabłońska zd. Towarek, Magdalena Łuszcz zd. Molenda (rok 2012)

Warsztaty muzyczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Radomiu (rok 2013)

Warsztaty muzyczne w Pionkach prowadzone przez Pawła Bębenka (rok 2014)

Wymiernym efektem działalności artystycznej scholi parafialnej „Chorus Angelorum” było nagranie wraz z zespołem działającym przy Fundacji Inicjatyw Medialno-Kulturowych „Strefa JP2” w Szydłowcu płyty z kolędami. Schola brała także udział w wydawniach diecezji radomskiej, w tym w Apelu Młodych czy Drodze Krzyżowej ulicami Radomia. Oprócz tego organizowane były różnego rodzaju zabawy i uroczystości, takie jak bal karnawałowy dla wszystkich grup dziecięcych i młodzieżowych w parafii. Niezwykle cenną inicjatywą były comiesięczne msze w pierwsze czwartki miesiąca, po których obie schole wraz z oazą ruchu Światło-Życie i Domowym Kościołem przeżywały spotkania formacyjne, na których wspólnie dzielono się chlebem i omawiano bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem grup religijnych zrzeszonych przy kościele w Orońsku. Wydarzeniem podsumowującym całoroczną działalność było zawsze zakończenie roku formacyjnego, podczas którego wszyscy wspólnie spotykali się na mszy św. dziękczynnej.

LITURGICZNA SŁUŻBA OŁTARZA

Służba liturgiczna to wspólne określenie wszystkich tych, którzy swoją posługą przyczyniali się do jak najpiękniejszego przeżycia liturgii. Jedną z grup tworzących służbę liturgiczną ołtarza byli ministranci. Słowo „ministrant” wywodzi się z języka łacińskiego i oznaczało ono „służyć”, „pomagać”. Ministranci zatem służyli do mszy św., wskazując, że każde nabożeństwo liturgiczne sprawowane w kościele jest nie tylko sprawą kapłana, lecz sprawą całej parafii i wszystkich wiernych. Grupa ministrantów zaczęła funkcjonować w parafii równocześnie z jej urygowaniem.

Ministranci w okresie tworzenia niniejszego opracowania podzieleni byli na grupy, które stanowiły jednocześnie stopnie awansu ministranckiego. Kandydaci to najmłodsza grupa wiekowa, skupiająca tych, którzy pragnęli włączyć się w czynną posługę liturgiczną. Ministranci stanowili średnią grupę wiekową, a ich posługa była najbardziej różnorodna. Toteż, aby zostać ministrantem, należało opanować podstawowe wiadomości liturgiczne oraz zasady służenia przy ołtarzu. Stopnie ministranckie były wyznacznikiem formacji w Służbie Liturgicznej. Uczniowie klas 1–3 mogli być ministrantami, pełnoprawnymi członkami służby liturgicznej, natomiast uczniowie kl. 4–5 stanowili grupę starszych ministrantów z dłuższym stażem służby liturgicznej. Uczniowie kl. 6–7 to asysta liturgiczna. Ministrant, który przyjął sakrament bierzmowania i mógł czytać Słowo Boże na mszy św. zostawał lektorem. Tę grupę stanowiła młodzież ze szkół średnich. Natomiast animator – ministrant, po ukończeniu kursu animatora dbał o formację młodszych ministrantów, a dorosły już mężczyzna liturgicznej służby ołtarza zostawał tzw. ojcem ministrantem.

W roku 2021 liturgiczna służba ołtarza w parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku liczyła w swoich szeregach 50 ministrantów, wśród nich było 3 ojców ministrantów. Co roku dołączało do tego grona kilka nowych osób, które przechodziły

Ojcowie ministranci oraz ministrant wraz z księdzem proboszczem Bolesławem Mikrutem podczas uroczystości Trzech Króli (rok 2020)

Ministranci posługujący podczas mszy świętej odpustowej (rok 2021)

kurs przygotowawczy. Zostawały ministrantami po złożeniu uroczystej przysięgi podczas mszy św. w Wielki Czwartek. Ministranci i asysta liturgiczna parafii uświetniali zarówno duże uroczystości, np. Triduum Paschalne, święta Bożego Narodzenia, jak i codzienne liturgie oraz nabożeństwa. Głównym zadaniem asysty liturgicznej była odpowiednia oprawa liturgii słowa, zaś do zadań ministrantów należało przygotowywanie ołtarza i pomaganie księdzu podczas liturgii.

Ministranci mieli również swoich świętych patronów, których historie poznawali na spotkaniach. Patronami ministrantów są: św. Dominik Savio, św. Jan Berchmans (SJ), św. Stanisław Kostka (SJ), św. Tarsycjusz i św. Jan Bosco.

Kształtowanie postaw członków służby liturgicznej odbywało się przede wszystkim poprzez uczestnictwo w spotkaniach formacyjnych, ale także poprzez różne wyjazdy, wycieczki, udział w rozgrywkach sportowych, czy spotkaniach przy ognisku. W okresie przygotowywania niniejszego opracowania monograficznego liturgiczną służbą ołtarza w parafii opiekował się ks. proboszcz Bolesław Mikrut.

CARITAS PARAFIALNY

Parafialny Zespół Caritas (PZC) w Orońsku powstał 7 marca 2010 r. z inicjatywy ks. kanonika Bolesława Mikruta, proboszcza parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku. Zespół został powołany i działał na podstawie statutu Caritas Diecezji Radomskiej. W skład zespołu ludzi dobrej woli, którzy chcieli poświęcić swój wolny czas i nieść pomoc potrzebującym, weszły następujące osoby: Małgorzata Bursa, Monika Cender, Małgorzata Kramarska, Tomasz Kubicki, Justyna Mazur, Wioleta Podkowa, Małgorzata Rogowska, Barbara Szałas,

Justyna Szczygłowska, Justyna Towarek, Sylwester Różycki. Przewodniczącym PZC został ks. proboszcz Bolesław Mikrut.

Działalność Parafialnego Zespołu Caritas w Orońsku realizowana była w dwóch obszarach, tj. duchowym i pomocowym. W obszarze duchowym najważniejsza była wspólna modlitwa. Stąd też wolontariusze Zespołu Caritas spotykali się na comiesięcznych mszach świętych (w każdy drugi wtorek miesiąca), aby dziękować Bogu za ofiarodawców, za siebie nawzajem i czerpać moc z Eucharystii do służenia innym i do pokornego przyjmowania darów. Po mszy św. odbywały się spotkania modlitewno-formacyjne pod przewodnictwem ks. proboszcza. Wolontariusze systematycznie brali udział w dniach skupienia, organizowanych przez Caritas Diecezji Radomskiej.

Drugim, bardzo ważnym obszarem działalności PZC była pomoc rodzinom ubogim (o niskich dochodach), szczególnie rodzinom z dziećmi (w tym rodzinom niepełnym) oraz

ludziom chorym i samotnym, osobom w podeszłym wieku. Świadczona pomoc polegała głównie na systematycznej dystrybucji żywności, a także przygotowywaniu i rozprowadzaniu świątecznych paczek żywnościowych. Dystrybucja żywności była możliwa m.in. dzięki wykorzystaniu instrumentów Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej. Była ona realizowana przy współpracy z Radomskim Bankiem Żywności. Z tej formy pomocy co roku korzystało blisko 100 osób. Zestawienie ilościowe przedstawiono poniżej:

- w roku 2015 – 96 osób,
- w roku 2016 – 104 osoby,
- w roku 2017 – 108 osób,
- w roku 2018 – 94 osoby,
- w roku 2019 – 95 osób,
- w roku 2020 – 75 osób.

Pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (POPŻ) mogły otrzymać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekraczały 220% kryterium dochodowego, które wynosiło w roku 2021 dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł (220% wynosiło 1 542,20 zł), a dla osoby funkcjonującej w rodzinie 528 zł (220% wynosiło 1 161,60 zł). W ramach korzystania z pomocy żywnościowej wolontariusze PZC współuczestniczyli w działaniach towarzyszących, realizowanych w formie warsztatów praktycznych dla osób korzystających z programu POPŻ, tj. w: warsztatach kulinarnych, warsztatach żywieniowych, warsztatach edukacji ekonomicznej, warsztatach dotyczących przeciwdziałaniu marnowaniu żywności, warsztatach dietetycznych.

Wśród innych działań zespołu można wymienić:

- organizowanie corocznej akcji „Święty Mikołaj” – akcja przeprowadzana po niedzielnej mszy świętej w dniu 6 grudnia lub w jego sąsiedztwie – podczas akcji upominki od Świętego Mikołaja otrzymywało około 80–120 dzieci;
- czynny udział w organizowaniu pomocy na rzecz poszkodowanych w kataklizmach, zarówno w kraju, jak i za granicą;
- zbiórki pieniężne na rzecz rodzin, które znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej;
- włączanie się w akcje inicjowane przez Caritas Diecezji Radomskiej m.in.: Tornister Pełen Uśmiechów, Pola Nadziei, Żonkil dla Chorego – akcja dla osób leczonych onkologicznie, Kilometry Żłotówek;
- włączanie się w akcję „Na codzienne zakupy” – program Caritas Polska, który był realizowany w partnerstwie z Fundacją Biedronki, mający na celu wymierną, całoroczną pomoc seniorom w wieku 60+, samotnym, potrzebującym wsparcia materialnego, dotkniętym wykluczeniem socjalnym i społecznym, zamieszkującym wieś i małe miejscowości. Program ten służył aktywizacji społecznej seniorów, umożliwiając im uczestnictwo w działaniach towarzyszących oraz zapewniał bezpośrednią pomoc wolontariuszy w codziennych zakupach. Potrzebujący otrzymywali wsparcie finansowe

w wysokości 150 zł miesięcznie na karcie przedpłaconej. Karta służyła do płatności za zakupy w sieci sklepów Biedronka;

- udział w zbiórkach żywności pod patronatem Banku Żywności – przykładowo: w roku 2015 zebrano około 400 kg produktów żywnościowych o długim terminie przydatności, które zostały wydane osobom najbardziej potrzebującym;
- udział w dystrybucji warzyw dla mieszkańców gminy Orońsko – rozdano 22 tony marchwi (grudzień 2015 r.);
- współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Orońsku, Urzędem Gminy w Orońsku, lokalnymi przedsiębiorcami.

Środki pieniężne na działalność Parafialnego Koła Caritas były pozyskiwane np. z przeprowadzanych akcji: „Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom” oraz sprzedaży palm wielkanocnych, własnoręcznie wykonanych przez wolontariuszki PZC.

Ksiądz kan. Bolesław
Mikrut z wolontariuszkami
Parafialnego Zespołu
Caritas (rok 2021)

W roku 2021 w funkcjonowanie Parafialnego Zespołu Caritas zaangażowanych było siedem wolontariuszek.

Wolontariuszki bardzo dobrze znające swoje środowisko lokalne mogły skutecznie docierać z pomocą tam, gdzie jest ona najbardziej potrzebna. Parafialny Zespół Caritas bardzo mocno osadził się w rzeczywistości wspólnoty parafialnej. Był on niejednokrotnie ogromnym wsparciem dla ludzi dotkniętych biedą czy chorobą, niosąc konkretną pomoc tym, którzy mocno doświadczają trudów dnia codziennego.

Parafialny Zespół Caritas, działający przy parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku, na stałe wpisał się w życie parafii poprzez efektywną służbę dzieciom, osobom starszym, samotnym i chorym. Funkcjonowanie Parafialnego Zespołu Caritas było możliwe przede wszystkim dzięki osobistemu zaangażowaniu i wspieraniu działań zespołu przez księdza proboszcza Bolesława Mikruta.

5

WYDARZENIA ARTYSTYCZNO- -RELIGIJNE W PARAFII

KONCERTY ORGANOWE

Organy znajdujące się w kościele w Orońsku były zachowane w bardzo dobrym stanie i należały do grona najlepszych tego typu instrumentów w regionie radomskim. Z tej przyczyny wielokrotnie odbywały się w kościele w Orońsku koncerty organowe, w szczególności organizowane w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej Radom – Orońsko, którego dyrektorem i jednocześnie jednym z występujących podczas tych koncertów artystów był Robert Grudzień. Koncerty te odbywały się w kościele w Orońsku od lat 90. XX wieku. Przykładowo: podczas V edycji festiwalu, który odbył się w sierpniu 1992 r., wystąpił w Orońsku Gabriel Brazzola ze Szwajcarii, prezentując muzykę Bacha, Schumanna, Scarlattiego, Mozarta oraz kompozycje własne. Był to pierwszy występ tego cenionego artysty przed publicznością polską. Otrzymał on w roku 1982 znaczącą nagrodę „Rotary-Preis” dla uzdolnionych młodych artystów. Podczas koncertu w ramach VI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej, który odbył się w kościele w Orońsku w sierpniu 1993 r., zagrał na flecie Grzegorz Olkiewicz, a Robert Grudzień na organach. Program koncertu zawierał utwory J.S. Bacha, T. Albiniego oraz F. Petersa. W niedzielę 3 lipca 1994 r. w kościele w Orońsku odbył się koncert w ramach VII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej. Wystąpili wówczas Ulrike Hecker, grając na flecie oraz Claus Eduard Hecker, grając na organach.

Robert Grudzień przy organach w kościele parafialnym w Orońsku podczas wykonywania utworów Stanisława Moniuszki (rok 2019)

Natomiast ostatni koncert organowy w opisywanym w niniejszym opracowaniu okresie odbył się w 2019 r., który to został przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszony rokiem Stanisława Moniuszki. Dwusetna rocznica urodzin tego polskiego kompozytora była znakomitą okazją, aby nie tylko przypomnieć postać i dzieła tego twórcy, ale także ożywić polskie życie kulturalne i muzyczne. Z tej okazji w niedzielę 11 sierpnia 2019 r. w kościele w Orońsku odbył się koncert w ramach ogólnopolskiego projektu autorstwa Roberta Grudnia pt. „Moniuszko i jego czasy – zrozumieć Niepodległą”.

Podczas koncertu zgromadzona publiczność mogła wysłuchać znane i mniej znane utwory Stanisława Moniuszki, w tym utwory patriotyczne i religijne, wykonane przez Sylwię Strugińską – sopran, przy akompaniamencie organowym Roberta Grudnia. Uzupełnieniem uczytu muzycznej były także komentarze Roberta Grudnia, przybliżające życie i twórczość Stanisława Moniuszki, najwybitniejszego przedstawiciela liryki wokalne w muzyce polskiej XIX w., twórcy polskiej opery narodowej i liryki pieśniarskiej. Moniuszko studiował w Berlinie, a od 1840 r. był organistą w Wilnie, zaś w 1858 r. został dyrygentem, dyrektorem opery i nauczycielem w Instytucie Muzycznym w Warszawie.

W kościele w Orońsku odbywały się także inne koncerty organowe. Na przykład w dniu 15 sierpnia 2020 r. miał miejsce koncert organowy, zorganizowany przez Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko we współpracy z parafią w Orońsku, z okazji setnej rocznicy Bitwy Warszawskiej, a jego wykonawcami byli: Piotr Dziewiecki, grający na organach oraz Marika Jurkiewicz, grająca na gitarze klasycznej. Koncert poprowadził Marek Molenda, prezentując wiele informacji o wykonywanych utworach, jak również o ich autorach. Szersze wprowadzenie publiczności przez konferansjera w tematykę utworów muzycznych miało cel edukacyjny. Była nim likwidacja białych plam na mapie kulturalnej województwa poprzez inicjowanie działań kulturalnych bezpośrednio w środowiskach lokalnych, w szczególności przez nieodpłatne uczestnictwo odbiorców w wydarzeniu muzycznym oraz przekazanie im wiedzy w zakresie kultury wysokiej.

Przygotowany przez artystów repertuar koncertowy został podzielony na dwie części. W pierwszej części można było usłyszeć następujące utwory: *Preludium z Warszawskiej Tabulatury Organowej* – autorstwa Jana Podbielskiego, Wybór tańców z *Tabulatury Jana z Lublina*, *Preludium 23* na temat *Kto się w opiekę* z opusu 38 – Władysława Żeleńskiego, a także opracowanie chorałowe *Wachet auf* – autorstwa Jana Sebastiana Bacha. Dwa utwory spośród repertuaru przystosowanego na to wydarzenie, mianowicie dzieło wieńczące pierwszą część koncertu oraz otwierające drugą jego część, były zaprezentowane w duecie organów i gitary klasycznej. Drugą część koncertu otworzyła *Sonata A-dur K.208*, której twórcą jest Domenico Scarlatti. Następnie można było usłyszeć *Preludium 25* na temat *Święty Boże* z opusu 38, Władysława Żeleńskiego oraz *Preludium 20* z opusu 38 – Władysława Żeleńskiego. Na zakończenie koncertu Piotr Dziewiecki wykonał *Fugę „Bolero”* współczesnego kompozytora, tj. Mariana Sawy. Ciekawostką jest fakt, iż dzieło to było młodsze od orońskich organów, na których wykonano koncert, gdyż powstało ono w 1995 r.

Podziękowanie i wręczenie kwiatów przez przedstawicieli Stowarzyszenia Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko wykonawcom koncertu z okazji 100-lecia Cudu nad Wisłą – Marice Jurkiewicz oraz Piotrowi Dziewieckiemu (rok 2020)

Piotr Dziewiecki przy organach w kościele w Orońsku (rok 2020)

Koncert był doskonałą okazją do podziwiania zarówno kunsztu artystycznego wykonawcy, grającego na organach w naszym kościele parafialnym, jak też wyjątkowości instrumentu, zbudowanego w latach osiemdziesiątych XX wieku. Zapis dźwiękowy wybranych utworów wykonanych na organach w kościele w Orońsku został także opublikowany na stronie internetowej Stowarzyszenia Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko.

KONCERT CHÓRU MARIAŃSKIEGO

Koncert zatytułowany „Laudate Libertas – Chwalmy Wolność”, który został zorganizowany przez Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko, odbył się w niedzielę 23 września 2018 r. w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku. Chór koncertował w składzie 40-osobowym pod dyktando maestro Jana Rybarskiego.

Mieszany Chór Mariański, działający przy parafii Najświętszej Maryi Panny z Lourdes w Krakowie, uświetnił uroczystą mszę św. o godz. 11.30, a następnie dał godzinny koncert, z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Koncert poprowadził Marek Molenda, który na wstępie przedstawił dokonania chóru. Podczas przywitania zaznaczył, że chór koncertował w wielu zakątkach globu, m.in. w Nowym Jorku, Paryżu, Wersalu, Brukseli, Wiedniu, Rzymie, Monachium, we Lwowie, w Wilnie, a wymiernym efektem pracy artystycznej były nagrane płyty, a także liczne nagrody na krajowych i międzynarodowych konkursach muzyki chóralnej. O klasie chóru świadczyć mógł fakt, iż spośród 68 konkursów, w których brał udział, zdobył najwyższe laury ponad 40 razy.

Po krótkim wprowadzeniu konferansjera, przypominającym, iż 11 listopada 1918 r. jest niewątpliwie datą bardzo ważną dla każdego Polaka, bowiem po wieloletnim okresie rozbiorów i czasie wojny Polska powróciła na mapę Europy i świata, pieśń *Gaude Mater Polonia* rozpoczęła koncert. Następnie chór zaśpiewał:

- *Moja Piosnka* – do słów Kamila Cypriana Norwida i muzyki Józefa Świdra,
- *Wierzę* – do słów Juliusza Słowackiego i muzyki Józefa Świdra,
- *Wszystko co Polskę stanowi* – słowa Jan Paweł II, muzyka Irena Pfeiffer.

Kolejny utwór, wykonany przez chórzystów, został napisany przez Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w marcu 1944 r. na kilka miesięcy przed jego tragiczną śmiercią w dniu 4 sierpnia 1944 r. podczas trwania walk powstańczych w Warszawie. Baczyński pomimo młodego wieku uznawany jest za jednego z najwybitniejszych poetów czasów okupacji. Zginął, mając 23 lata, a zostawił po sobie ponad 500 wierszy, kilkanaście poematów i 20 opowiadań. Utworem tym była *Modlitwa do Bogarodzicy*. W dalszej części koncertu można było usłyszeć:

- *Czego chcesz od nas, Panie* – słowa Jan Kochanowski, muzyka Józef Świder,
- *Alleluja* – w opracowaniu Lestera Delgado.

Chór przygotował także niespodziankę, tj. utwór nie ujęty w oficjalnym repertuarze koncertu, który wykonywany był w języku angielskim, a jego nazwę można tłumaczyć jako *Niezwykła Łaska*. Publiczność mogła usłyszeć utwór *Amazing Grace*, podczas którego partie solowe zaśpiewała Ewa Bołoz – sopran. Na zakończenie koncertu zostało wykonane dzieło *Angelus Domini* – autorstwa Andrzeja Koszewskiego, które stanowi wyobrażenie autora o uroczystości Anioł Pański w Watykanie. Po koncercie słuchacze nagrodzili artystów owacjami na stojąco. Podziękowania złożył proboszcz parafii ks. kan. Bolesław Mikrut

Chór Marianański z Krakowa pod dykcją Jana Rybarskiego podczas koncertu w Orońsku pt. „Laudate Libertas” z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości (rok 2018)

Podziękowania składane chórzystom przez ks. kan. Bolesława Mikruta (rok 2018)

oraz wiceprezes Stowarzyszenia Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko – Jarosław Molenda, wręczając również dyrygentowi oraz solistce bukiety kwiatów.

Koncert ten na stałe wpisał się w biografię wybitnego dyrygenta i muzyka – dra Jana Rybarskiego, ponieważ właśnie w Orońsku Jan Rybarski po raz ostatni dyrygował krakowskim Mieszanym Chórem Mariańskim, z którym był nieprzerwanie związany ponad pół wieku. Dyrygent zmarł 21 listopada 2018 r. w Krakowie.

INNE KONCERTY

KONCERTY W LATACH 90. XX WIEKU

Kościół parafialny w Orońsku wielokrotnie w swej historii gościł muzyków, prezentujących muzykę kameralną. Przykładowo: w styczniu 1992 r. wystąpiła w nim Młodzieżowa Orkiestra Smyczkowa pod dyrekcją Zdzisława Włodarskiego oraz Chór Świętego Kazimierza z Radomia pod kierownictwem ks. Wojciecha Szarego. Podczas koncertu zebrana publiczność mogła wysłuchać kolęd i utworów W.A. Mozarta. Wśród innych koncertów można także wymienić występ kameralnego zespołu instrumentalnego Pol-Orffa, który odbył się w lipcu 1993 r. Dyrygentem był Tadeusz Gogacz, prowadzący zespół od 1956 r. W programie można było usłyszeć utwory J.S. Bacha, L. van Beethovena, F. Chopina, Ch. Gounoda oraz F. Schuberta.

KONCERT ZESPOŁU „GUZOWIANKI” W XXI WIEKU

Podczas koncertu zespołu „Guzowianki”, który odbył się w kościele parafialnym w Orońsku 6 stycznia 2022 r., prezentowano tradycyjne kolędy i pastorałki, takie jak: *A wczora z wieczora*, *Gore gwiazda*, *Skrzypi wóz*, *Jezusa Narodzonego*, *Przybieżeli do Betlejem*, *Świeć gwiazdeczko*.

Podczas koncertu zostały wykonane także dwie kolędy autorskie zespołu „Guzowianki”: *Dla Malusieńkiego* i *Kolęda Ptaszkowa*. Autorem tekstu do tych utworów był Marek Mioduszewski, a kompozytorem muzyki Wioleta Fijałkowska – opiekunka zespołu. Po koncercie można było nabyć pierwszą płytę z kolędami zespołu pt. *Dla Malusieńkiego* i wesprzeć działalność artystyczną zespołu. Warto zaznaczyć, iż powstał on w 2014 r., a wśród jego członków znajdowało się wiele osób, które pierwsze doświadczenia wokalne zdobywały w scholi parafii pw. WNMP w Orońsku.

Koncert Młodzieżowego Zespołu
Folklorystycznego „Guzowianki”
(rok 2022)

PRZEDSTAWIENIA JASEŁEK ORAZ ORSZAK TRZECH KRÓLI

W święto Objawienia Pańskiego 6 stycznia w kościele parafialnym w Orońsku przed mszą świętą o godz. 9.00 i 11.30 przedstawiano jasełka. Początkowo w przedstawieniach brali udział ministranci i schola. Do występu dzieci i młodzież przygotowywał ksiądz proboszcz. Później w przygotowanie jasełek włączeni zostali uczniowie szkół podstawowych z terenu gminy, ze szkół w Orońsku i Guzowie, a same przedstawienia były przygotowywane pod kierunkiem katechetek, w tym Danuty Dolęby, Małgorzaty Kramarskiej i Agnieszki Patyny.

Inscenizacja jasełek (rok 2014)

Inscenizacja jasełek (rok 2014)

Inscenizacja jasełek (rok 2019)

Inscenizacja jasełek (rok 2019)

Tego dnia w uroczystej procesji brały udział dzieci z parafii przebrane w stroje królewskie z atrybutami królewskiej władzy (peleryny, korony, berło królewskie), tworząc w ten sposób Orszak Trzech Króli. Najmłodszym w orszaku towarzyszyli rodzice. Podczas mszy świętej dzieci w tym dniu zajmowały miejsce w prezbiterium. Po zakończeniu liturgii wykonywane były pamiątkowe zdjęcia wszystkich biorących udział w orszaku.

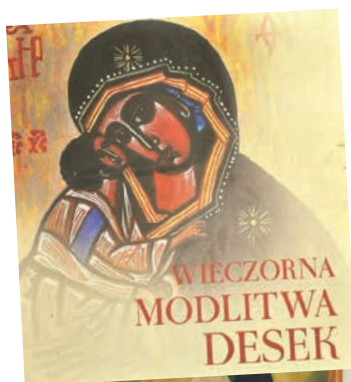
Fotografia grupowa dzieci i młodzieży biorących udział w uroczystości Trzech Króli (rok 2017)

WYSTAWA IKON AUTORSTWA KS. STANISŁAWA DRAĞA

23 czerwca 2020 r. w kościele parafialnym w Orońsku odbyła się uroczysta msza św. na zakończenie roku formacyjnego, którą celebrował proboszcz, ks. kan. Bolesław Mikrut. W koncelebrze uczestniczył ks. kan. Stanisław Dług, znany w kraju artysta, zajmujący się pisaniem ikon, które tworzył od 52 lat. W czasie swojej twórczości artystycznej napisał ponad 1870 ikon, z których każda jest zewidencjonowana. Każdy zakup ikony i jej nowego właściciela ks. Dług odnotowuje w specjalnej księdze. Talentem artystycznym został obdarzony już jako dziecko, bowiem swoje pierwsze prace malował jako kilkulatek. Początkowo tworzył pejzaże malowane akwarelą, natomiast podczas studiów teologicznych,

które łączył ze studiami w zakresie historii sztuki, zainteresował się grekokatolicką sztuką sakralną. Jak sam mówił, inspiracją była jego wizyta w cerkwi w Lublinie, którą odwiedził jako 27-letni młodzieniec. Wywiad z autorem ikon przeprowadził wiceprezes Stowarzyszenia Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko, Jarosław Molenda, który dopytywał artystę zarówno o motywy w ikonach, techniki ich wykonania, jak i o osobiste przeżycia związane z ich pisaniem. Podczas wywiadu autor wystawy stwierdził, że istnieje ponad 9000 tysięcy rodzajów ikon, z czego ikon Matki Bożej jest ponad 3000 typów (np. Matka Boża Włodzimierska, Matka Boża Kazańska, Matka Boża Paczajowska).

Wystawę ikon można było zwiedzać w kaplicy bocznej kościoła parafialnego w Orońsku, a niektóre prace były także przeznaczone na sprzedaż. Pozostałe dzieła ks. Stanisława Drąga zostały wyeksponowane w Prywatnym Muzeum Wnętrz Autorskich Księdza Stanisława Drąga w Radomiu.

Tytułowa ikona wystawy prezentującej twórczość ks. Stanisława Drąga w kościele w Orońsku (rok 2020)

Wystawa ikon autorstwa ks. Stanisława Drąga w kaplicy bocznej kościoła parafialnego w Orońsku (rok 2020)

WYSTAWA SZTUKI SAKRALNEJ „CONSECRATIO”

Wystawa pt. „Consecratio”, zorganizowana przez Centrum Rzeźby Polskiej i zaprezentowana w kościele parafialnym w Orońsku w czerwcu 1991 r., została przygotowana na czas pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Ojczyzny. Była to wystawa rzeźby i tkaniny artystycznej, której kuratorem była Tamara Książek. Ideową inspiracją tej wystawy był cytat z homilii papieża Jana Pawła II o następującej treści: „W dziele kultury Bóg zawarł przymierze z człowiekiem”. Kuratorka wystawy, Tamara Książek, w „Kwartalnym Informatorze Centrum Rzeźby Polskiej”, 1991, nr II, opisywała wystawę w następujący sposób: „Wystawa zaaranżowana przez artystów rzeźbiarzy Jerzego Fobera i Andrzeja Szarka objęła całe wnętrze kościoła i miała w intencji jej autorów, komisarza i aranżujących artystów, stworzyć szczególne w wyrazie środowisko, w którym zgromadzone prace nawiązują dialog ze sobą, z elementami wyposażenia kościoła, a u widza, uczestnika nabożeństwa, mogące wykreować współprzeżywanie. Nad tym dziełem zdała się dominować Madonna, zgrzebna Madonna uszyta z kawałków worka, jakby utkana z ubogich zagonów, jaskółczych gniazd, kapliczek umajonych na rozstajach dróg, Madonna czasu kryzysu, polska Madonna na ciężką chwilę – tkanina Jana Kucza zatytułowana *Polski pejzaż*”.

Otwarcie wystawy pt. „Consecratio” w kościele parafialnym w Orońsku; na pierwszym planie od lewej ks. Zbigniew Zasoń i bp Edward Materski, na drugim planie od lewej Tomasz Palacz – dyrektor CRP w Orońsku oraz Tamara Książek – kuratorka wystawy (rok 1991)

Wystawa „Consecratio” przygotowana w kościele parafialnym w Orońsku (rok 1991)

Wśród artystów prezentujących swoje prace byli: Maria Brodzikowska, Bronisław Chromy, Czesław Dźwigaj, Jerzy Fober, Stanisław Gruszka, Jan Kucz, Jerzy Kędziora, Józef Łukomski, Jacek Waltoś, Henryk Morel, Maria Palka, Antoni Rząsa, Stanisław Słonina, Andrzej Szarek, Gustaw Zemła.

ZAMIAST PODSUMOWANIA

Skrót opinii prof. dra hab. Dariusza Kupisza o monografii pt.:

65 lat parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku

Monografia *65 lat parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku*, pod redakcją ks. kan. Bolesława Mikruta, jest przykładem udanej inicjatywy lokalnego środowiska, które doprowadziło do opracowania jakże ważnego fragmentu dziejów swej „małej ojczyzny”. Wspólnota wiernych, skupionych przy kościele parafialnym jest bowiem od wieków jednym z najistotniejszych zrzeszeń, w którym jak w soczewce skupiają się wydarzenia codzienne, odświętne, a co jakiś czas także te, wynikające z wielkiej polityki, wpływającej na losy państwa i narodu.

Zespół autorów, liczący aż 27 osób, podjął się niełatwego zadania, nakreślenia całokształtu dziejów orońskiej parafii i kościoła parafialnego, zbudowanego w miejscowości kojarzonej w całej Polsce ze słynnym malarzem Józefem Brandtem. Układ treści pracy jest zgodny z zasadami konstruowania tego typu monografii, a więc na początek mamy informacje o utworzeniu parafii i służących w niej duchownych, wspierających ich siostrach zakonnych oraz organistach. W kolejnych rozdziałach opisano działalność parafii w oparciu o kaplicę w zespole pałacowo-parkowym, budowę i wyposażenie obecnego kościoła, kaplice i przydrożne krzyże na obszarze parafii, a także cmentarz. Znaczną część monografii zajmują relacje o życiu duchowym parafii, a więc katechizacji, rekolekcjach, misjach, pielgrzymkach i wielu innych wydarzeniach. Część z nich ma miejsce na obszarze parafii, co dotyczy choćby działalności Kół Żywego Różańca, inne wykraczają poza miejscowości do niej przynależne, bo są związane z pielgrzymkami. Nie ma tu potrzeby wymieniać wszystkich, które zasygnalizowali autorzy. I jedno, i drugie są jednak ważne dla wiernych, których ojcowie zbudowali orońską świątynię (...).

Reasumując, przedstawiona mi do oceny monografia z pewnością zasługuje na opublikowanie. Będzie znaczącym uświetnieniem jubileuszu parafii, a co najcenniejsze, powstała przy udziale parafian (...).

BIBLIOGRAFIA

1. Archiwa Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku.
2. Archiwa Diecezji Radomskiej.
3. Archiwa parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Orońsku.
4. Archiwa Zgromadzenia Sióstr Św. Michała Archanioła w Miejscu Piastowym.
5. *Festiwal muzyki organowej – Szwajcar w Orońsku*, „Słowo Ludu”, 3 sierpnia 1992.
6. *Koncert w Orońsku*, „Słowo Ludu”, 5 sierpnia 1992.
7. *Koncert w Orońsku*, „Słowo Ludu”, 11 sierpnia 1993.
8. *Koncert w Orońsku*, „Słowo Ludu”, 2 lipca 1994.
9. Kronika dziecięco-młodzieżowego chóru „Anioły” działającego w Parafii Orońsko.
10. Kronika Publicznej Szkoły Podstawowej im. Józefa Brandta w Orońsku.
11. „Kwartalny Informator Centrum Rzeźby Polskiej” 1991, nr II.
12. Marcinkiewicz E.: *Ks. Józef Suligowski*, „Kronika Diecezji Radomskiej” 2000, nr 1–2, s. 96–98.
13. *Orońsko. Koncert w kościele*, „Dziennik Radomski”, 9 stycznia 1992.
14. *Orońsko. Koncert*, „Słowo Ludu”, 16 lipca 1993.
15. Palacz T.: *Orońsko – miejsce i ludzie*. Wyd. Centrum Rzeźby Polskiej, Orońsko 1997.
16. Piotrowska K.: *Muzyka, która podbiła serca*, „Gość Radomski” 2020, nr 35, s. III.
17. Siara J.: *Ks. Józef Janicki*, „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 1989, nr 1–2, s. 47–50.
18. Stanaszek B.: *Budownictwo kościelne w diecezji sandomierskiej w latach 1945–70*. Studia Sandomierskie, Sandomierz 2002, t. 9, s. 372.
19. Stanaszek B., Nowakowski R.: *Słownik biograficzny diecezji sandomierskiej XIX–XX w.* Sandomierz 2015, t. 2, s. 27–28.
20. Stanaszek B.: *Diecezja sandomierska w powojennej rzeczywistości politycznej 1945–1967*, Sandomierz 2006, s. 330, 349, 357, 511, 514, 524.
21. Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko oraz Stowarzyszenie Mieszany Chór Mariański w Krakowie: Wydawnictwo albumowe pt. *Laudate Libertas – Chwalmy Wolność. Ostatni koncert Mieszanego Chóru Mariańskiego z Krakowa z udziałem Maestro Jana Rybarskiego* (red. M. Molenda). Wyd. Instytut Technologii Eksploatacji–PIB, Kraków–Orońsko 2018 (ISBN 978-83-7789-544-3).
22. Suwała S.: *Ks. kan. Zbigniew Zasoń*, „Kronika Diecezji Radomskiej” 2013, nr 3, s. 411–412.
23. Szpunar K.: *Orońsko piórkem malowane*. Wyd. Gmina Orońsko, Orońsko 2018.
24. Wilk M.: *Dzieje Parafii Orońsko w latach 1957–2002*. Praca magisterska. Uniwersytet Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie, Wydział Teologiczny, Warszawa 2005.
25. *Wystawy sztuki sakralnej*, „Słowo Ludu”, 3 czerwca 1991.

WSPARCIE FINANSOWE WYDAWNICTWA:

Parafia rzymskokatolicka w Orońsku

FIRMY

Kubimex,
Grzegorz Kubicki

GRZEGORZ KUBICKI

Przedsiębiorstwo Budowlano-Handlowe
REMAR, Rafał Makowski

PRZEDSIĘBIORSTWO
BUDOWLANO-HANDLOWE

Piekarnia
Głogowski Marian & Głogowski Andrzej

Darbud,
Dariusz Szczygłowski

Hotel Wasik,
Szymon Wasik

Prywatny Gabinet Lekarski
Ewa Molenda

Szkółkarstwo,
Anna Wesołowska

